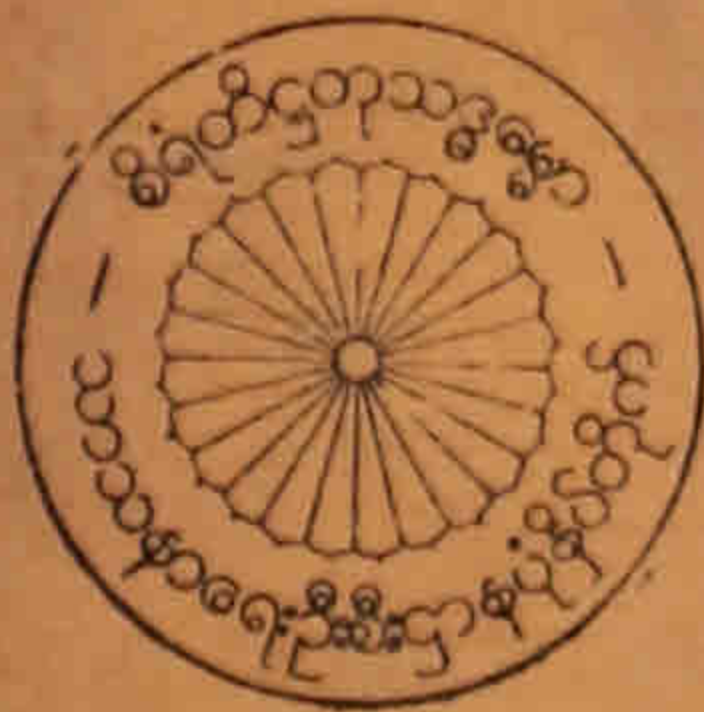

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ
ဦးသျှောင် ဆရာတော်ကြီးများ
စီစဉ်တော်မူခဲ့သော

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ
ဝက်ရှက်ခြံ
နှင့်

အရှင်ကေလာသ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစက
B. A. Hons. ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူး (သီရိလင်္ကာ) ဖွင့်ဆိုသော

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ
ဝက်ရှက်ခြံအဖွင့်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

၁၆၁၆၀

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ
ဦး သျှောင် ဆရာတော်ကြီးများ
စီစဉ်တော်မူခဲ့သော

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ

ဝိစိရွ ဝိစုဒ္ဓိ

နှင့်

အရှင်ကလာသ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစက
B. A. Hous. ဝိဇ္ဇာဘူမိထူး (သီရိလင်္ကာ)ပွင့်ဆိုသော

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ

ဝိစိရွ ဝိစုဒ္ဓိ အမ္မုဒ္ဓိ

ပြည်ထောင်စု ဘိုရှယ်လစ်သမ္မတ ပြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇) က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်

နိဒါန်း

ပခုက္ကူမြို့ ဈေးဟောင်းရပ်နေ ဦးစံပေါ် ဒေါ်ငွေတို့သည် ဤမဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက်နေရာ လယ်မြေကို မြေရှင်ဆရာမောင်၊ ကိုစံရာ၊ ကိုဖိုးဦး၊ ကိုမြတ်သာ၊ ကိုမြတ်လှ၊ ကိုစံကျော်၊ ဆရာမြင့်၊ ကိုထပ်တို့ထံမှ ငွေအသပြာ ၁၀၁၀ (တထောင်) ငြင့်ဝယ်ယူ၍ မြေကိုညီညွတ်အောင် ပြုပြင် စီမံကြပြီးလျှင် ၁၂၆၅-ခုနှစ် တပို့တွဲလဆုတ် ၄-ရက် ကြာသပတေးနေ့ နံနက်တွင် ပန္နက်ချ၍ ကျောင်းတိုက်ကြီးကို စတင်တည်ဆောက်ကြကုန်၏။

ဦးစံပေါ် ဒေါ်ငွေအမှူးရှိသော သူတော်ကောင်း ဒါယကာ ဒါယိကာမများတို့သည် ကျောင်းတိုက်ကြီးကို ပရိဝုဏ်မုဉ်းတားခတ်ပြီး အသီးအသီး စိတ်ကူကိုယ်မျှ ကျောင်းများ၊ ရေတွင်းများ စီမံဆောက်လုပ်ကြပြီး ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဂန္ဓသာရမဟာထေရ်အား မဟာဝိသုတာရာမတိုက်သစ်သို့ ကြွရောက်သီတင်းသုံးရန် လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၁၂၆၆-ခုနှစ် ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် အရှေ့ပန်းစွာတိုက်မှ မိမိ၏နံသင့် စကားနှစ် ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်နှစ်ဆူနှင့် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေစာများကို ထီးဖြူစိုက်မိုးစေပြီး သံဃာတော် ၁၆၀-ကျော်တို့နှင့် အဘူတတွဲ မဟာဝိသုတာရာမ တိုက်သစ်သို့ ကြွရောက်၍ သီတင်းသုံးတော်မူ၍ နိကာယ် ၅-ရပ် ပိဋကတ် ပါဠိတော်များကို အဋ္ဌကထာဋီကာ တွဲဖက်ကာ ဆက်လက်ပို့ချ သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့လေသည်။

၁၂၇၆-ခုနှစ်တွင် ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူသဖြင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ပညာ မဟာထေရ်သည် တိုက်တာကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်း စာပေချပို့သာသနာပြုတော်မူသည်။ တဖန် ၁၃၀၈-ခုနှစ်တွင် အရှင်ပညာမဟာထေရ် ပျံလွန်တော်မူသဖြင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အဘိဇေ-

မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ အရှင်သုန္ဒရမဟာထေရ်နှင့်အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်နန္ဒပုံသ မဟာထေရ်တို့ မဟာနာယက ၂-ပါးတိုက်တာကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်း စာပေချပို့ သာသနာ ပြုတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။ ယင်းဆရာတော် ၂-ပါးအနက် အရှင်နန္ဒပုံသမဟာထေရ်မှာ ၁၃၁၉-ခုနှစ်တွင်ပျံ့လွန်တော်မူ၍ အရှင်သုန္ဒရမဟာထေရ်မှာ ၁၃၃၄-ခုနှစ်တွင် ပျံ့လွန်တော်မူလေသည်။

ယင်းသို့ ဆရာတော် အရှင်သုန္ဒရမဟာထေရ် ပျံ့လွန်တော်မူသဖြင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဂန္ဓမာမဟာထေရ်သည် ၁၃၃၄-ခုနှစ်မှစ၍ မဟာ-ဝိသုတာရာမတိုက်ကြီး၏ မဟာနာယကဖြစ်၍ အထက်အထက်ဆရာတော် ဘုရားကြီးများလမ်းစဉ်ဒေတိုင်း ဆက်လက် သာသနာပြုတော်မူသည်။ ဆရာတော်အရှင်ဂန္ဓမာမဟာထေရ်သည် သက်တော်ကြီးရင့် ပြီဖြစ်သဖြင့် တိုက်တာကိုဆက်လက်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သာသနာပြုရန် တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ သာသနာ့အာဇာနည်အရှင်နေမိန္ဒအား ၁၃၄၁ ခုနှစ် နယုန်လကွယ်နေ့တွင် ထပ်မံ၍ မဟာနာယကအဖြစ်ဖြင့် လွှဲအပ်တော်မူသည်။ ယင်းသို့ အဆင့်ဆင့်ကူးပြောင်း၍ နိကာယ် ၅-ဖြာ သာသနာထွန်းကားရေးကိုဆရာတော် အဆက်ဆက်တို့ ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့ကြကုန်၏။

ဝတ်ရွတ်စဉ် စီစဉ်တော်မူခဲ့ကြခြင်း

တိုက်တော်တည် ကျေးဇူးရှင် ရေစကြို ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်ကပင် တပည့်ကြီးများနှင့် တိုင်ပင်တော်မူ၍ ဤ မဟာဝိသုတာရာမ ဝတ်ရွတ်စဉ်ကို စီစဉ်တော်မူခဲ့သည်။ ယင်း ဝတ်ရွတ်စဉ် ကို အကြိမ်ကြိမ် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ယခုအခါ လက်ကျန်မရှိအောင် ကုန် နေပြီဖြစ်သဖြင့် ဝတ်ရွတ်စဉ်အဖွင့်နှင့် တွဲ၍ ထပ်မံ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေအပ်ပါ သည်။

ဦးအောင်ကြီး

စာအုပ်ဆက်ကော်မီတီအတွင်းရေးမှူး

မဟာဝိသုတာရာမ ဂေါပကအဖွဲ့

ပခုက္ကူမြို့။

၁၃၄၁-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လ။

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်
ပြန်လည်ပုံနှိပ်ခြင်း နိဒါန်း

ယခင်က ပခုက္ကူဝတ်ရွတ်စဉ်အမည်ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခဲ့ရသော ပခုက္ကူဝတ်ရွတ်စဉ်သည် ၁၃၄၁-ခုနှစ်ကစ၍ မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်အမည်ဖြင့် မဟာဝိသုတာရာမနိကာယဝတ်ရွတ်စဉ် အဖွင့်နှင့် တွဲ၍အုပ်ရေ ၂၀၀၀ (နှစ်ထောင်) ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ယခု ၁၃၄၄-ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် ကုန်သွားပါသည်။

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်ကို မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ ဂိုဏ်းဝင် ရဟန်းသမ္မဂ္ဂတို့သာ မက အခြားသံဃာတော်များ ရှမ်းပြည် မြောက်ပိုင်း၊ တောင်ပိုင်းမှ စပ်သွယ်ရာ သံဃာတော်များ၊ လူဥပါသကာ ဥပါသိကာများပါ ကျက်မှတ်ရွတ်ဆို၍ ဝတ်တက်ဝတ်ကပ် ပြုကြသဖြင့် အသုံးများကာ လျင်မြန်စွာ ကုန်သွားပါသည်။

ဝတ်ရွတ်စဉ် စာအုပ် ကုန်နေသဖြင့် မဟာဝိသုတာရာမ ဦးသျှောင် ဆရာတော်များ၏ မူအတိုင်း မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ် အဖြစ် စီရင်သူ၊ အဖွင့်ရေးသူမိအား ထပ်မံရိုက်နှိပ်စေဖို့ ရဟန်းသမ္မဂ္ဂ များစွာတို့ တောင်းဆို လျှောက်ထားကြပါသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အများ၏လိုအင်ဆန္ဒကို ဖြည့်စွက်သည့် အနေဖြင့် ဤမဟာ-
ဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်နှင့် မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်
စဉ်အဖွင့်ကျမ်းကို ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေစေပါသည်။

အရှင်ကေလသ

ဓမ္မာနုရိယ ဂဏဝါဒက ဘီ-အေ(ဂျွန်ထူး)

သာသနဓဇာတိပါဏကျောင်း

မဟာဝိသုတာရာမတိုက်

(ပခုက္ကူ)

၁၃၄၄-ခု ပထမဝါဆိုလဆုတ် ၁၃-ရက်နေ့။

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
နိဒါန်း	က
ပရိတ်ကြီးပါဠိတော်	၁
၁။ မင်္ဂလသုတ္တံ	၃
၂။ ရတနသုတ္တံ	၅
၃။ မေတ္တသုတ္တံ	၉
၄။ ခန္ဓသုတ္တံ	၁၁
၅။ မောရသုတ္တံ	၁၂
၆။ ဝဋ္ဋသုတ္တံ	၁၃
၇။ ဓဇဂ္ဂသုတ္တံ	၁၃
၈။ အာဠာနာဠိယသုတ္တံ	၁၇
၉။ အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ	၂၀
၁၀။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တံ	၂၁
၁၁။ ပုဗ္ဗကုသုတ္တံ	၂၂
ရွတ်ဆိုပုံအစီအစဉ်	၂၅
ပရိတ်ကြီး (၁၁)သုတ်ကိုရွတ်ရန်နေ့နှင့် ပရိတ်ခွဲဝေညွှန်ပြခြင်း	၂၅
ကမ္မဝါစာ (၈)စောင်ကိုရွတ်ရန် နေ့နှင့် ကမ္မဝါစာ ခွဲဝေညွှန်ပြခြင်း	၂၆

မေတ္တာပို့ပါဠိ	....	....	၂၇
အန္တရာယ်ကင်းဂါထာပါဠိများ	....	....	၂၈
စက္ကမဏ္ဍလပရိတ် (စည်းချ) ဂါထာများ	....	....	၃၁
ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ	....	....	၃၂
အဝိပ္ပဝါသသီမာသမုဟနနကမ္မဝါစာ	....	....	၃၃
သမာနသံဝါသသီမာသမုဟနနကမ္မဝါစာ	....	....	၃၃
သမာနသံဝါသသီမာသမ္ပုတိကမ္မဝါစာ	....	....	၃၄
အဝိပ္ပဝါသသီမာသမ္ပုတိကမ္မဝါစာ	....	....	၃၄
အန္တရာယသမုက္ခါတကမ္မဝါစာ	....	....	၃၅
အနန္တရာယိကသမ္ပုတိ ကမ္မဝါစာ	....	....	၃၆
အနန္တရာယိက ကရဏ ကမ္မဝါစာ	....	....	၃၆
အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာများ ရွတ်ဖတ်ပုံအစီအစဉ်	....	....	၃၈
ဥပုသ်အမေးအဖြေ	....	....	၄၁
ပဝါရဏာအမေး	....	....	၄၄
ပဝါရဏာအဖြေ	....	....	၄၉
အချိန်အခါနှင့်ပရိတ်	....	....	၅၃
မဟာဝိသုတာရာမနိကာယဝတ်ရွတ်စဉ် အဖွင့်နိဒါန်း	....	....	၅၅
မဟာဝိသုတာရာမနိကာယဝတ်ရွတ်စဉ် အဖွင့်ပဏာမပဋိညာဉ်	....	....	၅၆
ပစ္စေကဗျာလေးပုဒ်	....	....	၅၇
ပရိတ်ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း	....	....	၅၇

မင်္ဂလာသုတ်နှင့်စပ်၍မှတ်သားဖွယ်	....	.... ၅၇
ရတနသုတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်သားဖွယ်	....	.... ၅၉
ဂင်္ဂါရောဟနသုတ်ဟုလည်းခေါ်	....	.... ၅၉
မေတ္တသုတ် ခန္ဓသုတ်နှင့်စပ်၍မှတ်သားဖွယ်	....	.... ၆၀
မောရသုတ် ဝဋ္ဋသုတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်သားဖွယ်	....	.... ၆၁
ဇေဂ္ဂသုတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်သားဖွယ်	....	.... ၆၂
အာဠာနာဠိယသုတ်နှင့် အင်္ဂုလိမာလသုတ်မှတ်သားဖွယ်	....	.... ၆၃
ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်နှင့် ပုဗ္ဗဏှသုတ်မှတ်သားဖွယ်	....	.... ၆၃
မေတ္တာပို့ပါဠိအဖွင့်	....	.... ၆၄
မေတ္တာဘာဝနာပွားရကျိုး	....	.... ၇၄
မေတ္တာပွား၍ ဆွမ်းစားဆွမ်းခံ	....	.... ၇၅
မေတ္တာပွား ဆွမ်းခံသည့် အရှင်သုဘူတိထေရ်	....	.... ၇၅
မေတ္တာပို့ဆုတောင်း	....	.... ၇၆
သာသနာပြုကြပုံပြဂါထာများ	....	.... ၈၂
ကမ္မဋ္ဌာန်းသံပေါက်များ	....	.... ၈၇
အန္တရာယ်ကင်းဂါထာ	....	.... ၉၁
အန္တရာယ်ကင်း စည်းချက်ဂါထာများ	....	.... ၉၅
အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာများ ရွတ်ဖတ်ပုံအစီအစဉ်	....	.... ၁၀၀
မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယဝတ်ရွတ်စဉ်အဖွင့် အပြီးသတ်ခြင်း	....	.... ၁၀၁
အရှင်ကေသာသပြုစုသောကျမ်းစာများ	....	.... ၁၀၃

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ

ပရိတ်ကြီးပါဠိတော်

၁။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ အတြာဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။
သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂပောက္ခဒံ။

၂။ ဓမ္မဿဝနကာလော အယံ ဘဒန္တာ။

၃။ *နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၄။ ယေ သန္တာ သန္တစိတ္တာ တိသရဏသရဏာ
တ္ထေ လောကန္တရေ ဝါ ဘုမ္မာ ဘုမ္မာ စ ဒေဝါ
ဂုဏ ဂဏ ဂဟဏ ဗျာဝဋ္ဌာ သဗ္ဗကာလံ။
ဧတေ အာယန္တု ဒေဝါ ဝရကနကမယေ
မေရုရာဇေ ဝသန္တော၊ သန္တော သန္တောသ ဟေကုံ
မုနိဝရဝစနံ သောတုမဂ္ဂံ သမဂ္ဂါ။

၅။ သဗ္ဗေသု စက္ကဝါဠေသု၊ ယက္ခံ ဒေဝါ စ ဗြဟ္မနော။
ယံ အဓမ္မဟိ ကတံပုညံ၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာဓကံ။

၆။ သဗ္ဗေ တံ အနုမောဒိတွာ၊ သမဂ္ဂါ သာသနေ ရတာ။
ပမာဒရဟိတာ ဟောန္တု၊ အာရက္ခာသု ဝိသေသတော။

---

* (သုံးကြိမ်ရွက်) ဒီဃနိကာယပါဠိ၊ ဒုတိယ၊ ၂၃၀။ မဇ္ဈိမနိကာယ၊ မဇ္ဈိမပစ္စယသ-
ပါဠိ၊ ၃၁၄၊ ၃၄၁။ သံလုတ္တနိကာယပါဠိ၊ ပဌမ၊ ၁၆၂။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိ၊ ပဌမ၊
၆၈။ ဒုတိယ၊ ၂၀၈-တို့၌လည်း။

၇။ သာသနဿ စ လောကဿ၊ ဝုဇ္ဈိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။
သာသနဗ္ဗိ စ လောကဉ္စ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

၈။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုခိသဗ္ဗေ၊ ပရိဝါရေဟိ အတ္တနော။
အနိဿာ သုမနာ ဟောန္တု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိတိ။

၉။ ရာဇတော ဝါ စောရတော ဝါ
မနုဿတော ဝါ အမနုဿတော ဝါ
အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ
ပိဿာစတော ဝါ ခါဏုကတော ဝါ
ကဏ္ဍကတော ဝါ နက္ခတ္တတော ဝါ
ဇနပဒရောဂတော ဝါ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ
အသန္နိဋ္ဌိတော ဝါ အသပ္ပုရိသတော ဝါ
စဏ္ဍာ ဟတ္ထိ အဿ မိဂ ဂေါဏ ကုက္ကုရ အဟိ ပိစ္ဆိက မဏိသပ္ပ
ဒီပိ အစ္ဆ ဟရစ္ဆ သူကရ မဘိံသ ယက္ခ ရက္ခသာဒီဟိ
နာနာဘယ တော ဝါ နာနာရောဂတော ဝါ
နာနာဥပဒ္ဓဝတော ဝါ အာရက္ခံ ဂဏ္ဍန္တု။

၁။ မင်္ဂလသုတ္တ

- ၁၀။ ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသဟိ၊ စိန္တယိံ သု သဒေဝကာ။
သောတ္ထာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတ္တိံ သဉ္စ မင်္ဂလံ ။
- ၁၁။ ဒေသိတံ ဒေဝဒေဝေန၊ သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ။
သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၁၂။ * ဧဝံ မေ သုတံ—
ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာဇပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။
အထ ခေါ အညဟြာ ဒေဝတာ။
အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ။
ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ။
ယေန ဘဂဝါ တေနုပယ ကံမိ၊ ဥပသကံမိတွာ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။
ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ
ဘဂဝန္တံ ဂါထဿ အဇ္ဈဘာသိ။
- ၁၃။ * ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာ စ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယုံ။
အာကင်္ခမာနာ သောတ္ထာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၄။ * အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
- ၁၅။ * ပတိရူပဒေသဝါသော စ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
အတ္တသမ္မာပဏိမိ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
- ၁၆။ * ဗာဟုသစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော။
သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။

- ၁၇။* မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
- ၁၈။* ဒါနုဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊ ဉာတကာနုဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
- ၁၉။* အာရတီ ဝိရတီ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာ စ သံယမေဝံ။
အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
- ၂၀။ ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊ သန္တုဉ္စ စ ကတညူတာ။
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
- ၂၁။* ခန္တိ စ သောဝစဿတာ၊ သမဏာနုဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မသာကန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
- ၂၂။* တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာနသစ္စိကရိယာ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
- ၂၃။* ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
- ၂၄။* ဧတာဒိသာနိ ကတာန၊ သဗ္ဗတ္ထ-မပရာဇိတာ။
သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံတေသံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

---

* နန္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၃-၄။ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိ၊ ၃၁၈-၃၁၉။

၂။ ရတနသုတ္တ

၂၅။*ပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ တထာဂတဿ ဒသ ပါရမိယော
 ဒသ ဥပပါရမိယော ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ
 သမတိံ သ ပါရမိယော ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ
 လောကတ္ထစရိယံ ဉာတတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယန္တိ
 တိဿော စရိယာယော ပစ္ဆိမဘဝေ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိ
 ဇာတိံ အဘိနိက္ခမနံ ပဓာနစရိယံ ဗောဓိပလ္လင်္ကေ
 မာရဝိဇယံ သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိဝေဓံ
 ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မေတိ
 သဗ္ဗေ-ပိမေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ
 ဝေသာလိယာ တီသု ပါကာရန္တရေသု
 တိယာမရတ္တိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော
 အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ
 ကာရုညစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ -

၂၆။ ကောဋီသတသဟဿေသု၊ စက္ကာငြေသု ဒေဝတာ။
 ယဏာ-ဏံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။

၂၇။ ရောဂါမနုဿဒုပ္ပိက္ခ-သမ္ဘူတံ တိဝိမံ ဘယံ။
 ခိပ္ပ-မန္တရဇောပေသိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၂၈။*ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂဟာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သုမနာ ဘဝန္တု၊
 အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိဟံ။

---

*ဗုဒ္ဓကပါဌပါဠိ၊ ၄၊ ၅။ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိ၊ ၂၁၂။

၂၉။* တသ္မာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ၊
မေတ္တံ ကရေထ မာနုသိယာ ပဇာယ။
ဒိဝါ စ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ၊
တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ။

၃၀။* ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ၊
န နော သမံ အတ္ထိ တဏှာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၁။* ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ၊
ယဒဇ္ဈဂါသကျမုနိ သမာဟိတော။
န တေန ဓမ္မေန သမတ္ထိ ကိဉ္စိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၂။* ယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယီ သုစိံ၊
သမာဓိ-မာနန္တိဂါက-ည-မာဟု။
သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၃။* ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္တာ၊
စတ္တဝါ တောနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ။
တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ၊
ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃော ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၄။* ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနဿာ ဒဠေနေ၊
 နိက္ကာမိနော ဂေါတမဿာသနမ္ပိ။
 တေ ပတ္တိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယျ၊
 လဒ္ဓါ ပုဓာ နိဗ္ဗုတိံ ဘုဉ္ဇမာနာ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၅။* ယထိန္ဒဒိလော ပထဝိဿိတော သိယာ၊
 စတုတ္ထိဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော။
 တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
 ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၆။* ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ၊
 ဂမ္ဘီရပညေန သုဒေသိတာနိ။
 ကိဉ္ဇာပိ တေ ဟောန္တိ ဘူသံ ပမက္ကာ၊
 န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမမာဒိယန္တိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၇။* သဟာဝဿ ဒဿနသမ္ပဒါယ၊
 တယဿ ဓမ္မာ ဇဟိတာ ဘဂန္တိ။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊
 သိလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္စိ။

၃၈။* စဘူဟပါယေဟိ စ ပိပ္ပမုက္ခော၊
 ဆစ္စာဘိဌာနာနိ အဘဗ္ဗကဘတုံ၊
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ ၅.၆။ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိ ၃၁၃-၃၁၄။

၃၉။* ကိဉ္ဇာပိ သော ကမ္မ ကဏေတိ ပါပကံ၊
 ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ။
 အဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္ဆဒါယ၊
 အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၀။* ဝနပ္ပဂုဗ္ဗေ ယထ ဗုဿိတဂ္ဂေ၊
 ဂိမ္မာန မာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိဗ္ဗေ။
 တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊
 နိဗ္ဗာနဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၁။* ဝရော ဝရည ဝရဒေါ ဝရာဟရော၊
 အနုတ္တရော ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၂။* ခိဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိသဗ္ဗဝံ၊
 ဝိရတ္တစိတ္တာယဟိဓက ဘဝသ္မိံ။
 တေ ခိဏမိဇာ အဝိရုဋ္ဌိဆန္ဒာ၊
 နိဗ္ဗန္တိ ဓီရာ ယထာယံ ပဒီပေါ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ ၆-၇။ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိ၊ ၃၁၃-၃၁၄။

၄၃။*ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ။
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၄။*ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၅။*ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ရတနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၃-မေတ္တသုတ္တ

၄၆။ ယဿာ-နဘာပတော ယက္ခာ၊ နေဝ ဒဿေန္တိ ဘိသနံ။
ယဉ္ဇိ စေဝါနုယုဉ္ဇန္တော၊ ရတ္တိန္ဒြိယ-မတန္တိတော။

၄၇။ သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊ ပါပံ ကိဉ္စိ န ပဿတိ။
ဝေမာဒိ ဂုဏူပေတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၄၈။*ကရုဏီယ မတ္တကုသလေန၊ ယန္တ သန္တံ ပဒံ အဘိသမေစ္စ။
သက္ကော ဥဇ္ဇေ စ သုဟုဇ္ဇေ စ၊ သုဝေစာ စဿ မုဒ္ဒ အနုတိမာနီ။

---

*ဓမ္မကပါဌပါဠိ၊ ၇။ သုတ္တနိပါတပါဠိ၊ ၃၁၅။

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်

၄၉။*သန္တုဿကော စ သုဘရော စ၊ အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လဟုကဝုတ္တိ။
သန္တုန္တိယော စ နိပကော စ၊ အပ္ပဂဗ္ဘော ကုလေသု-နနုဂိဒ္ဓေါ။

၅၀။*န စ ခုဒ္ဒ မာစရေ ကိဉ္စိ၊ ယေန ပိည ပရေ ဥပဝဒေယျံ။
သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊ သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

၅၁။*ဇယ ကေစိ ပါဏ ဘူတ-တ္ထိ၊ တဿ ဝါ ကာဝရာ ဝ-နဝသေသာ။
ဒီဃံ ဝါ ဇယ ဝ မဟန္တော၊ မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုကထူလာ။

၅၂။*ဒိဋ္ဌာ ဝါ ဇယ ဝ အဒိဋ္ဌာ၊ ဇယ ဝ ဒူရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ။
ဘူတာ ဝ သမ္ဘဝေသိ ဝ၊ သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

၅၃။*န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေထ၊ နာတိမညေထ ကတ္ထဝိ န ကိဉ္စိ။
ဗျာရောသနာ ပဋိဿသည၊ နာညမညဿ ဒုက္ခ-မိစ္ဆေယျ။

၅၄။*မာတာ ယထာ နိယံပုတ္တ-မာယုသာ ဧကပုတ္တ မနုရုက္ခေ။
ဧဝမိ သဗ္ဗဘူတေသု၊ မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

၅၅။*မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗလောကသ္မိံ၊ မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။
ဥဒ္ဓံ အဓော စ တိရိယဉ္စ၊ အသမ္မာဓံ အဝေရ-မသပတ္တံ။

၅၆။*တိဋ္ဌံ ဖရံ နိသိန္ဓော ဝ၊ သယာနော ယာဝတာ-ဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ။
ဧတံ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ၊ ဗြဟ္မ-မေတံ ဝိဟာရ-မိမ မာဟု။

၅၇။*ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ၊ သီလဝါ ဒဿနေန သပ္ပန္နော။
ကာမေသု ဝိနယ ဂေမံ၊ န ဟိ ဇောတုဂ္ဂဗ္ဗသေယျ ပုန ဇရတိ။

မေတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

~~~~~

*ခုဒ္ဒကပါဠိပါဠိ၊ ၁၀-၁၁။ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိ၊ ၃၀၀-၃၀၁။

၄-ခန္ဓသုတ္တ

- ၅၈။ သဗ္ဗာသီဝိသဇာတိနံ၊ ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ။
ယံ နာသေတိ ဝိသံ သောရံ၊ သေသဉ္စာပိ ပရိဿယံ။
- ၅၉။ အာဏာက္ခေတ္တမ္ပိ သဗ္ဗတ္ထ၊ သဗ္ဗဒါသဗ္ဗပါဏိနံ။
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏ္ဍာမ ဟေ။
- ၆၀။*ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ရောပထေဟိ မေ။
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ကဏ္ဍာဂေါတမကေဟိ စ။
- ၆၁။*အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။
- ၆၂။*မာမံ အပါဒကော ဟိံသိ၊ မာ မံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော။
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိံသိ၊ မာ မံ ဟိံသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။
- ၆၃။*သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊ မာ ကိဉ္စိ ပါပမာဂမာ။
- ၆၄။*အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
အပ္ပမာဏော သံသော၊ ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ။
အဟိဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ၊ ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗ္ဗ မူသိကာ။
- ၆၅။*ကတာ မေ ရက္ခာ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊ ပဋိက္ခပန္နံ ဘူတာနိ။
သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊ နမော သတ္တန္တံ သပ္ပာသပ္ပုဋ္ဌါနံ။

ခန္ဓသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

---

*ဝိနယပိဋက စူဠဝဂ္ဂပါဠိ။ ၂၄၇။ ဇောတကပါဠိ၊ ပဌမ၊ ၅၃။
အင်္ဂုတ္တရနိကာယ၊ ပဌမ၊ ၃၁၄။

၅-မောရသုတ္တ

၆၆။ ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တံ မောရယောနိယံ။
ယေန သံဝိဟိတာရက္ခံ၊ မဟာသတ္တံ ဝနေစရာ။

၆၇။ စိရဿံ ဝါယမန္တာပိ၊ နေဝ သက္ခိံသု ဂဏှိတုံ။
“ဗြဟ္မမန္တ”န္တံ အက္ခာတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၆၈။* ဥဒေတ-ယံ စက္ခုမာ ကေရာဇော၊
ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
တယာ-ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ။

၆၉။* ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလဟန္တု။
နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကဘ္ဘာ၊ မောရော စရတိ သေနာ။

၇၀။* အပေတ-ယံ စက္ခုမာ ကေရာဇော၊
ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
တယာ-ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ။

၇၁။* ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ။
တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလဟန္တု။
နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကဘ္ဘာ၊ မောရော ဝါသမကပ္ပယိ။

မောရသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၆-ဝဋ္ဋသုတ္တ

- ၇၂။ ပုရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ္ဋဇာတိယံ။
ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ၊ မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။
- ၇၃။ ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊ လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာယိ* မဟာတေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၇၄။* အတ္ထိ လောကေ သီလဂုဏော၊ သစ္စံ သောစေယျ-နုဒ္ဒယာ။
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊ သစ္စကိရိယ-မုတ္တမံ။
- ၇၅။* အာဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မဗလံ၊ သရိတွာ ပုဗ္ဗကေဇိနေ။
သစ္စဗလ-မဝဿာယ၊ သစ္စကိရိယ-မကာသပံ။
- ၇၆။x သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ၊ သန္တိ ပါဒါ အဝဉ္ဇနာ။
မာတာ ပိတာ စ နိက္ခန္တာ၊ ဇာတဝေဒ ငဋိက္ကမ။
- ၇၇။* သဟ သစ္စေ ကတေ မယျံ၊ မဟာပဇ္ဇလိတော သိခိ။
ဝဇ္ဇေသိ သောဋ္ဌသ ကရိသာနိ၊ ဥဒကံ ပတွာ ယထာ သိခိ။
သစ္စေန မေ သမော နတ္ထိ၊ ဒေသာ မေ သစ္စပါရမိ။

ဝဋ္ဋသုတ္တံ နိဗ္ဗိတံ။

၇။ ဇေဂ္ဂသုတ္တ

- ၇၈။ ယဿာ-နိဿရဏေနာပိ၊ အန္တလိက္ခေပိ ပါဏိနော။
ပတိဋ္ဌ-မဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ဘူပိယံ ဝိယ သဗ္ဗထာ။
- ၇၉။ သဗ္ဗုပဒ္ဒဝဇာလမှာ၊ ယက္ခစောနဒိသမ္ဘဝါ။
ဂဏနာ န စ မုတ္တာနံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

* စရိယာပိဋကပါဠိ၊ ၄၁၅။

x ဇာတာကပါဠိ၊ ပဌမ၊ ၉။

၈၀။* ဧဝံ မေ သုတံ—

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာယပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။

၈၁။* တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။
“အဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝဟော ပစ္စယောသုံ။
ဘဂဝါ ဧကဒဝေါစ—

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ

ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော သမုပဗျုဇ္ဇော အဟောသိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော

ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ—

“သစေ မာရိသာ ဒေဝါနံ သင်္ဂါမဂတာနံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ

ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊

မမေဝ တသ္မိံ သမယေ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။

မမံ ဟိ ဝေါ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ

ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ။

သော ပဟိယိဿတိ။

၈၂။* နော စေ မေ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ၊

အထ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။

ပဇာပတိဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ

ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ

သော ပဟိယိဿတိ။

- ၈၃။* နော စေ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ
အလ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။
ဝရုဏဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
သော ပဟိယိဿတိ။
- ၈၄။* နော စေ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ၊
အထ ဤသနဿ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။
ဤသနဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ
သော ပဟိယိဿတိတိ”။
- ၈၅။* တံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သက္ကဿ ဝါ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဇေဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ
ပဇာပတိဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ
ဝရုဏဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ
ဤသနဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ
သော ပဟိယေကာပိ နောပိ ပဟိယေထ။
- ၈၆။* တံ ကိဿ ဟေတု
သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနမိန္ဒော
အဝိတရာဂေါ အဝိတဒေါသော အဝိတမောဟော
ဘိရု ဆမ္ဘိ ဥတြာသိ ပလာယိတိ။
- ၈၇။* အဘူ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ—
သစေ တုပ္ပာကံ ဘိက္ခဝေ
အရညဂတာနံ ဝါ ရုက္ခမူလဂတာနံ ဝါ သုညာဂါရဂတာနံ ဝါ
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
မမေဝ တသ္မိံ သမေယေ အနုဿရေယျာထ—

- ၈၈။* “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓံ
အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ
သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ။
- ၈၉။* မမံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ
သော ပဟိယိဿတိ။
- ၉၀။* နော စေ မံ အနုဿရေယျာထ၊
အထ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ—
- ၉၁။* “သ္မာက္ခာတော ဘဂဝတော ဓမ္မော
သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော
ဟေပဿိကော ဩပနေယျိကော
ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ” တိ
- ၉၂။* ဓမ္မံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ
သော ပဟိယိဿတိ။
- ၉၃။* နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ၊
အထ သံဃံ အနုဿရေယျာထ—
- ၉၄။* “သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
ဥပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
သာမိစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊
ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော
ဒက္ခိဏေယျော အဉ္စလိကရဏိယော
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ”တိ။

- ၉၅။ *သံဃံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
သော ပဟိယိဿတိ။
- ၉၆။ *တံ ကိဿ ဟေတု
တထာဂတောဟိ ဘိက္ခဝေ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ဝိတရာဂေါ ဝိဘဒ္ဓေါသော ဝိတမောဟော
အဘီရု အဆမ္ဘိ အနုတြာသိ အပလာယိတိ။
- ၉၇။ *ဣဒ-မဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတုဏှ သုဂတော
အဘာပရံ တေ-ဒဝေါစ သတ္တာ—
- ၉၈။ *အရညေ ရုက္ခုလေ ဝါ၊ သုညာဂါရေဝ ဘိက္ခဝေါ။
အနုဿရေထ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဘယံ တုမ္မာက နော သိယာ။
- ၉၉။ *နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာထ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
အထ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊ နိယျာနိကံ သုဒ္ဓေသိတံ။
- ၁၀၀။ *နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊ နိယျာနိကံ သုဒ္ဓေသိတံ။
အထ သံဃံ သရေယျာထ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။
- ၁၀၁။ *ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တာနံ၊ ဓမ္မံ သံဃဉ္စ ဘိက္ခဝေါ။
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော န ဟေ'ဿတိ။

ဇေဂ္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ

ဂ။ အာဇာနည်သုတ္တ

- ၁၀၂။ အပ္ပသန္ဓေဟိ နာထဿ၊ သာသနေ သာဓုသမ္ဗုတေ။
အမနုဿေဟိ ဇဇ္ဈေဟိ၊ သဒါ ကိပ္ပိသကာရိတိ။
- ၁၀၃။ ပရိသာနံ စတဿန္တံ၊ အဟိ'သဿ စ ဂုတ္တိယာ။
ယံ ဒေသေသိ မဟာဝီရော၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

*သံယုတ္တနိကာယပါဠိ၊ ပဌမ၊ ၂၂၁-၂၂၂။

ဝက်ရွတ်စဉ် ၂-ဗ-မ-သ-စ

- ၁၀၄။ *ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။
သိဇိဿပိ စ နမတ္ထု၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော။
- ၁၀၅။ *ဝေသာဘူဿ စ နမတ္ထု၊ နှာတကဿ တပဿိနော။
နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊ မာရသေနာပမဒ္ဒိနော။
- ၁၀၆။ *ကောဏ္ဍကမနဿ နမတ္ထု၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုလီမတော။
ကဿပဿ စ နမတ္ထု၊ ဝိပ္ပဗ္ဗတ္တဿ သဗ္ဗမိ။
- ၁၀၇။ *အင်္ဂီရသဿ နမတ္ထု၊ သကျပုတ္တဿ သိရီမတော။
ယော ဣဒံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပန္နဒနံ။
- ၁၀၈။ *ယေ စာပိ နိဗ္ဗုတာ လောကေ၊ ယထာဘူတံ ဝိပဿိသုံ။
တေ ဇနာ အပိ သုဏာထ၊ မဟန္တာ ဝိတသာရဒါ။
- ၁၀၉။ *ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ မဟန္တံ ဝိတသာရဒံ။
- ၁၁၀။ ဧတေ ခဗျေ စ သမ္မုပ္ပါ၊ အနေကသတကေးဋ္ဌိယော။
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သမသမာ၊ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ မဟိဒ္ဓိကာ။
- ၁၁၁။ သဗ္ဗေ ဒသဗလူပေတာ၊ ဝေသဒရဇ္ဇေဟုပါငတာ။
သဗ္ဗေ တေ ပဋိဇာနန္တိ၊ အာသတံ ဌာနမုတ္တမံ။
- ၁၁၂။ သိဟနာဒံ နဒန္တေ တေ၊ ဟိသာသု ပိသာရဒါ။
ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တန္တိ၊ လောကေ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ။
- ၁၁၃။ ဥပေတာ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ နာယကာ။
မာတ္တံ သလက္ခဏူပေတာ၊ သိတာနုဗျဉ္ဇနာရော။
- ၁၁၄။ ဗျာမပ္ပဘာယ သုပ္ပဘာ၊ သဗ္ဗေ တေ မုနိကုဉ္ဇရာ။
ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုနော ဧတေ၊ သဗ္ဗေ ခိဏာသဝါ ဇီနာ။
- ၁၁၅။ မဟာပဘာ မဟာပေဇာ၊ မဟာပညာ မဟဗ္ဗလာ။
မဟာကာရုဏိကာ ဓီရာ၊ သဗ္ဗေသာနံ သုခါဝဟာ။

- ၁၁၆။ ဒီပါ နာထာ ပတိဋ္ဌာ စ၊ တာဏာ လောကာ စ ပါဏိနံ။
ဂတိ ဗန္ဓု မဟေဿာသာ၊ သရဏာ စ ဟိတေသိနော။
- ၁၁၇။ သဒေဝကဿ လောကဿ၊ သဗ္ဗေ ဧတေ ပရာယဏာ။
တေသာ-ဟံ သိရသာ ပါဒေ၊ ဝန္ဓာမိ ပုရိသုတ္တမေ။
- ၁၁၈။ ဝစသာ မနသာ စေဝ၊ ဝန္ဓာမေ-တေ တထာဂတေ။
သယနေ အာသနေ ဌာနေ၊ ဂမနေ စာပိ သဗ္ဗဒါ။
- ၁၁၉။ သဒါ သုခေန ရက္ခန္တု၊ ဗုဒ္ဓါ သန္တိကရာ တုဝံ။
တေဟိ ဘံ ရက္ခိတော သန္တော၊ မုတ္တော သဗ္ဗဘယေဟိ စ။
- ၁၂၀။ သဗ္ဗဇောဂါ ဝိနိမုတ္တော၊ သဗ္ဗသန္တာ ပဝဇ္ဇိတော။
သဗ္ဗဝေရ-မတိက္ကန္တော၊ နိဗ္ဗုတော စ တုဝံ ဘဝ။
- ၁၂၁။ တေသံ သစ္စေန သီလေန၊ ခန္တိဇေတ္တာဗလေန စ။
တေပိ အမေ-နုရက္ခန္တု၊ အ ရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၂။ ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ သန္တိ ဘူတာ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ-နုရက္ခန္တု၊ အ ရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၃။ ဒက္ခိဏသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ သန္တိ ဒေဝါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ-နုရက္ခန္တု၊ အ ရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၄။ ပစ္ဆိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ သန္တိ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ-နုရက္ခန္တု၊ အ ရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၅။ ဥတ္တရသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ သန္တိ ယက္ခာ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ-နုရက္ခန္တု၊ အ ရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၆။ ပုရတ္ထိမေန တေရဋ္ဌော၊ ဒက္ခိဏေန ဝိရုဋ္ဌကော။
ပစ္ဆိမေန ဝိရူပက္ခော၊ ကုဝေရော ဥတ္တရံ ဒိသံ။
- ၁၂၇။ ဧတ္တာရော တေ ဟောရာဇာ၊ လောကပါလာ ယသသိနော။
တေပိ အမေ-နုရက္ခန္တု၊ အ ရောဂေန သုခေန စ။

- ၁၂၈။ အာကာသဌာ စ ဘူမဌာ၊ ဒေဝါ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ-နုရက္ခန္တု၊ အ ရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၉။ ဣဒ္ဓိမန္တော စ ယေ ဒေဝါ၊ ဝသန္တာ ဣဓ သာသနေ။
တေပိ အမေ-နုရက္ခန္တု၊ အ ရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၃၀။ သဗ္ဗိ-တိယော ပိဝဇ္ဇန္တု၊ သောကော ဧကေါ ပိနဿတု။
မာ တေ အဝန္တန္တရာယာ၊ သုခိ ဒိဃာယုကော ဘဝ။
- ၁၃၁။ *အဘိဝါဒနသိလိဿ၊ နိစ္စံ ဝုဇ္ဇာပစာယိနော။
စတ္တရော ဓမ္မာ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလံ။

အာဇ္ဇာနာဠိယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၉-အင်္ဂုလိမာလသုတ္တ

- ၁၃၂။ ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊ နိသိန္နဌာနဝစာဓနံ။
ဥဒကမ္ပိ ပိနာသေတိ၊ သဗ္ဗမေဝ ပရိဿဟံ။
- ၁၃၃။ သောတ္ထိနာ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ၊ ယဉ္စ သာဓေတိ တင်္ခဏေ။
ထေရဿ-င်္ဂုလိမာလဿ၊ လောကနာထေန အာဘိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာဟံ မဟာတေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၁၃၄။ *ယတော-ဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော၊
နာဘိဇာနာဒိ သဉ္စိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတာ၊
တေန သစ္စေန သောတ္ထိ တေ ဟောတု သောတ္ထိ ဂဗ္ဘဿ။

အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

* ဥဒ္ဓကနိကာယ ဓမ္မပဒပါဠိ၊ ၁၀၃-လာ ဂါထာ။

* မဇ္ဈိမနိကာယ မဇ္ဈိမ ပဏ္ဏာသပါဠိ၊ ၃၀၆။

၁၀။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တ

- ၁၃၅။ သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခဝိနာသနေ။
သတ္တ ဓမ္မေ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မာရသေနာပမဒ္ဒနေ။
- ၁၃၆။ ဗုဇ္ဈိတော ယေ စိမေ သတ္တာ၊ တိဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ။
အဇာတိ-မဇရာ-ဗျာဓိံ၊ အမတံ နိဗ္ဗယံ ဂတာ။
- ၁၃၇။ ဝေမာဒိဂုဏူပေတံ၊ အနေကဂုဏသင်္ဂဟံ။
ဩသဓဉ္စ ဣမံ မန္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂန္တ ဘဏာမ ဟေ။
- ၁၃၈။ *ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ သဘိသင်္ခါတော၊ မ္ဗောနံ ဝိစယော တထာ။
ဝီရယံ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ တထာပဓေ။
- ၁၃၉။ *သမာဒု-ပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတ္တေ-ဟေ သဗ္ဗဒဿိနာ။
မုနိနာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ။
- ၁၄၀။ *သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊ နိဗ္ဗာနာယ စ ဗောဓိယာ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။
- ၁၄၁။ *ဧကသ္မိံ သမယေ နာထော၊ မောဂ္ဂလ္လာနဉ္စ ကဿပံ။
ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသ္မာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တ ဒေသယိ။
- ၁၄၂။ *တေ စ တံ အဘိနန္ဒိတွာ၊ ရောဂါ မုစ္စိသု တခံဏေ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။
- ၁၄၃။ *ဧကဒါ ဓမ္မာဇာပိ၊ ဂေလညေနာ-ဘိပိဋ္ဌိတော။
စုန္ဒက္ခေရေန တံယော၊ ဘဏာပေက္ခာန သာဒရံ။
- ၁၄၄။ *သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓော၊ တမ္ဘာ ဝုဋ္ဌာသိ ဌာနသော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

---

* ဤသုတ်စာတိုင်း ပါဠိ-ဘာသာပြန်၊ သံယုတ္တနိကာယ မာကာဝဂ္ဂပါဠိ
၇၊ ၇၂၊ ၇၃-၇၄ စုန္ဒိယအားဖြင့် ရှိသည်။

၁၄၅။ *ပဟိနာ တေ စ အာဗာဓေါ၊ တိဏ္ဍန္တမိ မဟေသိနံ။
မဂ္ဂဟတာ ကိလေသာဝ၊ ပတ္တာ-နုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၁-ပုဗ္ဗဏှသုတ္တ

၁၄၆။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊
ယော စာ-မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ဝိနာသ-မေန္တု။

၁၄၇။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊
ယော စာ-မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
ဓမ္မာနုဘာဝေန ဝိနာသ-မေန္တု။

၁၄၈။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊
ယော စာ-မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
သံဃာနုဘာဝေန ဝိနာသ-မေန္တု။

၁၄၉။ ဒုက္ခပ္ပတ္တာ စ နိဒ္ဒါက္ခာ၊ ဘယပ္ပတ္တာ စ နိဗ္ဗယာ။
သောကပ္ပတ္တာ စ နိဿောကာ၊
ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။

*ဤသုတ်အတိုင်း ပါဠိတော်၌မရှိ၊ သံယုတ္တနိကာယ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ
၇၁၊ ၇၂၊ ၇၃-၌မူ စုစုံယအား ဖြင့်ရှိသည်။

- ၁၅၀။ တွေ့ဘဝတာ စ အမေဟိ၊ သမ္ဘုတံ ပုညသမ္ဘုဒံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါ-နုမောဒန္တု၊ သဗ္ဗသမ္ဘုတ္တိသိဒ္ဓိယာ။
- ၁၅၁။ ဒါနံ ဒဒန္တု သဒ္ဓါယ၊ သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု၊ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ-ဂတာ။
- ၁၅၂။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနုဉ္စ ယံ ဗလံ။
အရဟန္တာနုဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- ၁၅၃။ *ယံကိဉ္စ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
- ၁၅၄။ ယံ ကိဉ္စ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
- ၁၅၅။ ယံကိဉ္စ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ၊
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
- ၁၅၆။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

---

*ဤဂါထာများသည် အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိ၊ ပဌမ၊ ၂၃၉-၌ လာသည်။

- ၁၅၇။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။
- ၁၅၈။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။
- ၁၅၉။ မဟာကာရုဏိကော နာထော၊ ဟိတဿ သဗ္ဗပါဏိနံ။
ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊ ပတ္တော သမ္မောခိ-မုတ္တမံ။
တေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။
- ၁၆၀။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊ သကျာနံ နန္ဒိဝစုနော။
ဝေမေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယဿ ဇယမင်္ဂလေ။
- ၁၆၁။ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ၊ သိသေ ပုထုပိ-ပုက္ခလေ။
အဘိသေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒပိ။
- ၁၆၂။* သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ၊
သုခဏော သုမုဟုတ္တော စ၊ သုယိဋ္ဌံ ပြဟူစာရိသု။
- ၁၆၃။* ပဒက္ခိဏံ ကဿကမ္ပံ ငါစကမ္ပံ ပဒက္ခိဏံ။
ပဒက္ခိဏံ မနေကမ္ပံ၊ ပဏိမိ တေ ပဒက္ခိဏေ။
- ၁၆၄။× ပဒက္ခိဏာနိ ကဘ္ဘာန၊ လဘန္တ-တ္ထေ ပဒက္ခိဏေ။
တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရုဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
အရေဂါ သုခိတာ ဟောန္တု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိတိ။

ပုဗ္ဗဏှသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ပရိတ္တပါဠိ နိဋ္ဌိတံ။

*ဤဂါထာများသည် အပိတ္တရာဂါထာများဖြစ်၍ ၂၆၃ ခုလှသည်။

×မာဠုမုဋ်-ဟောသဟုရှိသည်။

ပခုက္ကူ မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ

ဝတ် ရွတ်စဉ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ရွတ်ဆိုပုံ အစီအစဉ်

- ၁။ “သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု” မှစ၍ “အာရက္ခံ ဂဏှန္တု” ဝိုင်အောင်
သော ပရိတ်ကြီးပါဠိလာ ဂါထာများကို ရွတ်ရန်။
- ၂။ ပရိတ်ကြီး ပါဠိ (၁၁) သုတ်ကို (နေ့နှင့် ပရိတ် ခွဲဝေရွတ်ရန် ညွှန်ပြ
ထားသည့်အတိုင်း) ရွတ်ရန်။
- ၃။ မေတ္တာပို့ ရွတ်ရန်။
- ၄။ အန္တရာယ်ကင်း ဂါထာများ ရွတ်ရန်။
- ၅။ ကမ္မဝါစာ (၈) စောင်ကို (နေ့နှင့် ကမ္မဝါစာ ခွဲဝေရွတ်ရန် ညွှန်ပြ
ထားသည့်အတိုင်း) ရွတ်ရန်။
- ၆။ စက္ကမဏ္ဍလပရိတ် (စည်းချက်ဂါထာများ) ရွတ်ရန်။

ပရိတ်ကြီး (၁၁) သုတ်ကို ရွတ်ရန် နေ့နှင့်
ပရိတ်ခွဲဝေညွှန်ပြခြင်း

၁။ တနင်္ဂနွေနေ့	မင်္ဂလာသုတ်။
၂။ တနင်္လာနေ့	ရတနသုတ်။
၃။ အင်္ဂါ	ပေတ္တသုတ်နှင့် ခန္ဓသုတ်။
၄။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့	မောရသုတ်နှင့် ဂန္ဓသုတ်။

၅။ ကြာသပတေးနေ့ ဇေဂ္ဂသုတ်။

၆။ သောကြာနေ့ အဋ္ဌာနာဋိယသုတ်နှင့် အင်္ဂုလိမာလသုတ်။

၇။ စနေနေ့ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်နှင့် ပုဗ္ဗဏှသုတ်။

အမှာ။ ။ပုဗ္ဗဏှသုတ်ကို ရွတ်မည့်နေ့၌ “ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ စသော ဂု-ဂါထာကို ဦးစွာမရွတ်သေးပဲ ဒုက္ခပုတ္တာ စ နိဒ္ဒါက္ခာ” စသော ဂါထာ များကို စ-ရွတ်ပါ။ ပြီးလျှင် ဘုရားဂုဏ်တော် တရားဂုဏ်တော် သံဃဂုဏ်တော်များကို ရွတ်ဆို၍။ “ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ” စသော ဂု-ဂါထာကိုရွတ်ပါ။ထို့နောက် မေတ္တာပို့၍ ရွတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္မဝါစာ (၈) စောင်ကိုရွတ်ရန်နေ့နှင့်

ကမ္မဝါစာ ခွဲဝေညွှန်ပြခြင်း

၁။ တနင်္ဂနွေနေ့ ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ။

၂။ တနင်းလာနေ့ အဝိပ္ပဝါသ သီမာသမ္ပဟနန ကမ္မဝါစာ
နှင့် သမာနသံဝါသ သီမာသမ္ပဟနန
ကမ္မဝါစာ။

၃။ အင်္ဂါနေ့ သမာနသံဝါသ သီမာသမ္ပဟနန ကမ္မဝါစာ။

၄။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ အဝိပ္ပဝါသ သီမာသမ္ပဟနန ကမ္မဝါစာ။

၅။ ကြာသပတေးနေ့ အနန္တရာယ သမုက္ခိတ ကမ္မဝါစာ။

၆။ သောကြာနေ့ အနန္တရာယိက သမ္ပဟန ကမ္မဝါစာ။

၇။ စနေနေ့ အနန္တရာယိက ကရဏ ကမ္မဝါစာ။

အမှာ။ ။အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာများကို ရွတ်ဖတ်နည်းနှင့် ပရိကံ
များကို အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာ ၃-စောင်တို့၏ နောက်၌
သီးခြားဖော်ပြ ထားပါသည်။

မေတ္တာပို့ပါဠိ

၁ ။ အဟံ အဝေရာ ဟောမိ၊ အဗျာဗဇ္ဈော ဟောမိ၊ အနီဃောဟောမိ၊
သုခိအတ္တာနံ ပရိဟရာမိ၊ ဒုက္ခာ မုစ္ဆာမိ၊ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော
မာဝိဂစ္ဆာမိ ကမ္မသကော။

၂ ။ ဣမသ္မိံ အာရာမေ သဠဟုစာရိနော အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာ-
ဗဇ္ဈော ဟောန္တု၊ အနီဃာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊
ဒုက္ခာ မုစ္ဆန္တု၊ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော မာဝိဂစ္ဆန္တု ကမ္မသကာ။

၃ ။ သီမဠကဒေဝတာ အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။ ကမ္မသကာ။

၄ ။ ဂေါစရဂါမေ ဣဿရဇနော အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။ ကမ္မသကာ။

၅ ။ ဂေါစရဂါမေ မနုဿာ အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။ ကမ္မသကာ။

၆ ။ မာတာပိတုအာစရိယဉာတိမိတ္တသမ္ပဟာ (ဥပါသကာ ဥပါသိကာ
စတုပစ္စယဒါယကာ အမှာကံ တေပုဇ္ဇယဒါယကာ)အဝေရာဟောန္တု။
ပ။ ကမ္မသကာ။

၇ ။ ဘူမဠဒေဝတာ ရုက္ခဠဒေဝတာ အာကာသဠဒေဝတာ အဝေရာ
ဟောန္တု။ ပ။ ကမ္မသကာ။

၈ ။ ဣမသ္မိံဝိဟာရေ ဣမသ္မိံ အာဝါသေ ဣမသ္မိံ အာရာမေ ဣမာယ
ဥပစာရသီမာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ သဗ္ဗေဘူတာ သဗ္ဗေ
ပုဂ္ဂလာ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော သဗ္ဗေ
ပုရိသာ သဗ္ဗေ အရိယာ သဗ္ဗေအနရိယာသဗ္ဗေ ဒေဝါ သဗ္ဗေ
မနုဿာ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာအဝေရာ ဟောန္တု။ပ။ ကမ္မသကာ။

၉ ။ အမှာကံ ဂေါစရဂါမေ ဣမသ္မိံ ဂါမေ ဣမသ္မိံ ဂါမဓေတ္တေ ဣမာယ
ဂါမသီမာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ ။ပ။ ကမ္မသကာ။

၁၀။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဒက္ခိ-
 ကာယ ဒိသာယ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ ပဋ္ဌိမာယ အနုဒိသာယ
 ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ ဒက္ခိကာယ အနုဒိသာယ ဟေဋ္ဌိမာယ
 ဒိသာယ ဥပရိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ။ပ။ ကမ္မသကာ၊
 (ဩဓိသမေတ္တာ)

၁၁။ သဗ္ဗေ သတ္တာ။ ပ။ ကမ္မသကာ၊ (အနောဓိသမေတ္တာ)

၁၂။ ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ၊ အဓော ယာဝ အဝီစိတော။
 သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ ယေ သတ္တာ ပယာဝီစရာ။
 အဗျာဗဇ္ဈာ နိဝေရာ စ၊ နိဒ္ဒုက္ခာ စာ-နုပဒ္ဒဝါ။

၁၃။ ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ၊ အဓော ယာဝ အဝီစိတော။
 သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ ယေ သတ္တာ ဥဒကေစရာ။
 အဗျာဗဇ္ဈာ နိဝေရာ စ၊ နိဒ္ဒုက္ခာ စာ-နုပဒ္ဒဝါ။

၁၄။ ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ၊ အဓော ယာဝ အဝီစိတော။
 သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ ယေ သတ္တာ အာကာသေစရာ။
 အဗျာဗဇ္ဈာ နိဝေရာ စ၊ နိဒ္ဒုက္ခာ စာ-နုပဒ္ဒဝါ။ (ဩဓိသမေတ္တာ
 ရစနာများ)

အန္တရာယ်ကင်း ဂါထာပါဠိများ

၁၅။ ယံ ပတ္တံ ကုသလံ တဿ၊ အာနုဘာဝေန ပါဏိဝနာ။
 သဗ္ဗေ သဒ္ဓမ္မရာဇဿ၊ ဥတှာ ဓမ္မံ သုခါဝဟံ။

၁၆။ ပါသုဏန္တု ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သုခါယ ပဋိပတ္တိယော။
 အနိဿာကမန ဝိဟာသံ၊ နိဗ္ဗာနသုခမုတ္တံ။

၁၇။ စိရံ ဟိဋ္ဌတု သဒ္ဓဇ္ဇော၊ ဓမ္မေ ဟောန္တု သဂါရဝါ။
 သဗ္ဗေပိ သတ္တာ ကာလေန၊ သမ္မာ ဒေဝေါပဝဿတု။

၁၈။ ယထာ ရက္ခိံ သု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထေဝိ-မံ။
 ရာဇာ ရက္ခတု ဓမ္မေန၊ အတ္တနောဝ ပဇံ ပဇံ။
 (ပဉ္စပကရဏဋ္ဌကထာ၊ ၄၉၈)

၁၉။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
 အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

၂၀။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
 အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

၂၁။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
 အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။
 (ဓမ္မပဒပါဠိ၊ ၅၃၊ ထေရဂါထာပါဠိ၊ ၃၁၇၊ နနတ္တိပါဠိ၊ ၇)

၂၂။ အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
 ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပသမော သုခေါ။
 (သုတ်မဟာဝါပါဠိ။ ၁၂၉။ သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ္တပါဠိ၊ ၁၆၀။
 နိဒါနဝဂ္ဂ သံယုတ္တပါဠိ၊ ၃၉၈။ ထေရဂါထာပါဠိ၊ ၃၆၃။ အပဒါနပါဠိ၊
 ၇၀။ ဇာတကပါဠိ၊ ၂၂။)

၂၃။ ဒုက္ခာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
 ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပသမော သုခေါ။

၂၄။ အနတ္တာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
 ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပသမော သုခေါ။
 (နယဂ္ဂါဟ ၂-ဂါထာ)

၂၅။ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂန္ဓာန၊ သောဏုတ္တရာ မဟိဒ္ဓိကာ။
 ပိသာစေ နိဒ္ဒမိဘ္ဗာန၊ ဗြဟ္မဇာလ-မဂေသိသုံ။
 (ဒီပဝံသပါဠိ၊ အဋ္ဌမ ပရိစ္ဆေဒ၊ (၁၁) ဂါထာ၊ ပါရာဇိကအဋ္ဌက-
 ထာ၊ ပဌမ၊ ၅၂)

၂၆။ ဟန္တဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ ဝယမ္မော သင်္ခါရာ
အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ။
(သုတ်မဟာဝါပါဠိ၊ ၁၂၈။ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ၊ ၁၅၉)

၂၇။ အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇရာမဒုဏ္ဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမ။
(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ။ ပဌမ၊ ၁၈၃၊ ၁၈၈-စသည်၌ လာ၏။)

၂၈။ *သိရသ္မိ* မေ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော၊ သာရိပုတ္တော စ ဒက္ခိဏေ။
ဝါမအံသေ မောဂ္ဂလ္လာနော၊ ပုရတော ပိဋကတ္တယံ။
*ပစ္စိမေ မမ အာနန္ဒော၊ ခိဏာသဝါ စတုဒ္ဓိသာ။
သမန္တာ လောကပါလာ စ၊ ဣန္ဒာဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
ဒတေသံ အာနုဘာဝေန၊ အန္တရာယော ဝိနဿဘူ။

၂၉။ နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထု၊ ဝိပဗုတ္တော-သိ သဗ္ဗမိ။
သမ္ပာမပုဋ္ဌိပန္နော-သ္မိ၊ တဿ မေ သရဏံ ဘဝ။

၃၀။ တထာဂတံ အရဟန္တံ၊ စန္ဒိမာ သရဏံ ဂတော။
ရာဟု စန္ဒံ ပမုဉ္ဇယ၊ ဗုဒ္ဓါ လောကာနုကမ္ပကာ။

၃၁။ နာညတြ ဗောဇ္ဈာ ဝပသ၊ နာညတြိန္ဒြိယသံဝရေ။
နာညတြ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ၊ သောတ္ထိ* ပဿာမိ ပါဏိနံ။

၃၂။ ဣမံ ပုညဘာဂံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဒေမ။
ဣမံ ပုညဘာဂံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဒေမ။
ဣမံ ပုညဘာဂံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဒေမ။

အန္တရာယ်ကင်းဂါထာများ ပြီး၏။

---

*ရှေးဆရာကြီးများ ရေးခဲ့သည်။

စက္ကမဏ္ဍလပရိတ် (စည်းချ) ဂါထာများ

- ၃၃။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ ဣဒ္ဓိ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- ၃၄။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ခေမပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ခေမံ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- ၃၅။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဇယပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော ဇယော။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- ၃၆။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ လာဘပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော လာဘော။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- ၃၇။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ တေဇပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော တေဇော။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- ၃၈။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဗလံ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- ၃၉။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ယသပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော ယသော။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- ၄၀။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သိရီပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ သိရီ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- ၄၁။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ ဣဒ္ဓိ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ

*သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ (နာဂေါ) အာယသ္မတော
(တိဿဿ) ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊ ပရိသုဒ္ဓေါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊
ပရိပုဏ္ဏဿ ပတ္တစီဝရံ၊ (နာဂေါ) သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစတိ အာယသ္မတာ
(တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော (နာဂံ)
ဥပသမ္ပာဒေယျ အာယသ္မတာ (တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန၊ သော ဥတ္တိ။

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ (နာဂေါ) အာယသ္မတော
(တိဿဿ) ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊ ပရိသုဒ္ဓေါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊
ပရိပုဏ္ဏဿ ပတ္တစီဝရံ၊ (နာဂေါ) သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစတိ အာယသ္မတာ
(တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန၊ သံဃော (နာဂံ) ဥပသမ္ပာဒေတိ အာယ-
သ္မတာ (တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန၊ ယဿာယသ္မတော ဓမ္မတိ (နာဂဿ)
ဥပသမ္ပဒါ အာယသ္မတာ (တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန၊ သော တုဏ္ဍဿ၊
ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ၊ ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ပ။ သော ဘာသေယျ။ ။
တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ပ။ သော ဘာသေယျ။ ။
ဥပသမ္ပန္နော သံဃေန (နာဂေါ) အာယသ္မတာ (တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန၊
ဓမ္မတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏ္ဍိ၊ ဝေဓေတံ ဓာရယာမိ။

ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

အဝိပ္ပဝါသသီမာ သမုဟနန ကမ္မဝါစာ

*သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယော သော သံဃေန တိစိဝရေန
အဝိပ္ပဝါသော သမ္မတော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တံ တိစိဝ-
ရေန အဝိပ္ပဝါသံ **သမုဟနေယျ၊ သော ဥတ္တိ။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယော သော သံဃေန တိစိဝရေန
အဝိပ္ပဝါသော သမ္မတော၊ သံဃော တံ တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသံ သမုဟ-
နတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဧတဿ တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသဿ သမု-
တ္တိတော၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

သမုဟတော သော သံဃေန တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသော၊ ခမတိ
သံဃဿ၊ တဿာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

အဝိပ္ပဝါသသီမာ သမုဟနနကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

သမာနသံဝါသသီမာ သမုဟနန ကမ္မဝါစာ

*သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယာ သာ သံဃေန သီမာ သမ္မတာ
သမာနသံဝါသာ ကေုပေါသထာ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော
တံ သီမံ သမုဟနေယျ သမာနသံဝါသံ ကေုပေါသထံ၊ သော ဥတ္တိ။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယာ သာ သံဃေန သီမာ သမ္မတာ
သမာနသံဝါသာ ကေုပေါသထာ၊ သံဃော တံ သီမံ သမုဟနတိ
သမာနသံဝါသံ ကေုပေါသထံ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဧတိဿာ
သီမာယ သမာနသံဝါသာယ ကေုပေါသထယ သမုတ္တိတော၊ သော
တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ သော ဘာသေယျ၊ သမုဟတာ သာ သီမာ
သံဃေန သမာနသံဝါသာ ကေုပေါသထာ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တဿာ တု-
ဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

သမာနသံဝါသသီမာ သမုဟနန ကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

*ဝိနယပိဋက မဟာဝဂ္ဂပါဠိ။၁၄၉။

**ဆဋ္ဌမုဉ် သမုဟနေယျရှိသည်။

သမာနသံဝါသသီမာသမ္ပုတိ ကမ္မဝါစာ

* သုဏှာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယာဝတာ သမန္တာ နိမိတ္တာ ကိတ္တိ-
တာ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ သီမာ
** သမ္ပနေယျ သမာနသံဝါသံ ကေုပေါသထံ၊ ဧသော ဥတ္တိ။

သုဏှာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယာဝတာ သမန္တာ နိမိတ္တာ ကိတ္တိတာ၊
သံဃော ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ သီမံ သမ္ပနတိ သမာနသံဝါသံ ကေုပေါ-
သထံ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ သီမာယ သမ္ပုတိ
(သမ္ပတိ) သမာနသံဝါသာယ ကေုပေါသဇာယ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ
နန္ဒမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

သမ္ပတာ သီမာ သံဃေန ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ သမာနသံဝါသ ကေု-
ပေါသထာ၊ ခမတိ သံဃဿ။ တဿော တုဏှံ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

သမာနသံဝါသသီမာသမ္ပုတိ ကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

အမှာ။ ။ ဤ၌ အဝိပ္ပဝါသ သီမာ သမ္ပုတိ ကမ္မဝါစာနှင့် ရောယှက်၍
“သမ္ပတာ သာ သီမာ” ဟု နှုတ်တက်ရနေတတ်သည်။ သတိပြုပါ။

အဝိပ္ပဝါသသီမာသမ္ပုတိ ကမ္မဝါစာ

* သုဏှာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယာ သာ သံဃေန သီမာ သမ္ပ-
တာ သမာနသံဝါသ ကေုပေါသထာ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊
သံဃော တံ သီမံ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသံ သမ္ပနေယျ၊ ဌပေတွာ ဂါမံ စ
ဂါမူပစာရံ စ။ ဧသော ဥတ္တိ။

သုဏှာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယာ သာ သံဃေန သီမာ သမ္ပ-
တာ သမာနသံဝါသ ကေုပေါသထာ၊ သံဃော တံ သီမံ တိစီဝရေန
အဝိပ္ပဝါသံ သမ္ပနတိ၊ ဌပေတွာ ဂါမံ စ ဂါမူပစာရံ စ။ ယဿာယသ္မ-

* ဝိနယပိဋက မဟာဝဂ္ဂပါဠိ။ ၁၄၄။ ၁၄၇-၉။

** ဆဋ္ဌမူပါဠိတော် သမ္ပနေယျရှိသည်။

တော ခမတိ ဧတိဿာ သီမာယ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသာယ သမ္မုတိ
(သမ္မုတိ) ဌပေတွာ ဂါမံ စ ဂါမူပစာရံ စ။ သော တုဏှဿ၊ ယဿ
နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ၊ သမ္မုတာ သာ သီမာ သံသေန တိစီဝရေန
အဝိပ္ပဝါသာ၊ ဌပေတွာ ဂါမံ စ ဂါမူပစာရံ စ။ ခမတိ သံဃဿ၊ တဿွာ
တုဏှံ၊ ဝေမေတံ ဓာရယာမိ။

အဝိပ္ပဝါသသီမာ သမ္မုတိကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

အန္တရာယသမုဂ္ဂါတကမ္မဝါစာ

သုဏှာတု မေ ဘန္တေ သံသော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကဏ္ဍံ၊ သံသော
သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတကာယဝစိ-
ကမ္မာနံ အနန္တရာယိကဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ သမုဟနတံ
ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသန္တံ သဗ္ဗန္တရာယံ သဗ္ဗပရိဿယံ သမုဟနေယျ၊
သော ဥတ္တိ။

သုဏှာတု မေ ဘန္တေ သံသော၊ သံသော သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာ-
ဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတကာယဝစိကမ္မာနံ အနန္တရာယိကဇီဝိတာနံ
သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ သမုဟနတံ ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသန္တံ
သဗ္ဗန္တရာယံ သဗ္ဗပရိဿယံ သမုဟနတိ။ ယဿာယသ္မတော ခမတိ
သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတကာယဝစိကမ္မာနံ
အနန္တရာယိကဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ သမုဟနတံ
ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတော သဗ္ဗန္တရာယဿ သဗ္ဗပရိဿယဿ
သမုဂ္ဂါတော၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

သမုဟတော သံသေန သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာ-
နုပရိဝတ္တိတကာယဝစိကမ္မာနံ အနန္တရာယိကဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ
သဗ္ဗဝေရံ သမုဟနတံ ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသန္တော သဗ္ဗန္တရာယော သဗ္ဗ-
ပရိဿယော၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တဿွာ တုဏှံ၊ ဝေမေတံ ဓာရယာမိ။

အန္တရာယသမုဂ္ဂါတကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

အနန္တရာယိကသမ္ပုတိ ကမ္မဝါစာ

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ယာဝတာ သမန္တာ နိမိတ္တာ ကိတ္တိ-
တာ။ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ ဣမံ
(အာရာမံ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတံ
အနန္တရာယိကံ သဗ္ဗပရိယယဝိနာသကံ သမ္ပနေယျ။ သော ဥတ္တိ။

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ယာဝကာ သမန္တာ နိမိတ္တာ
ကိတ္တိတာ။ သံဃော ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ ဣမံ (အာရာမံ) သတ္တန္တံ
ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတံ အနန္တရာယိကံ သဗ္ဗ-
ပရိယယဝိနာသကံ သမ္ပနတိ။ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ
ဣမဿ (အာရာမဿ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဣမသ္မိံ (အာရာမေ)
ဝသတံ အနန္တရာယိကဿ သဗ္ဗပရိယယဝိနာသကဿ သမ္ပုတိ။ သော
တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ။ သော ဘာသေယျ။

သမ္ပတော သံဃေန ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ အယံ (အာရာမော) သတ္တန္တံ
ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတံ အနန္တရာယိကော
သဗ္ဗပရိယယဝိနာသကော။ ခမတိ သံဃဿ။ တဿော တုဏှိ။ ဧဝမေတံ
ဓာရယဿိ။

အနန္တရာယိကသမ္ပုတိကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

အနန္တရာယိကကရုဏ ကမ္မဝါစာ

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော
ဣမံ (အာရာမံ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏပုဗ္ဗာမာနုပရိဝတ္တိတ-
ကယဝစိကမ္မာနံ အနန္တရာယိကဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ အဘိဘဝတံ သဗ္ဗ-
ဝေရဗ္ဗိတာနံ အနန္တရာယိကံ သဗ္ဗဝေရဝိသာတကံ ဣရေယျ ဣမသ္မိံ
(အာရာမေ) ဝသတံ ဘယဝိနာသဿ ဗြဟ္မဓရိယာနုဂ္ဂဟဿ၊ သော
ဥတ္တိ။

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ သံဃော ဣမံ (အာရာမံ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတကာယဝစီကမ္မာနံ အနန္တရာယိကဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ အဘိဘဝတံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ အနန္တရာယိကံ သဗ္ဗဝေရဝိဃာတကံ ကရေတိ ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတံ ဘယဝိနာသဿ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟဿ၊ ယဿာယသ္မတော မေတိ ဣမဿ (အာရာမဿ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတကာယဝစီကမ္မာနံ အနန္တရာယိကဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ အဘိဘဝတံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ အနန္တရာယိကဿ သဗ္ဗဝေရဝိဃာတကဿ ကရဏံ ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတံ ဘယဝိနာသဿ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟဿ၊ သောတုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

ကတော သံဃေန အယံ (အာရာမော) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတကာယဝစီကမ္မာနံ အနန္တရာယိကဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ အဘိဘဝတံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ အနန္တရာယိကော သဗ္ဗဝေရဝိဃာတကော ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတံ ဘယဝိနာသဿ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟဿ၊ မေတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဝေမေတံ ဓာရယာမိ။

အနန္တရာယိကကရဏကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

(ဤအနန္တရာယိကင်း ကမ္မဝါစာ သုံးစောင်ကို ကျေးဇူးရှင် ရေစကြို ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူခဲ့သည်)

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်

အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာများ ရွတ်ဖတ်ပုံ အစီအစဉ်

- ၁။ ဤ အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာကို မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ် အနေအားဖြင့်သာ ရွတ်ဖတ်ရန် မဟုတ်သေးပါ။ ကျောင်းသစ်၊ အိမ်သစ်၊ မြို့သစ်၊ ရွာသစ်၊ အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေသစ် စသော အဆောက်အအုံသစ်များ တည်ဆောက်ရာ၌လည်း မြေသန့်ရှင်းရန်အလို့ငှာ ရွတ်ဖတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။
- ၂။ ထို့ပြင် ရပ်ရွာ မြို့ပြ အလုပ်ရုံ စက်ရုံ စသော လူနေရပ်ကွက် တို့၌ ရောဂါဥပဒ် ကျရောက်သည့်အခါတို့၌လည်း အန္တရာယ် ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရန်အလို့ငှာ ၎င်းကမ္မဝါစာတို့ကို အစီအစဉ် အတိုင်း ရွတ်ဖတ်၍ အကာအကွယ် ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။
- ၃။ ရွတ်ဖတ်ပုံအစီအစဉ်မှာ သံဃာ့ရွှေ့မှောက်၌ ပရိတ်ပန်း၊ ပရိတ်သဲ၊ ပရိတ်ချည်၊ ပရိတ်ရေများကို ထားရမည်။ အထူးအားဖြင့် သဲဖြူများကို အိုးသစ်အားလုံး၌ဖြစ်စေ၊ ရှစ်လုံး၌ဖြစ်စေ ထည့်၍ အသင့်ထားရမည်။
- ၄။ ထို့နောက် အရပ်သတ်မှတ်ပိုင်းခြား၍ ထိုအရပ်အတွင်းကို အထူး အာရုံပြုကာ မင်္ဂလသုတ်၊ ဧတေသုတ်၊ ရတနသုတ် စသော သင့်လျော်ရာ ပရိတ်များကို ဦးစွာရွတ်ဖတ်ပြီးလျှင် သံဃာက ဟတ္ထပါသ်ချင်း စပ်အောင်နေ၍ အန္တရာယသမုတ္တိတ ကမ္မဝါစာ ကို ရွတ်ဖတ်ရမည်။
- ၅။ ထို့နောက် အိုးကိုဖြစ်စေ တောင်းကိုဖြစ်စေ အောက်တည့်တည့်၌ အပေါက်ကျဉ်းကျဉ်းဖောက်၍ ပရိတ်သဲများကို ထည့်ပြီးလျှင် စောစောက သတ်မှတ်ထားသောအရပ် (ဝင်းခြံ)ကို ပတ်ပတ် လည် လည် စပ်မိအောင် စည်းချရမည်။ ပရိတ်ရေများကိုလည်း သောက်ကြ၍ ကျန်သော ပရိတ်ရေ ပရိတ်ပန်း ပရိတ်သဲများကို ကြဲဖြန့်ကြရာသည်။ ပရိတ်ချည်များဖြင့်လည်း အရံအတား ပြုကြရမည်။

၆။ ထို့နောက် ပရိတ်သဲ အိုးသစ် ၄-လုံး (သို့မဟုတ် ၈-လုံး) တို့ကို အရပ်လေးမျက်နှာ (ရှစ်မျက်နှာ) တို့၌ မြှုပ်ထားပြီးလျှင် သိမ် နိမိတ် ကြားသကဲ့သို့ နိမိတ်ကြားရမည်။
နိမိတ်ကြားပုံမှာ—

မေး။ ။ပုရတ္တိမာယ ဒိသာယ ကိ* နိမိတ္တံ။
အရှေ့အရပ်က ဘယ်နိမိတ်နည်း။

ဖြေ။ ။ဝါလုကာပရိတ္တံ ဘန္တေ။
ပရိတ်သဲပါဘုရား။
တေ ဝါလုကာပရိတ္တံ နိမိတ္တံ။
ထို ပရိတ်သဲသည် နိမိတ်အမှတ်အသားတည်း။

ဤသို့ အရှေ့အရပ်ကစ၍ လက်ယာရစ်အရပ်လေးမျက်နှာ ရှစ်မျက်နှာ ပတ်မီအောင် နိမိတ်ကြားရမည်။

၇။ ဤသို့ နိမိတ်ကြားပြီးနောက် အနန္တရာယိက သမ္မုတိကမ္မဝါစာ၊ အနန္တရာယိက ကရုဏ ကမ္မဝါစာများကို ရွတ်ဖတ်ရမည်။

၈။ ကမ္မဝါစာများ ရွတ်ဖတ်ပြီးနောက် စည်းချ စက္ကမဏ္ဍလပရိတ်ကို ရွတ်ဖတ်ရမည်။

သဲနိမိတ်အရာ၌ သဲများကို မရနိုင်လျှင် တံတိုင်း စည်းစောင် ရန်း စသော အရံအတား တခုခုကိုဖြစ်စေ၊ သစ်ပင် ဝါးပင် စသော တခုခုကိုဖြစ်စေ နိမိတ်ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ရွတ်ဖတ်ရာ၌ ရွာဖြစ်လျှင် (အာရာမေ)အရာ၌ ပုလ္လိင် (ဂါမ) သဒ္ဒါကိုပြင်၍ ဖတ်ရာ၏။ မြို့ဖြစ်လျှင် နပုလ္လိင် (နဂရ) သဒ္ဒါကို ပြင်၍ ဖတ်ရာ၏။ အိမ်ဖြစ်လျှင် နပုလ္လိင် (ဂေဟ) သဒ္ဒါကိုပြင်၍ ဖတ်ရာ၏။ ကျောင်းတိုက်အရံ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ယခုရှိရင်းအတိုင်း ဖတ်ရာ၏။

အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာများ ရွတ်ဖတ်ပုံ
အစီအစဉ် ပြီး၏။

၁။ ဂေဟသဒ္ဒါအနည်းငယ်၌ ပုလ္လိင်နှင့်လည်း ရှိတတ်သည်။

ဥပုသ် အမေးအဖြေ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

မေး။ ။ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ အဟံ အာယသ္မန္တံ (ကုသလံ) ဝိနယံ ပုဇ္ဈေယျံ။

ဖြေ။ ။ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ အဟံ အာယသ္မတာ (ကောဝိဒေန) ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေယျံ။

မေး။ ။ “သမ္ဗုဒ္ဓနိ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။ ဥပေါထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဂုစ္စတိ” ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သော အဋ္ဌကထာ ပါဠိနှင့်အညီ “ဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင်၌ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ ဆီမီး ညှိထွန်းခြင်း၊ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ ဟည်ထားခြင်း၊ နေရာ ခင်းခြင်း။ ။ လေးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို သံဃာမစည်းဝေးမီ ရှေ့အဖို့၌ ပြုအပ် ပြုသင့် ပြုထိုက် ပြုကောင်းသည်၏ အဖြစ် ကြောင့် ပုဗ္ဗကရဏမည်၏” ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆို တော်မူအပ်သောကြောင့် ဤလေးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့တွင်— တံမြက်လှည်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

ဖြေ။ ။ ပြီးပါပြီ ဘုရား။

မေး။ ။ ဆီမီး ညှိထွန်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

ဖြေ။ ။ ပြီးပါပြီ ဘုရား။

(နေ့ဖြစ်လျှင် “နေတည်းဟူသော အရောင်အလင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဆီမီး ညှိထွန်းဖွယ်ကိစ္စ မရှိ၊ ပြီးပါပြီဘုရား” ဤသို့ ဖြေလေ)

မေး။ ။ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ ဟည်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

ဖြေ။ ။ ပြီးပါပြီ ဘုရား။

မေး။ ။ နေရာခင်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

ဖြေ။ ။ ပြီးပါပြီဘုရား။

မေး။ ။ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုကျွန်ုပ်တို့ ဘိက္ခုနီဇနာ ဝ ဩဝါဒေါ။ ဥပေါ-
သထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ-
ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သော အဋ္ဌကထာ ပါဠိနှင့်အညီ ဆောင်
အပ်သော ဆန္ဒကို လျှောက်ထားခြင်း၊ ဆောင်အပ်သော
ပါရိသုဒ္ဓိကို လျှောက်ထားခြင်း၊ ဆောင်း၊ နွေ၊ မိုးဟု ဆိုအပ်
သော သုံးပါးသော ဥတုတို့တွင် ယခု ရောက်ဆဲဖြစ်သော ဥတု
ကို ရေတွက်၍ လျှောက်ထားခြင်း၊ ဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင်
နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ စည်းဝေးရောက်လာကြ
ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို မေတ္တာတို့၍ လျှောက်ထားခြင်း၊ ရဟန်း
မတို့က “အကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်ဘုရားတို့၏အထံ၌ အဆုံးအမကို
ခံလာပါကုန်အံ့” ဟု တောင်းပန်လျှောက်ထားသော ကောင်းကို
သံဃာတော်အား လျှောက်ထားခြင်း၊ ဤငါးပါးသော ပြုဖွယ်
ကိစ္စတို့ကို သံဃာစည်းဝေးပြီးသည့်နောက် ပါတိမောက် မပြုမီ
ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်ပြုသင့်ပြုထိုက် ပြုကောင်းသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် ပုဗ္ဗကိစ္စမည်၏ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆို
တော်မူအပ်သောကြောင့် ဤငါးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့တွင်
ဆန္ဒကို လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

ဖြေ။ ။ဆန္ဒာရဟ ပုဂ္ဂိုလ်မရှိသည်ဖြစ်၍ ဆန္ဒကို လျှောက်ထားဖွယ်
ကိစ္စ မရှိ၊ ပြီးပါပြီဘုရား။

မေး။ ။ပါရိသုဒ္ဓိကို လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

ဖြေ။ ။ပါရိသုဒ္ဓါရဟ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသည်ဖြစ်၍ ပါရိသုဒ္ဓိကို လျှောက်ထား
ဖွယ်ကိစ္စ မရှိ၊ ပြီးပါပြီဘုရား။

မေး။ ။ဆောင်း၊ နွေ၊ မိုးဟု ဆိုအပ်သော သုံးပါးသော ဥတုတို့တွင်
ယခု ရောက်ဆဲဖြစ်သော ဥတုသည် အဘယ်ဥတု အဘယ်ပက္ခ
အဘယ်ဥပုသ် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ဂိမ္မာနဥတု (ဝဿာနဥတု) (ဟေမန္တဥတု) ပဌမပက္ခ ပနုရသီ
ဥပုသ်ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ဤဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ စည်းဝေး ရောက်လာကြသော ရဟန်းတို့၏ အရေအတွက်ကား အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။(   )ပါး အတိုင်းအရှည် ရှိပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ရဟန်းမတို့က အကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်ဘုရားတို့၏ အထံ၌ အဆုံးအမတို့ကို ခံလာပါကုန်အံ့ဟု တောင်းပန်လျှောက်ထားသော စကားကို သံဃာတော်အား လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

ဖြေ။ ။ယခုအခါ သာသနာတွင်း၌ ရဟန်းမတို့ မရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းမတို့က အကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်ဘုရားတို့ထံ၌ အဆုံးအမကို ခံလာပါကုန်အံ့ဟု တောင်းပန် လျှောက်ထားသောစကားကို သံဃာတော်အား လျှောက်ထားဖွယ်ကိစ္စ မရှိ၊ပြီးပါပြီဘုရား။

မေး။ ။“ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု ကမ္မပ္ပတ္တာ သဘာဂါ-
ပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ ဝိဇ္ဇနိယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ
ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ”ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သော အဋ္ဌကထာ
ပါဌ်နှင့်အညီ ဥပုသ်သည် နေ၏အစွမ်းအားဖြင့် စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်၊
ပန္နရသီဥပုသ်၊ သာမဂ္ဂဥပုသ်-ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို
သုံးပါးတို့တွင် ပန္နရသီဥပုသ်ဖြစ်ခြင်း။

ကာရကပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သံဃဥပုသ်၊ ဂဏဥပုသ်၊
ပုဂ္ဂလ ဥပုသ်-ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် သံဃ-
ဥပုသ်ဖြစ်ခြင်း။

ကာတဗ္ဗာကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုတ္တုဒ္ဒေသဥပုသ်၊
ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို
သုံးပါးတို့တွင် သုတ္တုဒ္ဒေသဥပုသ်ဖြစ်ခြင်း။

ဤသုံးပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ အယုတ်ဆုံး
လေးယောက် လေးယောက်ထက် အလွန်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့

၏ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်ကို မစွန့်မူ၍ တသိမ်တည်း၌ တည်သဖြင့် သုတ္တုဒ္ဒေသ သံဃဥပုသ်ကံအား လျှောက်ပတ်ခြင်း။

ဤဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း ၌ စည်းဝေးရောက်လာကြကုန်သော ရဟန်းတို့အား နေလွဲသော ကာလ၌ ယာဝကာလိက ဘောဇဉ်ကိုစားခြင်း အစရှိသော သဘောတူ ဝတ္ထုကြောင့် သင့်သောအာပတ် မရှိခြင်း။

ဤဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း မှ အပ ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကြဉ်အပ်သော လူ၊ ဘိက္ခုနီ အစရှိသော နှစ်ကျိပ်တစ်ယောက်သော ဝဇ္ဇနီယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဤဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ မရှိခြင်း။

ဤလေးပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကံကို ပတ္တကလ္လဖြစ်၏ ဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သောကြောင့် ယခု ပြုလတ္တံ့သော ဥပုသ်ကံသည် ပတ္တကလ္လ ဖြစ်ပါ၏လော။

ဖြေ။ ။ယခုပြုလတ္တံ့သော ဥပုသ်ကံသည် ပတ္တကလ္လဖြစ်ပါ၏ဘုရား။

မေး။ ။ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ ပရိယောသာပေတော ဒေသိဟာပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမ။

ဖြေ။ ။သံဃော ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ အဇ္ဈေသတိ၊ ဥဒ္ဓိဿတု အာယသ္မာ ပါတိမောက္ခံ။
ဒုတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃော အာယသ္မန္တံ။ ပ။ ပါတိမောက္ခံ။
ဓာတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃော အာယသ္မန္တံ။ ပ။ ပါတိမောက္ခံ။

မေး။ ။သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျ။

ဥပုသ်အမေးအဖြေ ပြီး၏။

ပဝါရဏာအမေး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (က) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊
အဟံ အာယသ္မန္တံ (မေဓိယံ) ဝိနယံ ပုဇ္ဈယံ။
- ခ) ပကာရေဟိ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ ဝါရေတိ သံဃာဒိကေ ပဇာပေတိ ဘတ္တေ
ကရေတိ တောယာတိ ပဝါရဏာ။

တောယ သမဏစရိယာယ၊ အာပတ်ညစ်ကြေး အပြစ်ဘေးကို ဆေးကြောသုတ်သင် ကင်းဝေးစင်ဖို့ စည်ပင်သတိ သမာဓိဖြင့် မိမိစွန့်ရေး ဆိုခွင့်ပေးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ရဟန်းကျင့်ဝတ် ဤတရားမြတ်ဖြင့်။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့ကို။ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ၊ ဒိဋ္ဌ အစရှိ ကုန်သော။ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌ-သုတ-ပရိသင်္ကေ ဟူကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဝါရေတိ၊ သံဃာ့ဂိုဏ်းဟု ပုဂ္ဂိုလ်စုသို့ ကောင်းမှု ချည်းမှတ်အပြီးသတ်အောင် ဆည်းကပ်စေတတ်၏။ သံဃာဒိကေ၊ သံဃာ အစရှိသည်တို့သို့။ ဝါ၊ သံဃာ-ဂိုဏ်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့သို့။ ဘဇာ-ပေတိ၊ ဆည်းကပ်စေတတ်၏။ ဘတ္တေ၊ ဆည်းကပ်သည်တို့ကို၊ ကရေတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ရဟန်းများစွာ ပြစ်ဝေး ကွာအောင် သံဃာ ဂိုဏ်းဟု ပုဂ္ဂိုလ်စုတို့ ကောင်းမှုချည်းမှတ် အပြီးသတ်အောင် ဆည်းကပ်စေကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တောယာတိ ပဒေန၊ တောယ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ညွှန်ပြ အပ်သော။ သာ သမဏစရိယာ၊ အာပတ် ညစ်ကြေး အပြစ် ဘေးကို ဆေးကြောသုတ်သင် ကင်းဝေးစင်ဖို့ စည်ပင်သတိ သမာဓိဖြင့် မိမိစွန့်ရေး ဆိုခွင့်ပေးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ရဟန်း ကျင့်ဝတ် ထိုတရားမြတ်သည်။ ပဝါရဏာ၊ ပဝါရဏာမည်၏။

ဤသို့ ဝိဂ္ဂိုဟ် မိန့်ဆိုမြှောက်ဟ သမဏဓမ္မ စာရိတ္တတည်းဟူသော ပဝါရဏာကို မဟာမုနိန္ဒ အမည်ရသည့် လောကစက္ခု သုံးလူ့ဘ

ဘုန်းမော် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားသည် အဘယ်ပြည်မှာ နေတော်မူသော အခါ၌ ပညတ်တော်မူအပ်ပါသနည်း။

သာဝတ္ထိနဂရ ရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်ကို အမှီပြု၍ လေးတန် ဣရိယာ မျှစဉ်ခါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သုံးလူ့ ဘာသည် သမဏဓမ္မ စာရိတ္တ သိက္ခာ ပဝါရဏာကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏ဟု ဆိုပြီ။ ယင်းသို့ ခွင့်ပြု ပညတ်တော်မူအပ်သော သမဏဓမ္မ စာရိတ္တသိက္ခာ ပဝါရဏာကို အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူအပ်ပါသနည်း။

ကောသလတိုင်းသား ရဟန်းများကို အကြောင်းပြု၍ အချင်းချင်း စကားမပြော တုဏှိဘောဖြင့် နှိုးနှောဆုံးမခြင်းမရှိ သတိမေ့ လျော့ ခေါ့ပေါ့တန်တန် ဟဇ္ဇဝိလသံက မုဂဗ္ဗတ တိတ္ထိယ သမာဒါန ဝတ္ထုကြောင့် သမဏဓမ္မ စာရိတ္တသိက္ခာ ပဝါရဏာကို ခွင့်ပြုပညတ်တော်မူ၏ဟု ဆိုပြီ။ ယင်းသို့ ခွင့်ပြုပညတ်တော်မူအပ် သော ပဝါရဏာသည် သင်္ချာအားဖြင့် အရေအတွက် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ယင်းသို့ အရေအတွက်အားဖြင့် ကိုးပါးသော ပဝါရဏာတို့တွင် အဘယ် ပဝါရဏာကို ယခုစည်းဝေးရာ သီမမဏ္ဍလမှာ ငါတို့ ပြုအပ် ပြုသင့် ပြုထိုက် ပြုကောင်းပါသနည်း။

ယခု စည်းဝေးရာ သီမမဏ္ဍလမှာ သံသပဝါရဏာကို ပြုအပ် ပြုသင့် ပြုထိုက် ပြုကောင်း၏ဟု ဆိုပြီ။

သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။

ပဝါရဏာယ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ-

ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ ပဝါရဏာ အိမ် သိမ်အပြင်၌ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ ဆီမီးညှို့ထွန်းခြင်း၊ သောက် ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်း၊ နေရာခင်းခြင်း၊ ဤလေး ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို သံဃာမစည်းဝေးမီ ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ် ပြုသင့် ပြုထိုက် ပြုကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပုဗ္ဗကရဏမည်

၏ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သောကြောင့် ဤလေးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့တွင် ပဝါရဏာအိမ် သိမ်အပြင်၌—

၁။ တံမြက်လှည်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

၂။ ဆီမီးညှိထွန်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

၃။ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

၄။ နေရာခင်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

(ဆ) ဆန္ဒပဝါရဏာ ဥတုက္ခာနံ၊
ဘိက္ခုဂဏနာ စ သြဝါဒေါ။
ပဝါရဏာယ တောနိ၊
ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ—

ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော် မူအပ်သော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ ဆန္ဒကို လျှောက်ထားခြင်း၊ ပဝါရဏာကို လျှောက်ထားခြင်း* မိုးဥတု သီတင်းကျွတ်လပြည့် ပြုအပ်သော ပဌမကတ္တိကပဝါရဏာနေ့၊ မိုးဥတု တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် ပြုအပ်သော ဒုတိယကတ္တိကပဝါရဏာနေ့ အားဖြင့် နှစ်ပါးသော ပဝါရဏာတို့တွင် တပါးပါးသော ပဝါရဏာကို လျှောက်ထားခြင်း၊ ပဝါရဏာအိမ် သိမ်အပြင်၌ စည်းဝေးရောက်လာကြကုန်သော ရဟန်းတို့ကို ရေတွက်၍ လျှောက်ထားခြင်း၊ ရဟန်းမတို့က “အကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်ဘုရားတို့၏အထံ၌ အဆုံးအမကို ခံလာပါကုန်အံ့” ဟု တောင်းပန် လျှောက်ထားသော စကားကို သံဃာတော်အား လျှောက်ကားခြင်း၊ ဤငါးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို သံဃာစည်းဝေးပြီးသည်မှ နောက် ပဝါရဏာမပြုမီ ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ် ပြုသင့် ပြုထိုက် ပြုကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဤ ငါးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့တွင်—

* ဤနေရာ၌ ယခင်မူများနှင့်တူ၊ ပြင်ထားသည်၊ သတိပြုပါ။

- ၁။ ဆန္ဒကို လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။
- ၂။ ပဝါရဏာကို လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။
- ၃။ *မိုးဥတု သီတင်းကျွတ်လပြည့် ပြုအပ်သော ပဌမကတ္တိက-
ပဝါရဏာ၊ မိုးဥတု တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် ပြုအပ်သော
ဒုတိယကတ္တိကပဝါရဏာအားဖြင့် နှစ်ပါးသော ပဝါရဏာ
တို့တွင် အဘယ်ပဝါရဏာကို ငါတို့တစု ယခုပြုအပ်ပါ
သနည်း။
- ၄။ ပဝါရဏာအိမ် သိမ်အပြင်၌ စည်းဝေး ရောက်လာကြကုန်သော
ရဟန်းတို့၏ အရေအတွက်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။
- ၅။ ရဟန်းမတို့က “အကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်ဘုရားတို့၏ အထံ၌
အဆုံးအမကို ခံလာပါကုန်အံ့” ဟု လျှောက်ထား တောင်းပန်
သော စကားကို သံဃာတော်အား လျှောက်ထားခြင်း ကိစ္စ
ပြီးပြီလော။
- ၆။) ပဝါရဏာ ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု၊ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊ သဘာဂါပတ္တိယော
စ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဝဇ္ဇနိယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ* န ဟောန္တိ “ပတ္တကလ္လ”န္တိ
ဝုစ္စတိ—

ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိနှင့်အညီ ပဝါရဏာသည် နေ့၏အစွမ်း
အားဖြင့် စာတုဒုသီပဝါရဏာ၊ ပန္နရသီပဝါရဏာ သာမဂ္ဂိပဝါရဏာ
ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပန္နရသီ ပဝါရဏာဖြစ်
ခြင်း။ ကာရကပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သံဃပဝါရဏာ၊ ဂဏ-
ပဝါရဏာ၊ ပုဂ္ဂလပဝါရဏာ-ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါး
တို့တွင် သံဃပဝါရဏာဖြစ်ခြင်း၊ ကာတဗ္ဗာကာရ၏အစွမ်းအားဖြင့်
တေဝါစိက ပဝါရဏာ၊ ဒွေဝါစိက ပဝါရဏာ၊ ကေဝါစိကပဝါရဏာ
ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် တေဝါစိက ပဝါရဏာ
ဖြစ်ခြင်း၊ ဤ သုံးပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊

* ဤနေရာ၌ ယခင်မူများနှင့်မတူ၊ ပြင်ထားသည်၊ သတ်ပြပါ။

အယုတ်ဆုံး ငါးယောက် ငါးယောက်ထက်အလွန်ရှိကုန်သော
ရဟန်းတို့၏ပဝါရဏာအိမ် သိမ်အပြင် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်ကို
မစွန့်မူ၍ တသိမ်တည်း၌တည်သဖြင့် သံဃပဝါရဏာအားလျောက်
ပတ်ခြင်း၊

ပဝါရဏာအိမ် သိမ်အပြင်၌ စည်းဝေးရောက်လာကြကုန်သော
ရဟန်းတို့အား နေလွဲသောကာလ၌ ယာဝကလိက ဘောဇဉ်ကို
စားခြင်း အစရှိသော သဘောတူဝတ္ထုကြောင့် သင့်သောအာပတ်
မရှိခြင်း၊

ပဝါရဏာအိမ် သိမ်အပြင် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြု
သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကြဉ်အပ်ကုန်သော လူ-ဘိက္ခုနီမ အစရှိသော
နှစ်ကျိပ်ဟစ်ယောက်သော ဝဇ္ဇနိယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပဝါရဏာအိမ်
သိမ်အပြင် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ မရှိခြင်း။

ဤ လေးပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ပဝါရဏာကံကို ပတ္တ-
ကလ္လ ဖြစ်၏ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ အရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုအပ်သောကြောင့်
ယခုပြုလတ္တံ့သော ပဝါရဏာကံသည် ပတ္တကလ္လ ဖြစ်ပါ၏လော။

(စ) ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ ပရိယောသာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ
သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပဝါရဏာ ဥတ္တိံ ဌပေ-
ဿာမ။

(ည) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ ယဒိ
သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ သံဃော သမာနဝသိကံ ပဝါရေယျ။

ပဝါရဏာ အပေးပြီး၏။

ပဝါရဏာ အဖြေ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(က) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အကံ အာယသ္မတာ (ဝိနယဓရေန) ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ပိဿဇ္ဇေယျ။

(ခ) တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ပိဟရဟိ ဇေတဝနေ အစရှိသည်ဖြင့် ဝိနည်းမဟာဝါ ပဝါရဏာက္ခန္ဓကပါဠိ လာရှိသည် နှင့်အညီ ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းဟု ဆိုအပ်သော တိုင်းကြီး နှစ်တိုင်းတို့၏ ခွန်သဆက်သွင်းရာ ရတနာ မျှောငွေ ကထေထေများ ဘိ သာဝတ္ထိမည် မင်းနေပြည်၏ တောင်မျက်နှာ အရပ်ဝယ် အာရညကင်ခူတင်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော တောအရပ်၌ အနာထပိဏ် ဂုဏ်သိန်ပျံ့မွှေး သဌေးမင်းသည် သန့်ရှင်းသဒ္ဓါ စေတနာ နှင့် သပြာကြေးငွေ ငါးဆယ့်လေးကုဋေကို မစ္ဆေမနော ရက်ရော စွာ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းအပ်သော ဇေတဝန်တောရကျောင်း ဝယ် ကိန်းအောင်းမေ့လျော် စံနေတော်မူသောအခါ လူနတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာအစစ် ဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညု မြတ်စွာ စောသတ္တာသည် “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝဿ ဝုတ္တာနံ ဘိက္ခုနံ တီဟိ ဌာနေဟိ ပဝါရေကံ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသကာယ ဝါ” အစဖြာသဖြင့် သမဏဓမ္မ စာရိတ္တဖြစ်သော ပဝါရဏာကို ခွင့်ပြုပညတ်တော်မူပါသည် ဘုရား။

(ဂ) “တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ပဟုလာ သန္နိဋ္ဌာ သမ္ပတ္တာ ဘိက္ခု။ ကောသလေသု ဇနပဒေ အညတရသ္မိံ အာဝါသေ ဝဿ ဥပဂစ္ဆိံ သု အစရှိသည်ဖြင့် ဝိနည်းမဟာဝါ ပဝါရဏာက္ခန္ဓကပါဠိ လာရှိသည်နှင့်အညီ ကောသလတိုင်း ဇနပဒ်ဝယ် တခုသောကျောင်း တိုက်၌ ဝါကပ်ကြကုန်သော ကောသလတိုင်းသား ရဟန်းတို့၏ အချင်းချင်း စကားမပြော တုဏှိဘောဖြင့် နှိုးနှောဆုံးမခြင်းမရှိ၊ သဘ်မေ့လျော့ ပေါ့ပေါ့တန်တန် ရန်သူတမျှ ဟတ္ထဝိလသံက

တိတ္ထိယ သမာဒါနဖြစ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကြခြင်းကို အရင်း
ပြုလျက် သဗ္ဗညု မြတ်စွာ စောသတ္တာသည် နိယျာနိကဝဋ်မှ
ထွက်မြောက်ရာ ငါဘုရားသာသနာတော်၏ ကိစ္စတာဝန်ကို ထမ်း
ရွက်မည်မှန်း ရဟန်းပြုကြသည်သာ ဖြစ်ပါလျက် အချင်းချင်း
စကားမပြော တုဏှိဘောဖြင့် နှိုးငနွာဆုံးမခြင်းမရှိ မေ့မေ့လျော့
လျော့ ပေါ့ပေါ့ဟန်တန် ဟတ္ထဝိလသ်ကမုဂဗ္ဗတ တိတ္ထိယ သမာ-
ဒါန အကျင့်ဖြင့် နေ့ရက်ရှည်ကြာ နေကြသည့် အခြင်းအရာမှာ
အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေါင်းဖော်နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်၊
ယုတ်မာသော ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန် ရန်သူဖြစ်သော သူတို့၏ ပေါင်း
ဖော်နေထိုင်ခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟု ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။

န ဘိက္ခုဝေ မုဂဗ္ဗတံ တိတ္ထိယသမာဒါနံ သမာဒါယိတဗ္ဗံ၊
ယော သမာဒိယေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ—

ဟု သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူလျက် ယခင် ကောသလတိုင်းသား
ရဟန်းများကိုပင် အကြောင်းပြု၍ အချင်းချင်း စကားမပြော
တုဏှိဘောဖြင့် နှိုးငနွာဆုံးမခြင်းမရှိ သတိမေ့လျော့ ပေါ့ပေါ့
ဟန်ဟန် ဟတ္ထဝိလသ်က မုဂဗ္ဗတ တိတ္ထိယသမာဒါန ဝတ္ထုကြောင့်
သမဏဓမ္မ စာရိတ္တဟု လိုအပ်သော ပဝါရဏာကို ခွင့်ပြု ပညတ်
တော်မူပါသည် ဘုရား။

(ဃ) ၁။ စာတုဒ္ဓသော ပန္နရသော၊
သဒမဂ္ဂံ ဒိနတော တိဓာ၊
ဒိန ပုဂ္ဂလ ကာတဗ္ဗာ-
ကာရတော ငတ နဝေရိတာ။
၂။ တယော တယောဟိ ကတောန၊
ဒိန ပုဂ္ဂလ ဘောဒတော၊
တေဝါမိ ဒွေကဝါစိတံ၊
နဝ ဝုတ္တာ ပဝါရဏာ—

ဟု မူလသိက္ခာ ကျမ်းဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှတ်ကျမ်းရင်း ဖွင့်လှစ်အပ် သည်နှင့်အညီ စာတုဒ္ဒသီ ပဝါရဏာ၊ ပန္နရသီပဝါရဏာ၊ သာမဂ္ဂံ ပဝါရဏာဟု နေ့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါး။ သံဃပဝါရဏာ၊ ဂဏပဝါရဏာ၊ ပုဂ္ဂလ ပဝါရဏာဟု ကာရကပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်း အားဖြင့် သုံးပါး။ တေဝါစိကပဝါရဏာ၊ ဒွေဝါစိကပဝါရဏာ၊ ဧကဝါစိက ပဝါရဏာဟု ကာတဗ္ဗာကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သင်္ချာအရေအတွက်အား ဖြင့် ကိုးပါးအပြားရှိပါသည် ဘုရား။

“ဣဓ ပန ဧကော ပုဂ္ဂလော၊ ဒွေ တယော စတ္တာရော ဂဏော တတောပရံ သံဃော”ဟု ဋီကာဉာဏ်ရင် ပုဂ္ဂိုလ်ရှင်တို့ မိန့်ဆို တော်မူအပ်သည်နှင့် အညီ ရဟန်းလေးယောက်ထက် လွန်သော အစည်းအဝေးဖြစ်၍ ယခု စည်းဝေးသော သီမမဏ္ဍလမှ သံဃ- ပဝါရဏာကိုသာ ပြုအပ် ပြုသင့် ပြုထိုက် ပြုကောင်းပါသည် ဘုရား။

၁။ ပြီးပါပြီဘုရား။

၂။ ပြီးပါပြီဘုရား။

၃။ ပြီးပါပြီဘုရား။

၄။ ပြီးပါပြီဘုရား။

၁။ ဆန္ဒာရဟ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသည်ဖြစ်၍ ဆန္ဒကို လျှောက်ထားဖွယ် ကိစ္စမရှိ၊ ပြီးပါပြီဘုရား။

၂။ ပဝါရဏာရဟ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသည်ဖြစ်၍ ပဝါရဏာကို လျှောက် ထားဖွယ် ကိစ္စမရှိ၊ ပြီးပါပြီ ဘုရား။

၃။ မိုးဥတု သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့၌ ပြုအပ်သော ပဝါရဏာ ပထမကတ္တိကပဝါရဏာကို ပြုအပ်ပါသည် ဘုရား။

၄။ ပဝါရဏာအိမ် သိမ်အပြင်၌ စည်းဝေးရောက်လာကြသော
ရဟန်းတော်တို့၏ အရေအတွက်ကား (   )အတိုင်းအရှည်
ရှိပါသည်ဘုရား။

၅။ ယခုအခါ သာသနာတော်တွင်း၌ ရဟန်းမတို့ မရှိသည်ဖြစ်၍
ရဟန်းမတို့က “အကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်ဘုရားတို့၏ အထံ၌
အဆုံးအမကို ခံလာပါကုန်အံ့” ဟု တောင်းပန်လျှောက်ထား
အပ်သော ကောင်းကို သံဃာတော်အား လျှောက်ထားဖွယ်
ကိစ္စမရှိ၊ ပြီးပါပြီ ဘုရား။

(စ) ယခု ပြုလုက္ခံသော ဖဝါရဏာကံသည် ပတ္တကလ္လဖြစ်ပါ၏
ဘုရား။

(ဆ)သံဃော ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ပဝါရဏာ ဥတ္တိဌပနံ
အဇ္ဈေသတိ ဌပေတု အာယသ္မာ ပဝါရဏာ ဥတ္တိံ။
ဒုတိယမ္ပိ။ပ။ ပဝါရဏာ ဥတ္တိံ။
တတိယမ္ပိ။ပ။ ပဝါရဏာ ဥတ္တိံ။

၊ ငါရဏာ အဖြေ ပြီ၏။

အချိန်အခါနှင့် ပရိတ်

၁။ မင်္ဂလာသုတ်။

အလှူမင်္ဂလာ အိမ်တက်မင်္ဂလာ စသည့်မင်္ဂလာနှင့် စပ်သော
အခါ၌ မင်္ဂလာသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၂။ ရတနသုတ်။

မြို့ရွာတို့၌ ရောဂန္ဓရကပ်၊ သတ္တန္တရကပ်၊ ဒုဗ္ဗိက္ခန္တရကပ်တို့ ဆိုက်
ရောက်သိမ့်အံ့ ထင်သည့်အခါ၊ ဆိုက်ရောက်သည့်အခါ၌ ရတန
သုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၃။ မေတ္တသုတ်။

အရပ်သူအရပ်သား မြို့သူမြို့သား အချင်းချင်း မညီမညွတ်ဖြစ်
ကြသည့်အခါ၊ နတ်ဘို့ခြောက်သွန်ကြသည့်အခါ၊ သူကပါး ရန်ငြိုး
ထားသည်ဟု ထင်သည့်အခါ၌ မေတ္တသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၄။ ခန္ဓသုတ်။

မြွေ၊ ကင်း၊ သန်း၊ စသော ဘေးရန်တို့ရှိသည့်အခါ၌ ခန္ဓသုတ်
ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၅။ မောရသုတ်။

အနှောင်အဖွဲ့ ခံရလိမ့်အံ့ဟု ထင်သည့်အခါ၊ ခံရသည့်အခါ၌
မောရသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၆။ ဝဋ္ဋသုတ်။

မီးဘေးစိုးရိမ်ရသည့်အခါ၊ ကြိုတင် ကာကွယ်လိုသည့် အခါ၌
ဝဋ္ဋသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၇။ ဇေဂ္ဂသုတ်။

စစ်ဖြစ်သည့်အခါ၊ ကြောက်လန့်ဖွယ်ရာ အန္တရာယ်များသော
အခါ၌ ဇေဂ္ဂသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၈။ အာဠာနာဠိယသုတ်။

ဘီလူး၊ သားရဲ၊ သဘက်တို့ ဝင်ရောက် နှောင့်ယှက်သည့်အခါ၌
အာဠာနာဠိယသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၉။ အင်္ဂုလိမာလသုတ်။

အမူးသမီးတို့ ကိုယ်ဝန်ရှိသည့်အခါ၊ မီးမဖွားနိုင်သည့်အခါ၌
အင်္ဂုလိမာလသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၁၀။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်။

ပကျန်းမာသည့်အခါ၌ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

၁၁။ ပုဗ္ဗဏှသုတ်။

ဂြိုဟ်စီး ဂြိုဟ်နှိုးမကောင်းသည့်အခါ၊ ကံဇာတာညံသည့်အခါ၊
တိတ်နိမိတ် မကောင်းသည့် အခါ၌ ပုဗ္ဗဏှသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်
ကြသည်။

အမှာ။ ။ ဤပရိတ်တော် ၁၁-သုတ်ကို နေ့စဉ်ရွတ်ဖတ်နိုင်လျှင် အန္တရာယ်
ဟူသမျှတို့ကို ကြိုတင်ကာကွယ်ပြီးသား ဖြစ်နိုင်သည်။

မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်အဖွင့် နိဒါန်း

ကျေးဇူးရှင် ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သက္ကရာဇ် ၁၂၆၅-ခု နှစ်တွင် ပခုက္ကူမြို့၌ မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက်ကြီးကို တည်ထောင် တော်မူ၍ ပရိတ်ရွတ် ဆွမ်းစဉ် အလှူခံလိုက်တော်မမူပဲ နိကာယ်ငါးရပ် စာချပွဲသဘင် အမြဲယဉ်တော်မူလျက် ဘုရားရှင်၏ ဓမ္မစက်ရောင်ကို တောက်ပြောင်ထိန်ဝင်း လင်းလက်စေတော်မူခဲ့သည်။

ယင်းသို့ ကျောင်းတိုက်တည်၍ စာပေချပွဲတော်မူစဉ် မိမိကျောင်း တိုက်သို့ ရောက်ရှိလာသော ရဟန်း သာမဏတို့၌ ည နံနက် ဝတ်တက် ဝတ်ကပ်ပြုရန် ဝတ်ရွတ်စဉ်ကို စီစဉ်တော်မူခဲ့သည်။ ယင်း ဝတ်ရွတ်စဉ်သည် မဟာဝိသုတာရာမ ဝတ်ရွတ်စဉ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မဟာဝိသုတာရာမိက ပခုက္ကူဝတ်ရွတ်စဉ်ဟူ၍ လည်းကောင်း ထင်ရှားသည်။

ယခုမူ ယင်း မဟာဝိသုတာရာမ ဝတ်ရွတ်စဉ်၊ မဟာဝိသုတာရာမိက ပခုက္ကူဝတ်ရွတ်စဉ်ဟူသော အမည်မှ ပြောင်းလဲ၍ မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်ဟူသော အမည်ကို မှည့်ခေါ်၍ ယင်းဝတ်ရွတ်စဉ်၏ အဖွင့်ကိုလည်း ရဟန်းရှင်လူတို့ ပြုဆွတ်သောသဒ္ဒါဖြင့် လေ့လာဖတ်ရှု ကြည်ညိုနိုင်ရန် အကျဉ်းသိသာရုံ ရေးသားစီရင်အပ်ပါသည်။

အရှင်ကေလာသ
၁၃၂၀ ခု၊ ပါဠိလဆုတ် ၁၂-ရက်၊

မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်အဖွင့်
ပမဒဏ ပဋိညာဉ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝတ္ထုတ္တယံ နမဿိတော၊ ဝိသုတာစရိယေပိ စ။
ကရိဿာမိ သမာသေန၊ ဝန္တနက္ကမဝဏ္ဏနံ။

အဟံ၊ အရှင်ကေလာသ မည်ရသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်။ ဝတ္ထုတ္တယံပိ စ။
ဘုရား တရား သံဃာအားဖြင့် သုံးပါးသော ရတနာကိုလည်းကောင်း။
ဝိသုတာစရိယေပိ စ၊ မဟာဝိသုတာရာမ အကြီးအကဲ ဆရာသခင် အရှင်
မြတ်တို့ကို လည်းကောင်း။ နမဿိတော၊ အန္တရာယ်ကင်းပျောက် ကျမ်းပြီး
မြောက်ရန် ရည်သန်ရှိကျိုး ရှိခိုးဦးချပြီး၍။ သမာသေန၊ အကျယ်
မသွင်း အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝန္တနက္ကမဝဏ္ဏနံ၊ မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ
ဝတ်တက်စဉ် ဝတ်ရွတ်စဉ် ကျမ်းအဖွင့်ကို။ ကရိဿာမိ၊ ဂန္ထဓူရ ကိစ္စလုပ်
လျား ချိန်အကြား၌ ရေးသားစီရင်ပေအံ့။

[မိမိသည် မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ် အဖွင့်ကျမ်းငယ်ကို
ရေးသားမည်ဖြစ်သဖြင့် အန္တရာယ်ပျောက်ခြင်း၊ ကျမ်းပြီးစီးခြင်း၊
ကောင်းကြွယ်ပွားစီး ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းနှင့် သာသနာအကျိုးစီးပွား
များကို လိုလားဘောင့်တပါးသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘုရား တရား သံဃာတော်
အရှင်မြတ်များနှင့် ဂိုဏ်းဂဏ အသွတ်အသိပ် မဟာဝိသုတာရာမ တိုက်တာ
ကြီး၏ အထွတ်အထိပ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးများကို လေးစား
ရှိကျိုး ရှိခိုးဦးချပြီး ကျမ်းစာကို စတင်ရေးသားလို၍ “ဝတ္ထုတ္တယံ
နမဿိတော” အစရှိသော ဂါထာကို ဆိုပါသည်။

အန္တရာယ ဝိဿာတတ္ထံ၊ မင်္ဂလာယ ဟိတာယ စ။
ဂန္ထဿ အာဒိမ္ပိယေဝ၊ ပဏာမဝစနံ ကတံ။]

ပစ္စဝေက္ခဏာ လေးပုဒ်

မိမိနှုတ်တက်ရသော ဘုရားရှိခိုးများဖြင့် ဘုရားရှိခိုး (ဘုရား တရား သံဃာရှိခိုး) ပြီးလျှင် အားလုံး သံပြိုင်ညီညွတ် ပစ္စဝေက္ခဏာရွတ်ဆို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ပရိတ်ရွတ်မေတ္တာ ပွားများခြင်းများ ပြုတော်မူကြသည်။ ထိုတွင် ပစ္စဝေက္ခဏာ လေးပုဒ်မှာ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးပစ္စည်း အတွက် ပစ္စဝေက္ခဏာများဖြစ်သည့် ပစ္စဝေက္ခဏာ လေးပုဒ်ကို ဘုရားဝတ်ပြုယင်း တခေါက်စီ ရွတ်ဆိုဆင်ခြင်ရုံဖြင့် မလုံလောက်သေးချေ၊ သို့ဖြစ်၍ တတ်နိုင်လျှင် သင်္ကန်းကို ငတ်ရုံသုံးဆောင်တိုင်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ဆွမ်းကိုလဲ ဆွမ်းလုပ်တိုင်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ယင်းကဲ့သို့ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ပါမူ ဆွမ်းမစားမီ၊ ဆွမ်းစားပြီးအခါတို့၌လည်းကောင်း၊ ညဉ့်၏ပုရိမယံ၊ မဇ္ဈိမယံ၊ ပဋိမယံ တို့၌လည်းကောင်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ မဆင်ခြင်မိပဲ အရုဏ်တက်လျှင် ဣဏပရိဘောဂဖြစ်သည်။ ကျောင်းလဲပဲ သုံးဆောင်တိုင်း ဆင်ခြင်ရာ၏။ ဆေးပစ္စည်းကိုမူကား အကပ်ခံစဉ်၊ သုံးဆောင်စဉ်တို့၌ ဆင်ခြင်မိအောင် ဆင်ခြင်ရာ၏။ သို့ရာတွင် အကပ်ခံစဉ် ဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်စဉ် မဆင်ခြင်လျှင်ကား အပြစ်ရှိသည်။ အကပ်ခံစဉ် မဆင်ခြင်မိပဲ သုံးဆောင်စဉ် ဆင်ခြင်လျှင်ကား အပြစ်မရှိ၊ အာပတ်မသင့်ပါ။

ပရိတ်ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း

ပစ္စဝေက္ခဏာ လေးပုဒ်ကို ရွတ်ဆို ဆင်ခြင်တော်မူကြပြီး ပရိတ်ရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်တော်မူကြသည်။ ယင်းသို့ ပရိတ်ရွတ်ရာ၌ ရှေးဦးစွာ “သမန္တာ စက္ကဝါဠေသုမ္ပုစ၍ အာရက္ခံ ဂဏန္တု” တိုင်အောင် နတ်များကို ဖိတ်ခေါ်ခြင်း၊ နှိုးဆော်ခြင်း၊ တိုက်တွန်းခြင်းနှင့် ပေတ္တာအာသိသကောင်းရပ်တို့ကို ပရိတ်ကြီးပါဠိလာအတိုင်း ရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်တော်မူကြသည်။

မင်္ဂလသုတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်သားဖွယ်

မင်္ဂလသုတ်ကို တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်တော် မူကြသည်။ ဤမင်္ဂလသုတ်ကား သာမန် လူနတ် တွေးကြံ၍ ပေါ်လာထင်လာသော

သုတ်မဟုတ်ချေ။ နတ်နှင့်လူတို့ ၁၂-နှစ်ကြံစည်သော်လည်း မပြေလည်မပေါ်
လာပဲ ဘုရားထံ သိကြားတမန်လွှတ်၍ မေးလျှောက်သဖြင့် ဘုရားရှင်ခဏ
ချက်ချင်း ဟောတော်မူသည့် ၃၈-ပါးသော ကောင်းကြွယ်စီးပွား မင်္ဂလာ
တရားများ ပါရှိသော သုတ္တန်ဖြစ်သည်။ သိကြားအစေခံ တမန်နတ်သား
အား ဘုရားရှင်ဟောတော်ရာ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေ အသင်္ချေအနန္တများစွာ
နာယူကြသည်။ အသင်္ချေအနန္တအများပင် ကျွတ်တမ်းဝင်ကြသည်။ ယင်း
သို့ဖြစ်ကြောင်း အခြားသုတ်များနှင့်တကွ -

မဟာသမယသုတ္တေ စ၊ အသော မင်္ဂလသုတ္တကေ။
သမစိတ္တေ ရာဟုလောဝါဒေ၊ ဓမ္မစက္ကေ ပရာဘဝေ။
ဒေဝတာ သမိတိ တတ္ထ၊ အပ္ပမေယျာ အသင်္ခိယာ။
ဓမ္မာဘိသမယော စေတ္ထ၊ ဂဏနာ တာ အသင်္ခိယာ--

ဟူသော ၂-ပါးသဖြင့် သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ (သုတ္တနိ၊ ၁၊ ၁၅၆) ၌
လာရှိ၏။ ၃၈-ဖြာ မင်္ဂလာထွန်းကားရန် ရည်ရွယ်တော်မူ၍ တနေ့တွင်
အရှင်အာနန္ဒာအား ဟောကြားတော်မူပြီး ‘ညီဖွားလိမ္မာ အာနန္ဒာ၊ ယခု
ငါဟောပြသည့် မင်္ဂလသုတ်တော်သည် အလွန်လျှင် ထူးခြားကောင်းပြတ်
သည့် သုတ္တန်ဖြစ်သည်။ ရဟန်းများကို ပို့ချပေးရမည်’ ဟု ဘုရားသဗ္ဗညု
အမိန့်အရ အရှင်အာနန္ဒာ ရဟန်းများကို ပို့ချပေးတော်မူသည်။ ဤသို့ဖြင့်
ဆရာအဆက်ဆက် သင်ကြားမှတ်သားခဲ့သော မင်္ဂလသုတ်ဒေသနာတော်
မှာ ယနေ့တိုင် ကမ္ဘာတဝန်းလုံး ထင်ရှားရှိနေပေ၏။ မဟာဝိသုတာရာမ
နိကာယတက္ကသိုလ် ဗဟိုစာချုပ်တိုက်ကြီးနှင့် တိုင်ငံလုံးရှိ မဟာဝိသုတာရာမ
စာသင်တိုက်ခွဲများ၊ ကျောင်းခွဲများတို့၌ နေ့စဉ်မျှတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ်ဟော်
မူကြရန် ကျေးဇူးရှင်မဟာဝိသုတာရာမ ထိပ်ခေါင်ပင် ဆရာဟော်
ဘုရားကြီးများ တိုက်တွန်းမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြကုန်သည်။”

၁။ ပခုက္ကူမူ ပရိတ်နိဿယအကျဉ်း၊ ပရိတ်နိဿယအကျယ်တို့လည်းကြည့်။

ရတနသုတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်သားဖွယ်

ရတနသုတ်ကို တနင်းလာနေတိုင်ရှုတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်တော်မူကြသည်။ ဘေးရန်အန္တရာယ်အသွယ်သွယ်မတွယ်မရောက်ကင်းပျောက်ရန်ဤရတနသုတ်ကို မှန်မှန်ရှုတ်ဖတ်ရ၏။ ဘေးကြီးသုံးပါး ကြုံနေသော ဝေသာလီပြည်သို့ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ဘုရားရှင် ကြွတော်မူသည်။ ဘုရားရှင် ရောက်တော်မူလာလျှင် သိကြားမင်းနှင့်တန်ခိုးကြီးနတ်များလည်းရောက်ရှိလာလေရာ ဝေသာလီပြည်သို့ပြည်သားတို့အား နုပေးနေသည့် ဘီလူး အများအပြားထွက်ပြေးကြ၏။ ဘုရားရှင်သည် အရှင်အာနန္ဒာအားဤရတနသုတ်တော်ကို သင်ပေးတော်မူပြီး “ညီဖွားလိမ္မာ အာနန္ဒာ၊ သင့်နောင်တော်ဟောဖော်မြှောက်ကြားသည့် ဤရတနသုတ် ပရိတ်တရားကို ညဉ့်သုံးယံဝတ်လုံး ဤဝေသာလီပြည် တံတိုင်းသုံးပယ်အကြား ရွတ်ဆိုပါ” ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာ ရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်ရာ ဥပဓ်အန္တရာယ်မျိုးစုံ ပေးကြသော ဘီလူးတွေ အကုန်အငင်ထွက်ပြေးကြ၏။ ဘီလူးတို့ထွက်ပြေးလျှင် လူတွေအားလုံး ရောဂါငြိမ်းအေးလေရာ အားလုံး ထွက်လာကြပြီး ဘုရားရှင်ထံ ရောက်ရှိချဉ်းကပ်ပြီး ငြိလယ်လွှတ်ဗုံးသို့ ပင့်ဆောင်ကြကုန်၏။ ဘုရားရှင်သည် များစွာသော ပရိသတ်ကြီးအား ဤရတနသုတ်တော်ကြီးကို ဟောကြားတော်မူသည်။

ဂင်္ဂါရောဟနသုတ်ဟုလည်းခေါ်

ဘုရားရှင်သည် ရဟန်း ၅၀၀-ခြံရံလျက် ဗိမ္ဗိ သာရမင်း၏အစီအမံဖြင့် ဝေသာလီပြည်သို့ ကြွတော်မူသည်။ ဂင်္ဂါမြစ်အထိ ၅-ယူဇနာ ကွာသည်။ တဖန် ဂင်္ဂါမြစ်အတွင်းအသင့်ပြင်ဆင်ထားပြီးလေ့ကြီး ၂ စဉ်းတို့၌ ခမ်းနားလှသော မဏ္ဍပ်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူ၍ ဝေသာလီပြည်သို့ကြွတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ တဖန် ဂင်္ဂါမြစ်မှ ကန်တောဝှံ၌ ကြွတော်မူရာ ၃-ရက် ကြွတော်မူမှ ဝေသာလီပြည်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူသည်။ ယင်းသို့ ဂင်္ဂါမြစ်လှေခရီးဖြင့် ကြွရသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဂင်္ဂါရောဟနသုတ်ဟူ၍ ခေါ်ကြကြောင်း—

ကာလေ တဿာ-သိ ဒုဗ္ဗိက္ခ-ရောဂဒုက္ခေဟိ ပိဋိတော။
ဒီပေါဒီပေါပမော ပါပ-တမသော သော သုမာနသော။

ဘိက္ခု ပုစ္ဆိတ္ထ ကိံ ဘန္တေ၊ ဒုဘိက္ခာဒိ ဘယဒ္ဓိတေ။
လောကေ လောကဟိတံ နတ္ထိ၊ ကတံ ကိဉ္စိ မဟေသိနာ။

ဂင်္ဂါရောဟဏသုတ္တဿ၊ ဥပ္ပတ္တိံ တဿ နိဒ္ဓိသုံ။
သုတ္တာ တံ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ ဗိမ္ဗံ သမ္ဗုဒ္ဓဓာတုနော^၁—

ဟူသော ဂါထာများဖြင့် သိသာသည်။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများသည်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီးများ၌ အန္တရာယ်တစ်စုံတရာ မကြုံရမည့်အထိ ပရိယတ္တိကန်ဘောင်ကန်သင်းကို ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြူးဖြူး ဆည်ဖို့နိုင်ရန် ဤရတနသုတ်ကို တနင်းလာနေတိုင် ရွတ်ဖတ်ရန် စီချင်သတ်မှတ်တော်မူခဲ့ကြသည်။^၂

မေတ္တသုတ် ခန္ဓသုတ်နှင့် စပ်၍ မှတ်သားဖွယ်

အင်္ဂါနေ့တွင် မေတ္တသုတ်နှင့် ခန္ဓသုတ်ကို ရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်တော်မူကြသည်။ မေတ္တသုတ်သည် နတ်ချစ်သောသုတ်ဖြစ်သည်။ နတ်များ ချစ်ခင်လေးမြတ်အောင် ဘုရားရှင်က နတ်များ အခြောက်အလှန့်ခံရသော ဟိမဝန္တာနှင့် စပ်လျက်ရှိသော တောအုပ်နေ ရဟန်းငါးရာတို့အား ဤမေတ္တသုတ်ကို ဟောတော်မူသည်။ နတ်များက မုန်းနေလျှင်လဲ အချိုးမကျဖူး၊ မေတ္တသုတ်ကို တကယ်ယုံယုံကြည်ကြည် ရွတ်ဆို၍ သာသနာပြုလျှင် ခရီးရောက်ပါသည်။ နတ်များကလူယောက်ျား အမျိုးသားအသွင် ဖန်ဆင်း၍ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုလာတတ်ကြသည်။ သိဟိဋ္ဌကျွန်း စိတ္တလတောင်၊ စေတီယတောင်စသည်တို့၌ မေတ္တသုတ်စသည်တို့ကို မပြတ်ရွတ်ဖတ်ပြီး ချမ်းသာစွာ သာသနာပြုကြသည့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းရဟန်းများ များစွာရှိကြကုန်၏။ ကျေးဇူးရှင်ဒီသဒဿိ ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရား

၁။ မဟာဝံသ။ ၃၇၁၊ ၇၉၊ ၁၉၀၊ ၁၉၁။

၂။ အကျယ် ပဗ္ဗိက္ခမူပဋိတနိဿယများ ကြည့်။

ကြီးအရှင်ဂန္ထသာရနှင့် အရှင်ပညာ၊ အရှင်သုန္ဒရ၊ အရှင်နန္ဒဝံသ စသည် မဟာဝိသုကာရာမဦးသျှောင် မထေရ်မြတ်ကြီးတို့လည်း ချမ်းသာစွာနတ် များ၏ ချစ်ခင်မှုကိုခံယူ၍ သာသနာပြုနိုင်ရန် မေတ္တသုတ်ကို အင်္ဂါနေ့၌ ခန္ဓသုတ်နှင့်တွဲဖက်၍ဖတ်ဖို့ စီမံတော်မူခဲ့ကြသည်။

သာသနာပြုဘဝယ် အန္တရာယ်တွေ များလှသည်။ ဘိလူးအန္တရာယ်၊ နတ်အန္တရာယ် စသည်တွင်မက မြွေအန္တရာယ်ကိုလည်း ကြောက်ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ သုရားရှင်သည် မြွေများကိုမေတ္တာပို့ဖို့ ဤခန္ဓသုတ်ကို ဟောတော်မူသည်။ ခရာတော်ဘုရားကြီးများသည်လည်း ဘုရားရှင်၏ နည်းနာနာယကို အတုယူတော်မူ၍ မြွေများအား မေတ္တာပို့ရန် ဤခန္ဓသုတ်ကို အင်္ဂါနေ့တွင် မေတ္တသုတ်နှင့် တွဲဖက်၍ဖတ်ရန် စီမံတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

မောရသုတ် ဝဋ္ဋသုတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်သားဖွယ်

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ မောရသုတ်နှင့် ဝဋ္ဋသုတ်ကိုရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်တော် မူကြသည်။ နိမ့်တုံမြင့်တုံ ဝဋ္ဋိတေးဘုံ ဟူသကဲ့သို့ ငါတို့ဘုရားလောင်းလျာသည် ဥဒေါင်းမင်းဖြစ်စဉ် ဟိမဝန္တာတော ဒဏ္ဍဟိရညကတောင်၌နေတော်မူ၏။ အလောင်းတော် ဥဒေါင်းမင်းသည် နေထွက်ချိန်နေကိုကြည့်၍ ဥဒေတယံ စသော ဂါထာကိုရွတ်ပြီး အစာရှာ ထွက်တော်မူလေ့ရှိသည်။ အစာရှာပြန်ခဲ့လျှင် တောပေါ်မှနေလျက် ဝင်သောနေကို ကြည့်တော်မူကာ အပေတယံ စသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။ ဤပရိတ်တန်ခိုးကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော်မှာကြောက်ရွံ့ခြင်းအလျှင်းမဖြစ်။

သာသနာပြုသူမှာ ဟုတ်ရာမှန်ရာလုပ်ပါလျက် ကြောက်နေရလျှင် သာသနာပြုလုပ်ငန်းမအောင်မြင်။ သို့ဖြစ်၍ မကြောက်မလန့်ရန် စိတ်တန်ခိုးထက်မြက်အောင် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့ ဤသုတ်ကို ဝဋ္ဋသုတ်နှင့်တွဲ၍ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ရွတ်ဆိုရန် စီမံတော်မူခဲ့ကြသည်။

၁။ အကျယ် ပခုက္ကူမှ ပရိတ်ဒီဃာများ ကြည့်။

ဘုရားရှင်သည်“သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ”စသောဂါထာကို အရှင်သာရိ-
ပုတ္တရာနှင့် ရဟန်းတော်များအား ဟောတော်မူသည်။ မီးအန္တရာယ် ကာ-
ကွယ်သည့် ဝရိတ်ဟော်ဖြစ်သည်။ ရဟန်းတော်များ သာသနာပြုရာ၌ မီး-
အန္တရာယ်လဲ ကြောက်စရာအန္တရာယ်ဖြစ်သည်။ မိမိတို့ကျောင်းကန်များ
မီးကာကွယ်ရန်နှင့် ဒါယကာ ဒါယိကတရားများ၏နေရာဝင်းခြံစသည်များ မီး-
ကာကွယ်ရန်လဲလိုသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယင်း မီးအန္တရာယ်ကိုလဲ ကာကွယ်ရန်
မောရသုတ်နှင့် ဝဇ္ဇသုတ်ကို ပုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ရွတ်ဖတ်ရန် စီစဉ်တော်မူခဲ့
ကြသည်။

ဓဇဂ္ဂသုတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်သားဖွယ်

ကြာသပတေးနေ့တွင် ဓဇဂ္ဂသုတ်ကို ရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်တော်ကြသည်။
ဓဇဂ္ဂပရိတ်တော်ကိုအောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း နှစ်ကောင်းကင်၌ဖြစ်စေကာမူ မြေပြင်
မှာလဲ ထောက်တည်ရရှိနိုင်သည်။ သဂါထာဝဂ္ဂ သက္ကသိယုတ် ဓဇဂ္ဂ
သုတ်အဖွင့်၌ ဆို၏။ သိဟိန္ဒိကျန်း ဒိဃဝါပိစေတီတော်၌ အင်္ဂဟေအချော
ကိုင်နေစဉ် ဦးပညင်းငယ်တပါး စေတီအထက်ဆင့် လက်ရန်းမှကျ၍ စေတီ
ဝမ်းပြင်ဖြင့် လျောကျလာ၏။ အောက်ကမှီသော ရဟန်းများက ရွတ်တ
ရက် အကြံပိုင်ကာ “ငါ့ရှင်၊ ဓဇဂ္ဂသုတ်ဆင်ဖြင့်” ဟု ပြောလိုက်ရာ လိမ့်
ကျသော ဦးပညင်းငယ်က “ဓဇဂ္ဂပရိတ္တံ မိ ရက္ခတု=ဇေဂ်ပရိတ် ငါ့ကိုစောင့်
ရှောက်ပါစေ” ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ ရွတ်တရက် အုတ် ၂-ချပ်ပေါ်လာကာ
လှေကားထစ်ပမာ ခံလာ၏။ ဦးပညင်းငယ် အောက်ရောက်လျှင် အုတ် ၂-
ချပ်မှာ မူလ တည်မြဲနေရာ ပြန်ရောက်နေသည်။ ဇေဂ်ပရိတ်ကြောင့် ဘေး
အန္တရာယ်မှ လွတ်ပြောက်သူတွေ မရေနိုင်အောင် များလှ၏။ လေ
ယာဉ်ပျံဖြင့် ခရီးသွားလျှင် မမေ့အောင်ရွတ်ရန် တိုက်တွန်းပါသည်။
သို့စဉ် ကလောကီ တန်ခိုးထက်ရကား ဓဇဂ္ဂပရိတ်တော်ကို ကြာသပတေး
နေ့ ရွတ်ရန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ စီမံတော်မူခဲ့ကြသည်။

အာဠာနာဠိယသုတ်နှင့် အင်္ဂုလိမာလသုတ် မှတ်သားဖွယ်

အာဠာနာဠိယသုတ်နှင့် အင်္ဂုလိမာလသုတ်ကို သောကြာနေ့တွင် ရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်တော် မှုကြသည်။ ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာမကြည်ညိုသည့် ဘီလူးများ ပရိသတ်ကို မညှင်းသဲ မနှိပ်စက်နိုင်ရန် စောင့်ရှောက်ရေးအတွက် အာဠာနာဠိယသုတ်ကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသည်။ အာဠာနာဠိယသုတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကယ်၊ ပါယိကဝဂ္ဂပါဠိ (ဒီ၊ ၃၊ ၁၅၉) ၌ လာ၏။ တကြိမ်ရွတ် ဂါထာ ၂၅၀-နှင့် ညီမျှ၏။ ယင်းပါဠိမှ “ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု” စသော ၆ ဂါထာကိုသာယူ၍ အခြားသော ဘုရားမြတ်စွာ ဂုဏ်တော်ပြဂါထာစသည်များထည့်သွင်း၍ ရှေး ဆရာသခင်တို့ စီစဉ် ထားတော်မူကြသည်။ ပခုက္ကူဂိုဏ်းကြီး၏ ဦးစီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့သည် ရဟန်းသံဃာများအား ဘီလူး စသည်ကို မနှောင့်ယှက်ပဲ ချမ်းသာစွာ သာသနာပြုနိုင်ရန် အာဠာနာဠိယ သုတ်တော်ကို သောကြာနေ့၌ ရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်ရန် မိန့်ကြား စီမံတော် မူခဲ့ကြကုန်၏။ မီးဖွားနိုင်သော ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ ချမ်းသာစွာ မီးဖွားနိုင်ရေးအတွက် ပင်လာလျှင် လွယ်ကူစွာ အချိုးကကျ ရွတ်ဆိုနိုင်ရန် အင်္ဂုလိမာလသုတ်ကိုပါ သောကြာနေ့တွင် ရွတ်ဆိုရန် စီမံတော်မူကြသည်။

ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်နှင့် ပုပ္ဖဏသုတ် မှတ်သားဖွယ်

ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်နှင့် ပုပ္ဖဏသုတ်ကို စနေနေ့တွင် ရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်တော်မူကြသည်။ အရှင်မဟာကဿပထေရ် မကျန်းမမာဖြစ်လေရာ ဘုရားရှင် ကြွေးတော်မူ၍ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတရားကို ဟောတော်မူသည်။ ယင်းသို့ ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် ဗောဇ္ဈင်တရားကြောင့် အရှင်မဟာကဿပ ဝေဒနာမှာ ယူပစ်သလို ပျောက်ကင်းသည်။

အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် မကျန်းမမာ ဖြစ်စဉ်ကလဲ ဤ ဗောဇ္ဈင်သုတ်ကိုပင် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူ၍ ချက်ချင်းပင် ဝေဒနာ ပျောက်ကင်းသည်။ ဘုရားရှင် ဗုဒ္ဓဂုဏ် နန်းမြို့တော် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် မကျန်းမမာဖြစ်လေရာ အရှင်စုန္ဒထေရ်အား ယင်း ဗောဇ္ဈင်သုတ်ကို

ပင် ရွတ်စေရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏ ဝေဒနာမှာ ချက်ချင်း ပျောက်ကင်းခဲ့သည်။ ဘုရားရှင်သည် ဤ ဗောဇ္ဈင်သုတ်ကို စုဏ္ဏိယဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ ရှေးဆရာများဂါထာဖြင့် စီရင်တော်မူခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ သီတင်းသုံးဖော် တပါးပါး မကျန်းမမာ ဖြစ်ခဲ့လျှင်လဲ ရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်နိုင်ရန် ဘုရားရှင် ဆေးတော်ကို တဆင့် ပေးသည်နှင့်တူစွာ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့ ဂိုဏ်းသံဃာ တိုက်သံဃာတို့ကို ပုဗ္ဗဏှသုတ်နှင့်တကွ စနေနေ့တွင် ရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်ရန် မိန့်ကြား စီမံတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။ ပုဗ္ဗဏှသုတ်ကို အမည်အားလျော်စွာ နံနက်ချိန် ရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်ရန် သတ်မှတ်ထားကြောင်း ဆိုဖူးရှိသည်။ သို့ရာတွင် အခါမရွေး ရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်က အကျိုးရှိသည်သာ။

ဤသည်လျှင် ပရိတ်နှင့်ပတ်၍ အကျဉ်း မှတ်သားချက်ဟည်း။

ပရိတ် အဖွင့်ကို အကျဉ်းမျှရေးပြီးနောက် မေတ္တာပို့ ပါဠိ၏ အဖွင့်ကိုလည်း အကျဉ်းမျှရေးဦးအံ့။ သဒ္ဓါ ပညာ ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့် ကြည့်ရှုလေ့လာရာ၏။

(၁) အဟံ အပေဓု ဟောမိ၊ အဗျာဗဇ္ဈော ဟောမိ၊ အနိဿော ဟောမိ၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟာနမိ၊ ဒုက္ခာ ပုစ္ဆာမိ၊ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိဟော မာဝိဂစ္ဆာမိ ကမ္မသကော။

အဟံ၊ ငါသည်။ အဝေဓု၊ တွင်းပန့်စိတ်နဲ့ ရန်မရှိသူသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရလို၏။ အဗျာဗဇ္ဈော၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း မရှိသူသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရလို၏။ အနိဿော၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း မရှိသူသည်။ ဝါ၊ ဥပဒ္ဓဝေါ ကင်းသူသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရလို၏။ သုခိ၊ ကိုယ်ချမ်းသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဝါ၊ ငါ၏အတ္တဘောကို။ ဟရာမိ၊ ကောင်းနိုင်ရလို၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေနိုင်လို၏။ ဝါ၊ မျှစေနိုင်လို၏။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဟူသမျှမှ။ မုစ္ဆာမိ၊ လွတ်မြောက်ရလို၏။ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိဟော၊ ရရှိမြဲ

လက်ရှိစည်းစိမ်မှ။ မာဝိဂစ္ဆာမိ၊ မကင်းကွာရလို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကမ္မသကော၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသူ ဖြစ်ပေ၏။

မေတ္တာဘာဝနာ ပွားလျှင် မိမိကိုယ်ကို အလျင်ဆုံး မေတ္တာပွား မေတ္တာပို့ရသည်။ မိမိကိုယ်တိုင်လဲ ကျန်းမာပါမှ ကိုယ်စွမ်းနိုင်သည့် သာသနာပြု လုပ်ငန်းကို လုပ်နိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပို့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၈) ၌ “သဗ္ဗပဌမံ ပန ‘အဟံ သုခိတော ဟောမိ၊ နိဒ္ဒါက္ခော’ တိ ဝါ ‘အဝေရော အဗျာဗဇ္ဈော အနိဿော သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိ’ တိ ဝါ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ အတ္တနိယေဝ ဘာဝေတဗ္ဗာ” ဟု မိန့်ဆိုသည်။ မိလိန္ဒပဉ္စာ ပါဠိတော်၌လည်း မိမိကိုယ်နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မေတ္တာပွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ -

တဿှာ သကံ ပရေသမ္ပိ၊ ကာတဗ္ဗာ မေတ္တာ ဘာဝနာ။
မေတ္တာစိတ္တေန ဖရိတဗ္ဗံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ” -

ဟူသော ဩဝါဒ ဂါထာကိုလည်း အရှင်နာဂသေနထေရီ ဟောတော်မူသည်။

- (၂) ဣမသ္မိံ အာရာမေ သဗြဟ္မစာရိနော အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာဗဇ္ဈော ဟောန္တု၊ အနိဿော ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ ဒုက္ခာ မုစ္ဆန္တု၊ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော မာ ဝိဂစ္ဆန္တု ကမ္မသကော။

ဣမသ္မိံ အာရာမေ၊ ဤအရာမ်ကျောင်းတိုက်၌။ ဝသန္တာ၊ သီတင်းသုံး နေဆိုင်တော်မူကြကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရိနော၊ သီတင်းသုံးဖော်ဘို့သည်။ အဝေရာ၊ တွင်းပနှစ်တန် ရန်မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အဗျာဗဇ္ဈော၊

စိတ်ဆင်းရဲခြင်း မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အနီဃာ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သုခိ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဘောကို။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ။ မုစ္ဆန္တု၊ လွတ်မြောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော၊ ရရှိမြဲ လက်ရှိသည်စိမ်းမှ။ မာ ဝိဂစ္ဆန္တု၊ မကင်းကြပါစေကုန်သတည်း။ ကမ္မသကာ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသူတို့ပါတကား။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေတ္တာပို့ပြီးလျှင် မိမိနှင့်အတူ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာသုံးပါး ကျင့်ဖော်ကျင့်ဖက် သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို မေတ္တာပို့ရသည်။ သီတင်းသုံးဖော် စာဦးဦး မကျန်းမာလျှင်လည်း ပရိယတ် ပဋိပတ်အလုပ် လစ်ဟင်းသည်။ သို့ဖြစ်၍ သီတင်းသုံးဖော်များလဲ ကျန်းမာ ချမ်းသာပွဲ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပရိယတ် ပဋိပတ် အလုပ်ကို လုပ်နိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို မေတ္တာပို့ရသည်။

(၃) သိမဠကဒေဝတာ အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။ ကမ္မသကာ။

သိမဠကဒေဝတာ၊ ဤကျောင်းတိုက် ဥပစာရ သိမ်အတွင်း၌ နေကုန်သော နတ်တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ပ။ ကမ္မသကာ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာ ရှိသူတို့ပါတကား။ ကျောင်းတိုက်အတွင်း (ဥပစာရ သိမ်အတွင်း)၌ နေကြသော နတ်တို့ကိုလည်း မေတ္တာပို့ရသည်။ နတ်တွေက သူတို့ကို မေတ္တာပို့လျှင် ချစ်ခင်တတ်ကြသည်။ ချစ်ခင်သဖြင့် ဘေးဥပဒ် မကြုံအောင်လဲ စောင့်ရှောက်တတ်ကြသည်။ ဘုရားရှင်သည် နတ်တွေအား သိခြားမေတ္တာပို့ဖို့ မေတ္တာသုတ်ကိုပင် သီးခြား ဟောတော်မူသည်။ မေတ္တာမပို့၍ နတ်တွေမကျေနပ်လျှင် ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။ မေတ္တာနှင့်နေလျှင်

ကား နတ်များ မဖျက်ဆီးနိုင်။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ကုသလ သုတ်။ သံ၊ ၁၊ ၄၅၅။

(၄) ဂေါစရဂါမေ ဣဿရဇနာ အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။ ကမ္မသကာ။

ဂေါစရဂါမေ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌။ ဝသန္တာ၊ နေကြကုန်သော။ ဣဿရဇနာ။ အစိုးရသူ အကြီးအကဲ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဝေရာ၊ တွင်းပ နှစ်ဘန် ရန်မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါ စေကုန်သတည်း။ ပ။ ကမ္မသကာ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသူတို့ပါကား။ ဤကား ဆွမ်းခံရွာ၌ အကြီးအကဲ အစိုးရ သူတို့၌ မေတ္တာပို့ပုံတည်း။ မေတ္တာဘာဝနာ ပွားများပုံတည်း။

(၅) ဂေါစရဂါမေ မနုဿာ အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။ ကမ္မသကာ။

ဂေါစရဂါမေ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌။ ဝသန္တာ၊ နေကြကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ အဝေရာ၊ တွင်းပနှစ်ဘန် ရန်မရှိကြကုန် သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။ ပ။ ကမ္မသကာ၊ ကံ သာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသူတို့ပါကား။ ဤကား ဆွမ်းခံ ရွာရှိ လူအပေါင်းကို မေတ္တာပို့ပုံတည်း။ ဆွမ်းခံရွာရှိ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့သည် မိမိ၏ ကျေးဇူးရှင်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းဆွမ်း ဒါယကာ၊ ဆွမ်းအမတွေကို ဘုရားဝတ်တက်သည့် အခါ၌သာ မဟုတ်ပဲ ဆွမ်းခံကြရာ၌ ကျောင်းမှထွက်သည်ကစ၍ မေတ္တာပို့ သွားလျှင်လဲ ပို၍ ကောင်းမြတ်သည်။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ သြပဗ္ဗ သံယုတ်၊ သြက္ခာသုတ်၌ နှားမ၏ နို့တိုင်ကိုငိုပြီး နို့တချက်ညစ် ခန့် ကလွန်တိုတောင်းသည့်အချိန် မေတ္တာပို့တည်ပင်လျှင် တနေ့လျှင် နံနက်၊ နေ့လယ်၊ ညနေ ၃-ကြိမ် ထမင်းပြည့် အဝ ကျယ်ထမင်းအိုးကြီး ၃-ရာ လှူသည်ထက် မြတ်သည်ဟု ဘုရား ရှစ် ဟောတော်သည်။ သံ၊ ၁၊ ၄၅၅။ သံ၊ ၄၊ ၂၊ ၂၀၇-ကြည့်။

- (၆) မာတာပိတု အာစရိယာ ဉတိမိတ္တသမ္မဟာ ဥပါသကာ ဥပါသိကာ စတုပစ္စယဒါယကာ အမှာကံ စတုပစ္စယဒါယကာ အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။ ကမ္မသကာ။

မာတာပိတုအာစရိယာ၊ အမိအဖ ဆရာသမားတို့သည်လည်းကောင်း။ ဉတိမိတ္တသမ္မဟာ၊ ဆွေမျိုး မိတ်ဆွေအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဥပါသကာ၊ သီတင်းသည်ဒါယကာအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဥပါသိကာ၊ သီတင်းသည် ဒါယိကာမအပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ စတုပစ္စယဒါယကာ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာတို့သည် လည်းကောင်း။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ စတုပစ္စယဒါယကာ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာတို့သည် လည်းကောင်း။ အဝေရာ၊ တွင်းပနှစ်တန် ဘေးရန်မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ပ။ ကမ္မသကာ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသူတို့ပါတကား။

လောကမှာ အမိအဖ ဆရာသမားထက် ကျေးဇူးများသူ မရှိ။ သို့ဖြစ်၍ မိဘဆရာသမားတို့နှင့်တကွ ထိုက်သလောက် ကျေးဇူးများကြသည့် ဆွေမျိုး မိတ်ဆွေများကိုလည်း မေတ္တာ ပို့ရသည်။ ဆွေမတော် မျိုးမစပ်ပဲ ပစ္စည်းလေးပါး လှူဒါန်းကြသော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့မှလ် အတိုင်းမသိ ကျေးဇူးများကြကုန်၏။ ဘုရားမြတ်စွာ၊ သာသနာ့ဝန်ထမ်းသူ၊ သီလရှိသူ၊ သမာဓိရှိသူ၊ ပညာရှိသူဟူ၍ ယုံကြည်ကြသဖြင့် မိမိတို့ခဲယဉ်းစွာ စုဆောင်းရှာဖွေ၍ ရအပ်သောပစ္စည်းဖြင့် ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး-လေးပါးသော ပစ္စည်းတို့ကို လှူဒါန်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သာသနာသက္ကရာဇ် ၄-ရာစု ခန့်လောက်က စိရဂုဗ္ဗပါသီ အဗ္ဗဒါဒက မဟာတိဿမထေရ်သည် မိမိကို ကုန်းပိုး၍ ပင့်ဆောင်သော ဒါယကာကို အကြောင်းပြု၍—

န ပိတာ နာပိ တေ မာတာ၊ န ဉတိ နာပိ ဗန္ဓဝါ။
ကရော တေ တဒိသံ ကိဗ္ဗံ၊ သီလဝန္တဿ ကာရဏာ -

ဟူ၍ ရွတ်ဆိုဆင်ခြင် ရှုမှတ်ပွားများရာ ဒါယကာ၏ ကျော့ကုန်း
ပေါ်မှာပင် အာသဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍
ပစ္စည်းလေးပါးဒါယကာ ဒါယိကာမတို့လည်း အနည်းဆုံးမေတ္တာ
ရှိ၍ ကျေးဇူးဆပ်ရသည်။

- (၇) ဘူမဋ္ဌဒေဝတာ ရုက္ခဋ္ဌဒေဝတာ အာကာသဋ္ဌဒေဝတာ အဝေရာ
ဟောန္တု။ ပ။ ကမ္မသကာ။

ဘူမဋ္ဌဒေဝတာ၊ ဘူမ္မစိုးနတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ရုက္ခဋ္ဌဒေ-
ဝတာ၊ ရုက္ခစိုးနတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ အာကာသဋ္ဌဒေဝတာ၊
အာကာသစိုး နတ်တို့သည် လည်းကောင်း။ အဝေရာ၊ တွင်းပ
နှစ်တန်ဖန်မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။
ပ။ ကမ္မသကာ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိကြသူတို့ပါတကား။

ဤဘူမဋ္ဌ ဒေဝတာ စသည်ဖြင့် ဘူမ္မစိုးရုက္ခစိုး အာကာသစိုး
နတ်တို့ကို မေတ္တာပို့ပုံ အစီအစဉ်ကိုပြသည်။

- (၈) ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမသ္မိံ အာဝါသေ ဣမသ္မိံ အာရာမေ ဣမာယ
ဥပစာရသီမာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ သဗ္ဗေ ဘူတာ
သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဇပရိယာပန္နာ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော
သဗ္ဗေ ပုရိသာ သဗ္ဗေ အရိယာ သဗ္ဗေ အနရိယာ သဗ္ဗေ ဒေဝါ
သဗ္ဗေ မနုဿာ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။
ကမ္မသကာ။

ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဤကျောင်းတိုက်၌လည်းကောင်း။ ဣမသ္မိံ
အာဝါသေ၊ ဤကျောင်း၌ လည်းကောင်း။ ဣမသ္မိံ အာရာမေ၊
ဤအရာမ၌လည်းကောင်း။ ဣမာယ ဥပစာရသီမာယ၊ ဤဥပစာ
အပိုင်းအခြား၌လည်းကောင်း။ ဝေန္တု၊ နေထိုင်ကြကုန်သော။
သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း။

သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပါဏာ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်နှင့်
စပ်သော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်
သော။ ဘူတာ၊ ကိုယ်ထင်များ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်
လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အတ္တဘာဝ-
ပရိယာပနာ၊ အတ္တဘော၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်
လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဣတ္ထိယေခ၊ မိန်းမ
တို့သည် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပုရိသာ၊
ယောက်ျားတို့သည် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။
အရိယာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံ
ကုန်သော။ အနရိယာ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း။
သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည် လည်းကောင်း။
သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း။
သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဝိနိပါတိကာ၊ ဝိနိပါတိက အသုရာတို့
သည် လည်းကောင်း။ အဝေရာ၊ တွင်းပနှစ်တန် ရန်မရှိကြကုန်
သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ပ။ ကမ္မသကာ၊ ကံ
သာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသူတို့ ပါတကား။

ဤကား ကျောင်းတိုက် ကျောင်း အရာမရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များကို
သတ်မှတ်၍ မေတ္တာပို့ပုံတည်း။

- (၉) အမှာကံ ဂေါစရဂါမေ ဣမသ္မိံ ဂါမေ ဣမသ္မိံ ဂါမခေတ္တေ
ဣမာယ ဂါမသီမာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ။ ပ။ အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။
ကမ္မသကာ။

အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဂေါစရဂါမေ၊ ဆွမ်းခံရှာဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံ
ဂါမေ၊ ဤရှာတွင်း (ဤမြို့တွင်း)၌ လည်းကောင်း။ ဣမသ္မိံ ဂါမ-
ခေတ္တေ၊ ဤရွာနယ် (ဤမြို့နယ်)၌ လည်းကောင်း။ ဣမာယ ဂါမသီ
မာယ။ ဤရှာ အပိုင်းအခြား၌လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံ
ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အဝေရာ၊ တွင်းပနှစ်တန်

ဘေးရန်မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တ၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။
ပ။ ကမ္မသကာ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိကြကုန်သတို့
ပါတကား။

ဤကား မိမိ ဂေါစရဂါမ်ပြု၍ နေထိုင်ရာ ရွာတွင်း မြို့တွင်း
ရွာနယ် မြို့နယ် ရွာအပိုင်းအခြား မြို့အပိုင်းအခြား ရှိရှိသမျှ
သတ္တဝါတို့ကို မေတ္တာပို့သည့် စကားဖြစ်သည်။ ဂုဏ်ကြီး ဂုဏ်ငယ်
မရွယ် မထောက်ပံ့ မေတ္တာပို့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မျက်နှာကြီး
ငယ်မရွယ်မတောက် မေတ္တာပို့ခြင်းသည် အလွန်လျှင် ကောင်းမြတ်
၏။ သူတော်ကောင်းတို့၏ လမ်းစဉ်ဖြစ်သည်။

နိဂ္ဂုဏေသုပိ သတ္တေသု၊ ဒယာ ကုဗ္ဗန္တိ သာဓဝေါ။
န ဟိ သံဟရတေ ဇုတိံ ၊ စန္ဒော စဏ္ဍောလ ဝေသမေ။
(ကဝိဒပ္ပဏနီတိ ၄၄-နာ။)

(၁၀) ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊ ပဇ္ဇိမာယ ဒိသာယ၊ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ၊
ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ၊ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ၊ ပဇ္ဇိမာယ အနုဒိ-
သာယ၊ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ၊ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ၊ ဟေ-
ဠိမာယ ဒိသာယ၊ ဥပရိမာယ ဒိသာယ၊ သဗ္ဗေ သတ္တာ။ ပ။ ကမ္မ-
ကာ။

ပုရတ္ထိမာ ဒိသာယ၊ အရှေ့ အရပ်မျက်နှာ၌ လည်းကောင်း။
ပဇ္ဇိမာယ ဒိသာယ၊ အနောက် အရပ်မျက်နှာ၌လည်းကောင်း။
ဥတ္တရာယ ဒိသာယ၊ မြောက် အရပ်မျက်နှာ၌လည်းကောင်း။ ဒက္ခိ-
ဏာယ ဒိသာယ၊ တောင် အရပ်မျက်နှာ၌လည်းကောင်း။ ပုရတ္ထိ-
မာယ အနုဒိသာယ၊ အရှေ့ကောင်ထောင့် အရပ်၌လည်းကောင်း။
ပဇ္ဇိမာယ အနုဒိသာယ၊ အနောက်မြောက်ကောင် အရပ်၌လည်း
ကောင်း။ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ၊ အရှေ့မြောက်ကောင် အရပ်၌
လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ၊ အနောက်ကောင်ထောင့်
အရပ်၌လည်းကောင်း။ ဟေဠိမာယ ဒိသာယ၊ အောက်အရပ်၌

လည်းကောင်း။ ဥပရိမာယ ဒိသာယ၊ အထက်၌လည်းကောင်း။
ဝသန္တာ၊ နေကြကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပ။ ကမ္မ-
သကာ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိကြသတို့ပါတကား။

ဤကား အရပ်မျက်နှာ အသီးသီးရှိ သတ္တဝါတို့ကို ရည်စူး၍
ပို့သော ဩဓိသ မေတ္တာပို့ပုံတည်း။

(၁၁) သဗ္ဗေသတ္တာ။ ပ ။ ကမ္မသကာ။

သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပ။
ကမ္မသကာ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသတို့ပါတကား။

ဤကား အရပ်မျက်နှာမသတ်မှတ် မရည်စူးပဲပို့သည့် အနာ-
ဓိသ မေတ္တာပို့ပုံတည်း။

မိဇ္ဇတိ သိနိယုတိ၊ ချစ်ခင်စို့စွတ်တတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထို့ကြောင့်။
မေတ္တာ၊ မေတ္တာမည်၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် အဒေါသ စေတသိက်
တည်း။ အရပ်မျက်နှာ မရည်ညွှန်း မသတ်မှတ်ပဲ ရှိရှိသမျှ သတ္တဝါ
အားလုံးအပေါ် စို့စို့စွတ်စွတ် အစေးပါလျက် အာရုံပြုသည် ဟူ၏။

(၁၂) ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ၊ အဓော ယာဝ အဝီစိတော။
သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ ယေ သတ္တာ ပထဝီစရာ။
အဗျာဗဇ္ဈာ နိဝေရာ စ၊ နိဒုက္ခာ စ နုပဒ္ဒဝါ။

ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ၊ ဘဝဂ်တိုင်အောင်။ ဥဒ္ဓံ စ၊ အထက်အရပ်၌လည်း
ကောင်း။ ယာဝ အဝီစိတော၊ အဝီစိရဲတိုင်အောင်။ အဓော စ၊ အောက်
အရပ်၌လည်းကောင်း။ သမန္တာ၊ ထက်ငန်းကျင်ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ကဝါ-
ဠေသု၊ စကြဝဠာတိုက်တို့၌လည်းကောင်း။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။
ပထဝီစရာ၊ မြေ၌ကျက်စားကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။
အဗျာဗဇ္ဈာ၊ ကြောင့်ကြခြင်း အလျှင်မရှိကြကုန်သည် လည်းကောင်း။
နိဝေရာစ၊ ရန်မရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း။ နိဒုက္ခာ စ၊ ဆင်းရဲခြင်း
အလျှင်မရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း။ အနုပဒ္ဒဝါ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်

သော ဥပဒ္ဒဝေါ ဘေးရန်မရှိကြကုန်သည် လည်းကောင်း။ ဟောန္တု၊
ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အထက်ဘဝင် အောက်အဝီစိ တိုင်အောင် ၃၁-ဘုံ၌ ရှိကုန်သော
သတ္တဝါများ၊ ပတ်ဝန်းကျင် အခြားစကြာဠာ၌ရှိကုန်သော သတ္တဝါများ
အား ရည်စူး၍ မေတ္တာပို့ခြင်းဖြစ်၏။

(၁၃) ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ၊ အဓော ယာဝ အဝီစိတော။
သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ ယေ သတ္တာ ဥဒကေစရာ။
အဗျာဗဇ္ဈာ နိဝေရာ စ၊ နိဒုက္ခာ စ နုပဒ္ဒဝါ။

ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ၊ ဘဝင်တိုင်အောင်။ ဥဒ္ဓံ စ၊ အထက်အရပ်၌လည်း
ကောင်း။ ယာဝ အဝီစိတော၊ အဝီစိငရဲတိုင်အောင်။ အဓော စ၊ အောက်
အရပ်၌လည်းကောင်း။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ကဝါ-
ဠေသု၊ စကြာဠာတိုက်၌လည်းကောင်း။ ဥဒကေစရာ၊ ရေ၌ကျက်စား
ကြကုန်သော။ ယေ သတ္တာ၊ အကြွင်းသတ္တဝါတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကြကုန်၏။
ယေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ အဗျာဗဇ္ဈာ၊ ကြောင့်ကြခြင်းအလျှင်း
မရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း။ နိဝေရာ စ၊ ရန်မရှိကြကုန်သည်လည်း
ကောင်း။ နိဒုက္ခာ စ၊ ဆင်းရဲခြင်း အသျှမ်းမရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း။
အနုပဒ္ဒဝါ စ၊ ကပ်၍နှိပ်စက် ဘတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါ ဘေးရန်မရှိကြကုန်သည်
လည်းကောင်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အထက်ဘဝင် အောက်အဝီစိတိုင်အောင် ၃၁-ဘုံရှိ ရေနေ သတ္တဝါ
များ ပတ်ဝန်းကျင် အနန္တာကြာဠာရှိ ရေနေ သတ္တဝါများကို ညော်စူး၍
မေတ္တာပို့ခြင်းဖြစ်သည်။

(၁၄) ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ၊ အဓော ယာဝ အဝီစိတော။
သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ ယေ သတ္တာ အာကာသေရာ။
အဗျာဗဇ္ဈာ နိဝေရာ စ၊ နိဒုက္ခာ စ နုပဒ္ဒဝါ။

ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ၊ ဘဝင်တိုင်အောင်။ ဥဒ္ဓံ စ၊ အထက်အရပ်၌
လည်းကောင်း။ ယာဝ အဝီစိတော၊ အဝီစိတိုင်အောင်။ အဓော စ၊

အောက်အရပ်၌လည်းကောင်း။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသု၊ စကြာဝဠာတိုက်၌ လည်းကောင်း။ အာကာသေဇရာ၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကြကုန်သော။ ယေ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကြကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ အဗျာဗဇ္ဈာ စ၊ ကြောင့်ကြခြင်း အလျှင်းမရှိကြကုန်သည် လည်းကောင်း။ နိဝေရာ စ၊ ရန်မရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း။ နိဒုက္ခာ စ၊ ဆင်းရဲခြင်း အလျှင်းမရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း။ အနုပဒ္ဒဝါ စ၊ ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါ မရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အထက်ဘဝင်၊ အောက်အဝီစိတိုင်အောင် ၃၁- ဘုံရှိ သတ္တဝါများ အခြား ပတ်ဝန်းကျင် စကြာဝဠာရှိ သတ္တဝါတို့ကို ရည်စူး၍မေတ္တာပို့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မေတ္တာဘာဝနာ ပွားရကျိုး

မေတ္တာဘာဝနာ ပွားရခြင်းအကျိုး (မေတ္တာပို့ရခြင်း၏အကျိုး)ကို ဘုရားရှင်သည် ၁၁-မျိုး ဟောတော်မူသည်။ (၁) ချမ်းသာစွာအိပ်ရခြင်း၊ (၂) ချမ်းသာစွာ နိုးရခြင်း၊ (၃) အိပ်မက်ဆိုး မမက်ခြင်း၊ (၄) လူတို့ချစ်ခင်ခြင်း၊ (၅) နတ်တို့ ချစ်ခင်ခြင်း၊ (၆) နတ်များစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ (၇) မီး အဆိပ် စသည်များ မလောင်နိုင် မဝင်နိုင်ခြင်း၊ (၈) စိတ်တည်ကြည်၍ သမာဓိရလွယ်ခြင်း၊ (၉) မျက်နှာ ကြည်လင် ရှင်လမ်းခြင်း၊ (၁၀) ကွယ်လွန်ပါနိုး၌ တွေဝေခြင်း အလျှင်းမရှိခြင်း၊ (၁၁) အထက်အရဟတ္တဖိုလ် တရားထူးကို ပရလျှင် မေတ္တာစျာန်ကိုရရှိ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရောက်ရခြင်း။ ဤ ၁၁-ပါးကား မေတ္တာဘာဝနာ၏ အကျိုးအာနိသင်များ ဖြစ်လေသည်။

(ဆောင်) မေတ္တာပွားကျိုး၊ ဆယ့်ကမျိုးကား၊ မှတ်သားဖွယ်ရာ၊ ကောင်းလှပါ၏၊ ချမ်းသာအိပ်နိုး၊ အိပ်မက်ဆိုးလည်း၊ တစိုးတစိ၊ မမက်ဘိတောင်း၊ လူပေါင်းချစ်ခင်၊ ထက်ခွင်ဒေဝါ၊

နတ်များစွာလည်း၊ လေးစားချစ်ခင်၊ မြတ်နိုးကြင်ပြီး၊ မီး
ဆိပ်စသား၊ ရှောင်ရှားကင်းကွာ၊ စိတ်မှတည်ကြည်၊ မျက်နှာ
ကြည်လေ၊ သေခါနီးဝယ်၊ ကင်းကွယ်တွေဝေ၊ စေရမုချ၊
စျာနမေတ္တာ၊ မကွာလှလှ၊ ရကိုလျက်၊ ထက်ရပ်ဗြဟ္မာ၊
စံရနေသည်။ မှတ်လေမေတ္တာအကျိုးဟည်း။

မေတ္တာပွား၍ ဆွမ်းစား ဆွမ်းခံ

ရဟန်းသာမဏေများမှာ ဆွမ်းစားလျှင်၊ သို့မဟုတ် ဆွမ်းခံလျှင်
ဆွမ်းဒါယကာ ဆွမ်းဒါယိကာမတို့ကို မေတ္တာပို့လိုက်ရ၏။ စိတ်ထဲက ဆွမ်း
ဒါယကာ ဆွမ်းဒါယိကာမတွေ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာပါစေ စသည်ဖြင့်
မေတ္တာပို့လိုက်ရ၏။

အလွန်လျင်တိုတောင်းလှသောလက်ဖျစ်တတွက်ကာလတွင်မေတ္တာပွား
များလျှင်ပင် ဘုရားဇီနော် အဆုံးအမတော်ကို လိုက်နာပြုကျင့်ရာ ရောက်
ကြောင်း၊ သဒ္ဓါကြည်ဖြူ လူဒါန်းအပ်သော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့၏
ဆွမ်းကိုစားထိုက်ကြောင်း၊ များစွာ ပွားများလျှင်ကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိ
အတိုင်းမသိ အကျိုးအာနိသင်ရှိကြောင်း—

အစ္ဆရာသင်္ဘာတမတ္တမ္ပိ ဂေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တာစိတ္တံ
အာသေဝတိ၊ အယံ ဂုဇ္ဇတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိတ္တဇ္ဈာနော၊
ဝိဟရတိ သတ္တုသာသနကဓရာ ဩဝါဒပတိကဓရာ အမောသံ
ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဘုဇ္ဇတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလီ ကဓောန္တိ—

ဟု ဟော်တော်မူသည်။

မေတ္တာပွား ဆွမ်းခံသည့် အရှင် သုဘူတိထေရ်

ကိလေသာမရှိပဲ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းတို့တွင် ဟေဒဂ်နှင့် အလှူခံ
ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တေဒဂ်ရ ဟနာယပိဏ် သဌေး၏ ညီတော်

ဖြစ်သော အရှင် သုဘူတိထေရ်သည် ထာဝစဉ် မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိတော်မူ၏။ ဆွမ်းခံရာ အိမ်ပေါက်တိုင်းမှာပင် ရွှေထုပ်ကြီး ခဏ္ဍထုပ်ကြီး စိန်ထုပ်ကြီးများကို ချပေးသကဲ့သို့ မေတ္တာပွား၍သာ ဆွမ်းခံတော်မူလေ့ရှိသည်။

မေတ္တာ ဝိဟာရီ ယော ဘိက္ခု၊ ပသန္နော ဗုဒ္ဓသာသနော။
အဓိဂစ္ဆေ ပဒံ သန္တံ၊ သင်္ခါရူပသမံ သုခံ။^၂

မေတ္တာဝိဟာရီ၊ နေညမက္ခာ မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသော။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်သာသနာ့ဝန် အားသွန်ကြီးပမ်း ရဟန်းတော်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်၌။ ပသန္နော၊ သဒ္ဓါရွန်းစို့ကြည်ညို၏။ သော ဘိက္ခု၊ သာသနာကို ကြည်ညိုလှစွာ မေတ္တာဖြင့်ပျော်လှိုရဟန်းတော်သည်။ သင်္ခါရူပသမံ၊ ရုပ်နာမ် နှစ်ဝ သင်္ခါရဟု အပူမသန်းငြိမ်းချမ်းရာလည်းဖြစ်သော။ သုခံ၊ ချမ်းသာအစစ် ကေနိဖြစ်ပေသော။ သန္တံပဒံ၊ သန္တိသုခငြိမ်းချမ်းလှသည့် အမတာသမိုက် အမြိုက်ဓာတ်ကို။ အဓိဂစ္ဆေ၊ မျက်မှောက်ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်ပေ၏။

(၁၅) ယံ ပတ္တံ ကုသလံ တဿ၊ အာနုဘာဝေန ပါဏိနော။

သဗ္ဗေ သဒ္ဓမ္မရာဇဿ၊ ဥတှာ ဓမ္မံ သုခါဝဟံ။

(၁၆) ပါပုဏန္တု ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သုခါယ ပဋိပတ္တိယာ။

အသောကမနုပါယာသံ၊ နိဗ္ဗာနသုခမုတ္တမံ။

(၁၇) စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓဒ္ဓော၊ ဓမ္မေ ဟောန္တု သဂါရဝါ။

သဗ္ဗေပိ သတ္တာ ကာလေန၊ သမ္မာ ဒေဝေါ ပဝဿတု။

(၁၈) ယထာရက္ခိံ သု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထေဝိမံ။

ရာဇာ ရက္ခတု ခမ္မေန၊ အတ္တနောဝ ပဇံ ပဇံ။

မယာ၊ ငါသည်။ ယံ ကုသလံ၊ အကြင် ဘုရား တရား သံဃာအား ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်ရသော ကုသိုလ်၊ ပရိတ် မေတ္တာ ဘာဝနာ ပွားများ ပို့သရသော ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ပိဝဋ္ဌနိဿိတ ဉာဏသမ္ပယုတ်

တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်မြတ်ကို။ ပတ္တံ၊ ရအပ်ရောက်အပ်လေပြီ။ တဿ ကုသလဿ၊ ထုတ်ဆိုဖော်ပြထိုကုသိုလ်ပုည၏။ အာနုဘာဝေန၊ သတ္တိရှိန်စော် အာနုဘော်ကြောင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်လတ်လတ် မြတ် ယုတ်မကြွင်း ခပင်းဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သဒ္ဓမ္မရာဇဿ၊ တရားမင်းထွတ်ထား ဘုရားရှင်၏။ သုခါဝဟံ၊ လူနတ် နိဗ္ဗာန် သုံးတန်တိုင်အောင် ချမ်းသာသို့ ပို့ဆောင်နိုင်သော။ ဓမ္မံ၊ တရား တော်ကို။ ဥတု၊ အဆင့်ဆင့်သိ၍၊ ဝါ၊ ပိုင်ပိုင်မိမိ သိ၍။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သဿ တဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတို့မှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော။ သုခါယ၊ လွယ်ကူမပန်း ချမ်းသာသော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်ဖြင့်။ အသောကံ၊ စိုးရိမ်ခြင်း အလျှင်းမရှိရာ ဖြစ်သော။ ဥတ္တမံ၊ အမြတ်ဆုံးသော။ နိဗ္ဗာနသုခံ၊ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာသို့။ ပါပုဏန္တု၊ ရောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သဒ္ဓမ္မော၊ ဘုရားဇီနော် ဟောဖော်ညွှန်ကြား သူတော်ကောင်း တရား တော်သည်။ စိရံ၊ မြင့်ရှည်မြားမြောင် ငါးထောင်သမယ ကာလကြာ အောင်။ တိဋ္ဌတု၊ မလျော့ပျက် ထွန်းဘက် တည်တံ့ပါစေသတည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဓမ္မေ၊ ဘုရားဇီနော် ဟောဖော်ညွှန်ကြား တရားတော်၌။ သဂါရဝါ၊ ရှိသေလေး စားခြင်း ရှိကုန်ကြသည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဒေဝေါ၊ သတ္တဝါအများ အားထားအားကိုး မိုးသည်။ ကာလေန၊ သင့်လျော် လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သောအခါ၌။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ အရည် ထန်စွာ။ ပဝဿတု၊ ရွာသွန်းပါစေသတည်း။

ပေါရာဏာ၊ ရှေးအထက်ကျော် ကာရီက ဆက်ဆက်များလှ ဖြစ်ပေါ် အုပ်စိုးခဲ့ကြသော။ သုရာဇာနော၊ ရေမြေထိန်းကျောင်း တိမ်းမစောင်း သည့် မင်းကောင်း မင်းမြတ်တို့သည်။ ပဇံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ရက္ခံ၊ သုယ ထာ၊ ခိုအားဒြ မရှိအောင် နေ့ညပိုင်း၌ စောင့်ရှောက်ကုန်သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ရာဇာ၊ ငါတို့နိုင်ငံ ပိုင်စံသနင်း မင်းသည်။ ဣမံပဇံ၊ ဤတို့နိုင်ငံသူ များဗိုလ်လူကို။ အတ္တနော ပဇံဣဝ၊ မိမိရင်နှစ် သားစစ်သား ရင်းကဲ့သို့။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ရက္ခတု၊ စောင့်ရှောက်ပါစေသတည်း။

ဤ ယံ ပတ္တိံ ကုသလံ တဿ အစရှိသော ၄- ဂါထာကား အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာနိဂုံး (အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၄၅၃) ၌ လည်းကောင်း၊ ပဉ္စပုကရဏအဋ္ဌ ကထာနိဂုံး (အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၃၉၈) ၌လည်းကောင်း လာရှိ၏။ ကျမ်းပြု လိမ္မာ အရှင်မဟာ ဗုဒ္ဓသောသထေရ်၏ တောင့်တချက်များဖြစ်သည်။ ကျေးဇူးရှင် ဆရာကော် ဘုရားကြီးတို့သည် ကိုယ်တိုင်လည်း ဤအတိုင်း တောင့်တမှု ဆုတောင်းမှု ပြုရုံသာမက ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ တိုက်ကြီးအတွင်း မှီတင်းသီတင်းသုံးတော်မူကြသော သံဃာများ၊ မဟာ ဝိသုတာရာမိက ဂဏဝါစက နိကာယဝင် သံဃာတော်တို့အားလည်း ဤ နည်းအတိုင်း တောင်းတမှု ပြုရန် စီစဉ်တော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

(၁၉) သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ညီအလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ကံစိတ် ဥတု အာဟာရ တည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးပါးတို့သည် ပေါင်းကာ ပြုပြင် စီရင်အပ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ဖြစ်ပြီး ၍ ထင်ရှား မရှိကုန်ခြင်းကြောင့် အပြေမရှိကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ အထ၊ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့၏ အနိစ္စဖြစ်အင်ကို ရှုမြင်လေရာ ထိုအခါ၌။ ဒုက္ခေ၊ ပြင်းထန်ပါလှ သံသရာဘင်းရဲဒုက္ခ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဧသ- ဧသော၊ ဤသို့သံသရာဝဋ်ကြီး၌ ငြီးငွေ့ခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ကံလေသာ ဘင် စင်ကြယ်ခြင်း၏။ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းပေတည်း။

ဓမ္မပဒ၊ အနိစ္စလက္ခဏပတ္ထု။ (ဓမ္မ၊ ၅၃) လာ ဂါထာတည်း။

ဤသဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ အစရှိသောဂါထာကို ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိ ပြည်မှန် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်က အနှစ် ၂-ထောင် ကာလပတ်လုံး အနိစ္စလက္ခဏာ၌ ရှုမှတ် အားထုတ်ဖူးသော ရဟန်း ငါးရာတို့အား ဟောတော်မူသည်။ ရဟန်း ငါးရာတို့ ရဟန္တာဖြစ်ကြသည်။ (ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၅၅။)

(၂၀) သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ၊
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ကံ စိတ် ဥတု
အဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရားလေးပါးတို့သည် ခေါင်းကာပြု
ပြင် စီရင်အပ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ် တရားတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဖြစ်
ပျက်နှစ်ရပ်တို့ အမြဲမပြတ် နှိပ်စက်၍ နေခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလှကုန်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်။
ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ အထ၊ ခန္ဓာငါးဝ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့၏ ဒုက္ခဖြစ်အင်ကို ရှုမြင်
ရာ ထိုအခါ၌။ ဒုက္ခေ၊ ကြမ်းတမ်းပါလှ သံသရာဆင်းရဲဒုက္ခ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
ငြီးငွေ့၏။ ဧသ-ဧသော၊ ဤသံသရာဝဋ်ကြီး၌ ငြီးငွေ့ခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊
ကိလေသာဘင် စင်ကြယ်ခြင်း၏။ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းပေတည်း။

ဓမ္မပဒ၊ ဒုက္ခလက္ခဏဝတ္ထု (ဓမ္မ၊ ၅၃) လာ ဂါထာတည်း။

ဤသဗ္ဗေ သင်္ခါ ဒုက္ခာတိ အစရှိသော ဂါထာကို ကဿပဘုရားရှင်
လက်ထက်က ဒုက္ခလက္ခဏာ၌ အလေ့အကျက်ရှိခဲ့ဖူးသော ရဟန်း ၅၀၀-တို့
အား ဟောတော်မူသည်။ ဒေသနာအဆုံး ရဟန်း ၅၀၀-ရဟန္တာ ဖြစ်
ကြသည်။

(၂၁) သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့
သည်။ အနတ္တာ၊ မိမိတို့က အစိုးမရခြင်းကြောင့် မိမိအသိုသိုလိုက်၍ မိမိ
သဘောကျ စီမံပေးဟတ်သော အစိုးရအတ္တ မဟုတ်ကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်
၏။ အထ၊ ခန္ဓာ ငါးဝ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့၏ အနတ္တဖြစ်အင်ကို ရှုမြင်ရာ ထိုအခါ
၌။ ဒုက္ခေ၊ ထန်သည်းပြင်းပြ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဧသ-
ဧသော၊ ဤသံသရာဝဋ်ကြီး၌ ငြီးငွေ့ခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ကိလေသာ
ဘင် စင်ကြယ်ခြင်း၏။ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းပေတည်း။

(ဘင်ဟူသည် မစင်ကျင်ကြီးတည်း။ ကျင်ကြီးနှင့်တူသော ကိလေသာ ဟူ၏။)

ဤသဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိဟူသော ဂါထာကား ဓမ္မပဒ မဂ္ဂဝဂ် အနတ္တ လက္ခဏဝတ္ထု (ဓမ္မ ၅၃) လာဂါထာဖြစ်သည်။ အနတ္တလက္ခဏာ၌လေ့ကျက် ဖူးကုန်သော ရဟန်းတို့အား ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသည်။ နိဗ္ဗာန်သည် နိစ္စသုခမည်၏ဟု ထာဝစဉ် နိစ္စသုခစင်စင်ကိုရှာသော် ရသကဲ့သို့ အတ္တ စင်စစ်ရှာ၍ မရကောင်းရကား နိဗ္ဗာန်သည်လည်း အနတ္တ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်—

အနိစ္စာ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ ဒုက္ခာနတ္တာ စ သင်္ခတာ။

နိဗ္ဗာနဉ္စေ ပညတ္တိ၊ အနတ္တာ ဣတိ နိစ္ဆယာ—

ဟူ၍ ပရိဝါရပါဠိ (ဝိ၊ ၅၊ ၁၅၇)၌လာရှိသည်။ ယင်းသို့ နိဗ္ဗာန်အနတ္တဖြစ် သော်လည်း နိဗ္ဗာန်ကို ပုထုဇဉ်တို့ အယူမမှတ်သောကြောင့် အတ္တဟုစွဲ လမ်းသူမရှိ။ ဤဓမ္မပဒ အနတ္တလက္ခဏဝတ္ထု၌ကား အနတ္တအရ ခန္ဓာ၅-ပါး ကိုပင် ယူရ၏။ အနတ္တစင်စစ်ဖြစ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါး၌ အတ္တဟု စွဲလမ်းအား ကြီး၍ သမင်ငယ်သည် ကျားကို မိခင်သမင်ထင်မှတ်သကဲ့သို့ ထင်မှတ်မှား ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဘုရားရှင်သည် အနတ္တလက္ခဏာ၌ အလေ့အကျက်ရှိပြီး ရဟန်း ၅၀၀-တို့အား ဟောတော်မူရာ ရဟန်း ၅၀၀-တို့ အရဟတ္တဖိုလ် တည်ကြ ကုန်၏။ တတ္ထ သဗ္ဗေ ဓမ္မာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဝေ အဓိပ္ပေတာ။ အနတ္တာတိ မာ ဇီယန္တု မာ ဇီယန္တုတိ ဝသေ ဝတ္ထေတုံ န သက္ကာတိ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာ အတ္တသုညာ အသာမိကာ အနိဿရာတိ အတ္ထော။ ဓမ္မာဌ၊ ၂၊ ၂၅၆။

(၂၂) အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယ ဓမ္မိနော။

ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝပသမော သုခေါ။

သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရစုပုံ အလုံးစုံတို့သည်။ အနိစ္စာ ဝတ၊ ပြိုကွဲပျက်စဲ မမြဲကုန်စွာတကား။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော၊ ဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်သုဉ်းရသော သဘောလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ အကြောင်းပြည့်စုံ ပေါင်းကာဆုံ

လျက် ဖြစ်ကုန်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ နေခြည်ဝင်းတောက် ဆီးနှင်းပေါက်သို့ ချုပ်
ပျောက်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထို တေတူမကသင်္ခါရတို့၏။ ဝူပသမော။
ချုပ်ငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သည်သာလျှင်။ သုခေါ၊ ကြည်သာအေးမြ
ဘေးမခပဲ ချမ်းမြေ့လှလေ၏။

ဤဂါထာသည် ဘုရားရှင် မလ္လတိုင်း၏မြို့တော် ကုသိန္ဒာရုံ ရကံသာ
မော အင်ကြင်းဥယျာဉ်တောတွင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူစဉ် သံကြားမင်း
လာရောက်ရွတ်ဆိုသည့် ဂါထာဖြစ်သည်။ ဒီ၊ ဌ၊ ၂။ ၁၂၉-လာတည်း။ သံ၊
၁၊ ၁၆၀။ ၃၉၈။ ထေရ၊ ၃၆၃။ အပ၊ ၁၊ ၇၀။ ဇာ၊ ၁၊ ၂၂-တို့၌လည်း
လာ၏။ မရဏဿတိဘာဝနာလည်းကြည့်။

- (၂၃) ဒုက္ခာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။
- (၂၄) အနတ္တာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။

သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရဥဿုံ အလုံးစုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ ဝတ၊ ဆင်းရဲကုန်စွာ
တကား။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော၊ ဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်သုဉ်းရသောသဘောလျှင်
အဆုံး ရှိကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ အကြောင်းပြည့်စုံ ပေါင်းကာဆုံလျက် ဖြစ်
ကုန်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ နေခြည်ဝင်းတောက် ဆီးနှင်းပေါက်သို့ ချုပ်ပျောက်
ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတေတူမက သင်္ခါရတို့၏။ ဝူပသမော၊ ချုပ်ငြိမ်းရာ
မှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သည်သာလျှင်။ သုခေါ၊ ကြည်သာအေးမြ ဘေးမခပဲ ချမ်း
မြေ့လှလေ၏။

သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရဥဿုံ အလုံးစုံတို့သည်။ အနတ္တာ ဝတ၊ အလိုသို့မလိုက်
အကြိုက်သို့မပါ ကုန်စွာတကား။ ဝါ၊ အစိုးမရကုန်စွာတကား။ ဥပ္ပါဒဝယ
ဓမ္မိနော၊ ဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်စီးရသောသဘောလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိ-
တွာ၊ အကြောင်းပြည့်စုံ ပေါင်းကာဆုံလျက် ဖြစ်ကုန်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊
နေခြည်ဝင်းတောက် ဆီးနှင်းပေါက်သို့ ချုပ်ပျောက်ကြကုန်၏။ တေသံ၊

ထိုတေဘူမက သင်္ခါရတရားတို့၏။ ဝူပသမော၊ ချုပ်ငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိုးဗွာန် သည်သာလျှင်။ သုခေါ၊ ကြည်သာအေးမြ ဘေးမခပ် ချမ်းမြေ့လှလေ၏။

ဤဒုက္ခာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ အနတ္တာ ဝတ သင်္ခါရာ- ၂-ဂါထာတို့ကား အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာကို နည်းယူ၍ ဆရာတို့မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

(၂၅) သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂန္ဓာန၊ သောဏုတ္တရာ မဟိဒ္ဓိကာ။
ပိဿာစေ နိဒ္ဒမိတ္တာန၊ ဗြဟ္မဇာလ-မဒေသိသုံ။

မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသော တန်ခိုး အာနုဘော်ရှိတော်မူကြကုန်သော။ သောဏုတ္တရာ၊ သောဏထေရ် ဥတ္တရထေရ်တို့သည်။ သုဝဏ္ဏဘူမိံ၊ သုဝဏ္ဏဘူမိအရပ်သို့။ ဝါ၊ သုဝဏ္ဏဘူမိ မည်ရှိပြောစည် သထုံပြည်သို့။ ဂန္ဓာန၊ နောက်ပါ အဖော်ရဟန်းသုံးပါးတို့နှင့် ကြွတော်မူကြကုန်၍။ (အရှင် သောဏ အရှင်ဥတ္တရနှင့် ၅-ပါးဟူ၏) ပိဿာစေ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးတို့ကို။ နိဒ္ဒမိတ္တာန၊ နှင်ထုတ်ကြကုန်ပြီး၍၊ ဗြဟ္မဇာလံ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်တော်ကို။ အဒေသိသုံ၊ ဟောတော်မူကြကုန်ပြီ။

ဤဂါထာ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ဗာဟိရနိဒါန်း စတိယသင်္ဂီတိ ကထာ (ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၅၊ ၂)၌ လာသည့်အတိုင်း ဤမဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်၌ မူတင်သည်။ ဒီပဝံသ၊ ၈၊ ၁၁)၌—

သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဂန္ဓာန၊ သောဏုတ္တရာ မဟိဒ္ဓိကာ။
နိဒ္ဒမေတ္တာန ပိဿာစေ၊ မောစေသိ ဗန္ဓနာ ဗဟူ—

ဟူ၍ လာရှိ၏။ မဟာဝံသ၊ ၁၂၊ ၄၄ ၌—

သဒ္ဓိံ ဥတ္တရထေရေန၊ သောဏုတ္တရာ မဟိဒ္ဓိကော။
သုဝဏ္ဏဘူမိံ အဂမာ၊ တသ္မိံ ဝါ သမယေ ပန—

ဟူ၍ လာသည်။

ဤဂါထာများ အလိုမူ အရှင်သောဏထေရ်နှင့် အရှင်ဥတ္တရထေရ် ၂-ပါးတို့သာ သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ သာသနာပြု ကြွတော်မူကြသည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ရသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ပါရဟန်းတော် ၃-ပါးနှင့် ကြွတော်မူကြခြင်း

ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ အနည်းဆုံး ၅ ပါးကြွေမှ ဥပသမ္ပဒ ကံဆောင်လောက် မည်ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ ၅-ပါးကြွေကြောင်းကို ဒီပဝံသ အဋ္ဌမပိုင်းလာ—

(၁) မောဂ္ဂလိပုတ္တော ဒိဃဒဿိ၊ သာသနဿ အနာဂတေ။
ပစ္စန္တမ္ပိ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဒိဿော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ။

(၂) မဇ္ဈန္တိကာဒယော ထေရေ၊ ပါဟေသိ အတ္တပဉ္စမေ။
သာသနဿ ပတိဋ္ဌာယ၊ ပစ္စန္တေ သတ္တဝုဒ္ဓိယာ—

၂-ဂါထာအနက် ဒုတိယမြောက်ဂါထာ ပါဟေသိ အတ္တပဉ္စမေဟူသော စကားဖြင့်လည်း သိသာ၏။

ပို၍ ရှင်းသွားအောင် ကိုးတိုင်း ကိုးဌာန သာသနာပြုစေလွှတ်ပုံ သမိုင်းအကျဉ်း ရေးဦးအံ့။

တတိယသံဂါယနာတင်အပြီး သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၃၆-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော်တွင် တတိယသံဂါယနာ သံဃမဟာနာယက အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တထေရ်သည် အနာဂတ်တွင် သာသနာ တည်ထွန်းပွင့်လင်း စည်ပင်မည့် ကိုးတိုင်း ကိုးဌာနသို့ ဈာန်အဘိညာဉ်ပိုင်ရှင် အရှင်မဇ္ဈန္တိကစသော မထေရ်မြတ်တို့ကို နောက်ပါရဟန်းတော် ၄-ပါးတို့နှင့်အတူ သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ကြောင်း မဟာဝံသ၌—

သာသနဿ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ပစ္စန္တေသု အဝေက္ခိယ။
ပေသေသိ ကတ္တိကေမာသေ၊ တေ ဘေ ထေရေ တဟိ
တဟိ။—

ဟူသော ဂါထာဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ထား၏။

အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တထေရ်သည် အရှင်မဇ္ဈန္တိကထေရ်ကို ကသ္မိရဂန္ဓာရ တိုင်းသို့လည်းကောင်း၊ အရှင်မဟာဒေဝထေရ်ကို မဟိံသဂ တိုင်းသို့

လည်းကောင်း၊ အရှင်ရက္ခိတထေရ်ကို ဝနဝါသီတိုင်းသို့လည်းကောင်း၊ အရှင်ဓမ္မရက္ခိတထေရ်ကို အပရန္တတိုင်းသို့လည်းကောင်း၊ အရှင်ဓမ္မရက္ခိတထေရ်ကို မဟာရဋ္ဌတိုင်းသို့လည်းကောင်း၊ အရှင်မဟာဓမ္မရက္ခိတထေရ်ကို ယောနကတိုင်းသို့လည်းကောင်း၊ အရှင်မဇ္ဈိမ ထေရ်ကို ဟိမဝန္တာအရပ် သို့လည်းကောင်း အသီးသီး သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူသည်။

အရှင်မဟိန္ဒထေရ်ကိုမူ အရှင်ဣန္ဒိယ၊ အရှင်ဥတ္တိယ၊ အရှင်ဘဒ္ဒသလ၊ အရှင်သမ္ဗလ၊ သံဃမိတ္တာ၏သား သုမနသာမဏေ၊ ဘဏ္ဍုက ဥပါသကာတို့ နှင့်အတူ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူသည်။

သုဝဏ္ဏဘူမိ အရပ်သို့မူကား ဖော်ပြသည့်အတိုင်း အရှင်သောဏ၊ အရှင်ဥတ္တရထေရ်တို့ကို ပစ္ဆာသမဏ နောက်ပါရဟန်း ၃-ပါးနှင့်တကွ သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။

ထိုစဉ်အခါက သုဝဏ္ဏဘူမိအရပ်၌ လွန်စွာကျမ်းကြျတ်သော ဘီလူးမ တကောင် ရှိသည်။ ယင်း ဘီလူးမသည် သမုဒ္ဒရာမှ တက်လာပြီး မင်းနန်း တော်မှ မွေးဖွားသမျှ ကလေးသူငယ်တို့ကို အရှင်လတ်လတ် သတ်စားလေ့ ရှိသည်။

အရှင်သောဏထေရ်၊ အရှင်ဥတ္တရထေရ်တို့ ရောက်ရှိရာနေ့မှာပင် နန်း တော်မှ နန်းတွင်းသူတစ်ဦး၌ သတို့သား သူငယ်တစ်ဦးဖွားမြင်သည်။ လူတွေ က မထေရ်မြတ်တို့ကို မြင်လျှင် သည်ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ငါတို့ရဲ့ ကလေးတွေ ကို သတ်စားလေ့ရှိတဲ့ ဘီလူးမရဲ့ ပါတိဖက်သားတွေပဲဟု မှတ်ထင်ကြ သဖြင့် လက်နက်စွဲကိုင်၍ လိုက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မထေရ်တို့က “ဒါယကာ တို့ ဘယ်နှယ်လဲ၊ ငါတို့က ရဟန်းတွေပဲ၊ ဘုရားသားကျော် သူတော် ကောင်းတွေပဲ၊ သင်တို့အကျိုးငှာ လာကြတာဖြစ်တယ်။ သင်တို့ထင်တဲ့ လူသားစား ဘီလူးမရဲ့ ပါတိဖက်သားတွေ မဟုတ်ဖူး၊ ငါတို့ဟာ ရဟန်း သူတော်ကောင်းတွေ၊ သူ့အဖွားကိုလဲ မသတ်ဖူး၊ သူ့ဥစ္စာကိုလဲ မခိုးဖူး၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစားရကိုလဲ မပြုကျင့်ဖူး၊ မုသားလဲ မပြောဖူး၊ သေရည်

သေရက်လဲ မသောက်ဖူး၊ တထပ်တည်းစားကြတယ်၊ သီလရှိတယ်၊ သဘော ကောင်းကြတယ်” စသည်ဖြင့် ဟောစဉ်မှာပဲ လူသားစားကြူး ဘီလူးမဟာ အပေါင်းအသင်း ဘီလူးတွေနဲ့ ရောက်လာတယ်။ ထိုအခါ လူတွေ ကြောက်အားကြီးပြီး ငယ်သံပါအောင် အော်ဟစ်ကြတယ်။

အရှင်သောဏထေရ်နှင့် အရှင်ဥတ္တရထေရ်တို့သည် ဘီလူးမ၏ ကိုယ် ထက် နှစ်ဆခန့် ကိုယ်ကြီးတဲ့ လူများပါရှိတဲ့ ပရိသတ်ကြီး ဖန်ဆင်းတော် မူပြီး လူသားစားကြူး ဘီလူးမနှင့် အပေါင်းပါတို့ကိုဝန်းရံထားကြကုန်၏။ ထိုအခါ လူသားစားကြူး ဘီလူးမနှင့် အပေါင်းပါတို့ ကြောက်အားကြီးပြီး ထွက်ပြေးကြကုန်၏။ မထေရ်မြတ်တို့သည် လူသားစားကြူး ဘီလူးမနှင့် အပေါင်းပါ မြေဘုတ်ဘီလူးတို့ကို မမြင်ရာအရပ်တိုင်အောင် ထွက်ပြေးကြ စေကုန်ပြီး နောက်ထပ် မလာရောက် မနှောင့်ယှက်နိုင်အောင် သုဝဏ္ဏဘူမိ အရပ် (သုဝဏ္ဏဘူမိကျွန်း)ကို အစောင့်အရှောက် အရံအတား ပြုတော် မူကြကုန်၏။ ရောက်ရှိလာသော ပရိသတ်အား ဒီဃနိကာယ် သီလက္ခန္ဓ ဝဂ်လာ ဗြဟ္မဇာလ သုတ်ကိုလည်းဟောတော်မူကြကုန်၏။ လူသားများ စွာတို့ သရဏဂုံသီလတို့၌ တည်ကြကုန်၏။ ဝေနေယျပေါင်း ၆-သောင်း သစ္စာလေးပါး သိကြ၊ ဓမ္မာဘိသမယ ဖြစ်ကြသည်။ အမျိုးသား ၃-ထောင့် ၅-ရာ၊ အမျိုးသမီး ၁-ထောင့် ၅-ရာတို့ ရဟန်းပြုကြကုန်၏။

ဖော်ပြပါ အရှင်သောဏထေရ်နှင့် အရှင်ဥတ္တရထေရ်တို့ သုဝဏ္ဏဘူမိ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန်သည် ယနေ့တိုင် သုဝဏ္ဏဘူမိဒေ သ၌မြေဘုတ်ဘီလူး အန္တရာယ်တို့ ကာကွယ်လျက်ရှိလေ၏။

သောဏဥတ္တရထေရေဟိ၊ ဒေသိတံ သုတ္တ-မုတ္တမံ။
အဇ္ဇာပိ ရက္ခသုတ္တာဏ-သုတ္တန္တိ သမ္ပဝတ္တတိ။

ကျေးဇူးရှင် ဒီဃဒဿိ မဟာဝိသုတာရာမနိကာယာဓိပတိ ဆရာတော် ဘုရားကြီးတို့သည် ရဟန်းသာမဏေများနှင့် ဒါယကာ ဒါယိကာမများတို့ မြေဘုတ်ဘီလူး မစကောင်းဆိုးဝါး အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ရန် နိကာယဝတ်

ရွတ်စဉ်တွင် သုဝဏ္ဏဘူမိ* ဂန္ဓာနအစရှိသော ဂါထာကို ထည့်သွင်းရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်တော်မူကြကုန်၏။

၎င်းပြင် ပခုက္ကူ မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ တက္ကသိုလ်ဗဟို စာချုပ်တိုက် တော်ကြီး လေးဘက်လေးတန် မဟာရံတံတိုင်း တည်ဆောက်စဉ် အုတ်ချုပ် များ၌လည်း ဖော်ပြပါ“သုဝဏ္ဏဘူမိ” ဂန္ဓာန”အစရှိသော ၄-ပါဒဂါထာကို ရေးစေတော်မူကြကုန်၍ ထောင့်လေးထောင့် စသည်တို့၌ ထားရှိစေတော် မူကုန်၏။

သို့ဖြစ်၍ သုဝဏ္ဏဘူမိ* ဂန္ဓာန အစရှိသော ဂါထာကိုလည်း ယုံယုံကြည် ကြည် ရွတ်ဖတ်ရာ၏။ ဤသုဝဏ္ဏဘူမိနှင့် စပ်၍ မှတ်သားဖွယ် မဟာဝိသုတာ ရာမနိကာယ သာသနာဝင်ကြည့်။

(၂၆) ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။

ဘိက္ခဝေ၊ ဖဘုရား ဘုန်းထိပ်ပန်းကို နောက်ပိတ်ဆုံးဖူးမြော် အိုချစ် သား ရဟန်းတော်တို့။ ဟန္တ၊ ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန် ဝင်စံခိုလှုံတော် မူတော့မည်ဟု ငါဘုရား ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီ။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်တိုက်ခန်း ကြာတိုက်နန်းသို့ စံမြန်း တော်မူတော့မည်ဟု ငါဘုရား ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီ။ ဒါနိ၊ ဤအခါ၌။ ဝါ၊ ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန်ဝင်စံလုနီး ဤအရေးကြီးသောအခါ၌။ ဝေါ၊ သင်ချစ်သား တို့အား။ ဝါ၊ နောက်ပိတ်ဆုံး ကြုံတွေ့ရ သင် တပည့်သားသာဝကတို့အား။ အာမန္တယာမိ၊ မိန့်ကြားသိစေတော်မူခဲ့မည်။ ဝါ၊ ဒွိစိန္တေ မှာစကားရယ်လို့ စိတ်ထားမှာ အရှေ့ (ရှည်) မှန်းရအောင် သေတမ်းစာတခုမှ နေဖြင့် လှစ်ကြားသိစေတော်မူခဲ့မည်။ ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ် ဓမ္မ သင်္ခါရ ဟူသမျှတို့သည်။ ဝယဓမ္မာ၊ ချုပ်ပျောက် ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။ တသ္မာ သင်္ခါရာနံ ဝယဓမ္မတ္တာ၊ ထိုသို့ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရဟူသမျှ တို့၏ ချုပ်ပျောက်ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တုဓမ္မ၊ သင်ချစ်သားတို့သည်။ ဝါ၊ ငါဘုရားဘုန်းဝေအား နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဖူးမြော် သင်ချစ်သား ရဟန်းတော်တို့သည်။ အပ္ပမာဒေန၊ မမေ့မလျော့

မပေါ့ဆခြင်းဟူသော အပ္ပမာဒတရားနှင့်။ သမ္မာဒေထ၊ လောကံဇကုံလုံ ပြည့်စုံစေရန်ကြကုန်လော့။ ဝါ၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ပြည့်စုံစေရန်ကြကုန်လော့။ တနည်း။ တုမေ၊ သင်ချစ်သားရဟန်းတို့သည်။ အပ္ပမာဒန၊ မေ့လျော့ ပေါ့တန်ခြင်းဟူသော ပမာဒတရား၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သတိ တရားဖြင့်။ သမ္မာဒေထ၊ သိက္ခာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံစေရန်ကြကုန်လော့။

ယင်း ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ စသော ပစ္စိမဗုဒ္ဓဝစန သည် (ဒီ၊ ၂၊ ၁၂၀။ သံ၊ ၁။ ၁၅၉) တို့၌ လာ၏။ ဘုရားရှင်သည် နေ့ပြည်နိဗ္ဗာန် ဝင်စံမည့် ညောင်းစောင်းတော်၌ မြောက်သို့ ဦးခေါင်း ယာန်တောင်းဖြင့် လျောင်းတော်မူလျက် ဝါတော် ၄၅-ဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ၈-သောင်း ၄-ထောင်ကို အပ္ပမာဒတရားထဲ ထည့်သွင်းတော်မူ၍ ဟောတော်မူသည်။

ရှင်နာမ် ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတွေ့ရဲ့ ပျက်စီးတတ်ပုံ အတည်မမြဲဟန်ကို ဖန်ခါမပြတ် ရှုမှတ်ကြရန်ကိုလည်း ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရဖြင့် ပြတော်မူသည်။ သင်္ခါရတို့၏ ဝယဓမ္မဖြစ်ပုံကို အောက်ပါထွတ်ခေါင် ကမ္မဋ္ဌာန်းသံပေါက် များဖြင့် လည်း ဆင်ခြင်ရာ၏—

ဇာတိ ဇရာ၊ မရဏာ၊ မကြာ နင်တွေ့မည်။
 မျက်တောင်တယှက်၊ လျှပ်တပျက်၊ နင့်သက် သေလိမ့်မည်။
 ဘယ်နှစ် ဘယ်လ၊ ဘယ်ရောက်မှ၊ ကာလ မရွှေ့ပြီ။
 ကြီးငယ်မဟူ၊ ကိုယ့်ရွယ်တူ၊ ခုမူ သေလှပြီ။
 အမှန်သေရိုး၊ ထိုလူမျိုး၊ ကြောက်စိုးရှုံ့သင့်ပြီ။
 မသွင်းနှလုံး၊ အထင်ရှား၊ ပျက်ပြုန်း လှလေပြီ။
 ခန္ဓာကြွလျော၊ ရှိပြန်သော၊ ပူဇော လောင်လှပြီ။
 သေမင်းနိုင်ငံ၊ အဖန်ဖန်၊ လိုက်ပြန် ရလေပြီ။
 ဝေဘူတောင်မျှ၊ ပမာပြ၊ အရိုး မကပြီ။

၁။ မဟာထေရလင်္ကာ၊ ၃၁၉-လည်းကြည့်။

၂။ ဒီ၊ ၄၊ ၂၊ ၁၇၅။

(၂၇) အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇရာမရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမ။
မယံ၊ ငါတို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်ကေန အမှန်အားဖြင့်။ ဝါ၊ မချွတ်ကေန။
ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊ ဤပွားများရှုမှတ် ဘာဝနာအကျင့်မြတ်ဖြင့်။
ဇရာ မရဏမှာ၊ သွားကျိုးဆံဖြူ ငယ်မူယိုယွင်း အိုမင်းရင့်ရော် မှည့်ပျော်
ရခြင်း စုံတံ့ပြတ်ကြွ သေလွန်ရခြင်းမှ။ ပရိမုစ္စိဿာမ၊ လွတ်မြောက်ရ
ပါလို့ကုန်၏။

ဤကား ဝတ်တက်သူတို့၏ ဆုတောင်းဖြစ်သည်။ ဤ“အဒ္ဓါ ဣမာယ
ပဋိပတ္တိယာ ဇရာမရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမ” ဟူသော စကားရပ်ကို ဝိသုဒ္ဓိ
မဂ်လာ (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁၊ ၁၈၃၊ ၁၈၈ ဖသည်လာ) “အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပဒါယ
ဇရာမရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမ” ဟူသော စကားကို နယဂ္ဂါဟပြု၍ စီရင်
တော် မူခဲ့ကြကုန်၏။

(၂၈) သိရသ္မိံ* မေ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော၊ သာရိပုတ္တော စ ဒက္ခိဏေ။
ဝါမအံသေ မောဂ္ဂလ္လာနော၊ ပုရတော ပိဋကတ္တယံ။
ပစ္ဆိမေ မမ အာနန္ဒော၊ ခိဏာသဝါ စတုဒ္ဓိသာ။
သမန္တာ လောကပါလာ စ၊ ဣန္ဒာဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
ဧတေသံ အာနုဘာဝေန၊ အန္တရာယော ဝိနဿတု။

မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ သိရသ္မိံ*၊ သိရတိုင်ငြောင်း ဦးခေါင်းထက်၌။ ဗုဒ္ဓ-
သေဋ္ဌော၊ ဘုရားမြတ်သည်။ ဌာတု၊ တည်တော်မူပါလော့။ သာရိပုတ္တော စ၊
ပညာဧတဒဂ် လက်ယာတော်ရံ ဂုဏ် နှစ်အင် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်
သည်။ ဒက္ခိဏေ၊ လက်ယာဘက်၌။ ဌာတု၊ တည်တော်မူပါလော့။ မောဂ္ဂ-
လ္လာနော၊ တန်ခိုးဧတဒဂ် လက်ဝဲတော်ရံ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။
ဝါမအံသေ၊ လက်ဝဲဘက် ပခုံးထက်၌။ ဌာတု၊ တည်တော်မူပါလော့။ ပုရ-
တော၊ ရှေ့၌။ ပိဋကတ္တယံ၊ ပိဋကသုံးပုံသည်။ ဌာတု၊ တည်တော်မူပါ
လော့။ အာနန္ဒော၊ တောင်ငါးတန် နာမရေးဖွဲ့ ရွှေဘွဲ့သခင် အရှင်အာန-
န္ဒာသည်။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်ကျောဘက်၌။ ဌာတု၊ တည်
တော်မူပါလော့။ ခိဏာသဝါ၊ အခြားသော အာသဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာ
အရှင်မြတ်ကြီးတို့သည်။ စတုဒ္ဓိသာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ၌။ ဌန္တု၊ တည်

တော်မူကြပါကုန်လော့။ သမန္တာ၊ ဝန်းကျင်ပတ်ပတ် အရပ်တို့၌။ လောက
ပါလာစ၊ လောကပါလနတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ သဗြဟ္မကာ၊ ဗြဟ္မာ
တို့နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဣန္ဒာဒေဝါ၊ သိကြားနတ်မင်းတို့သည်လည်း
ကောင်း။ မ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်ရှောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။
ဧတေသံ၊ ဤဘုရားရှင်နှင့် တပည့်သာဝကများ ဗြဟ္မာနတ်သိကြားတို့၏။
အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်ကြောင့်။ အန္တရာယော၊ အန္တရာယ်အပေါင်း
သည်။ ဝိနဿတု၊ လွင့်ပျောက်ပါစေသတည်း။

ရှေးဆရာကြီးများ စီရင်ခဲ့သည့် ဂါထာများဖြစ်ကုန်၏။ ဌာတု-ရက္ခန္တု
တို့ ထည့်၍ အနက်ယောဇနာသည်။ ယင်း၂-ဂါထာခွဲကို ဘေးဆီးရန်ကာ
ဂါထာများဟု ဆိုကြသည်။ သိရသို့ မေ ဗုဒ္ဓသေဌော-စသော ၂-ဂါထာ
ခွဲသည် ဥပ္ပါတသန္တိကျမ်း တကျမ်းလုံး အကျဉ်းချုပ်ဆိုသည့် ဂါထာသ
ဖွယ် ဖြစ်သည်။ ဥပ္ပါတသန္တိကျမ်းမှာ ဂါထာ ၂၇၁-ဂါထာရှိ၏။

(၂၉) နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္ထု၊ ဝိပုမုတ္တော-သိ သဗ္ဗမိ။
သမ္မာဓပ္ပုပ္ပါပန္နော-သ္မိ၊ တဿ မေ သရဏံ ဘဝ။

(၃၀) တထာဂတံ အရဟန္တံ၊ စန္ဒိမာ သရဏံ ဂတော။
ရာဟု စန္ဒံ ပမုဉ္ဇဿု၊ ဗုဒ္ဓါ လောကာ-နုကမ္မကာ။

ဝိရ၊ ကြီးမြတ်သော လုံ့လဝီရိယပိုင်ရှင် ဖြစ်တော်မူပါပေသော။
ဗုဒ္ဓ၊ သစ္စာလေးပါး တရားသိမြင် ရှင်ပင်မြတ်ဘုရား။ တေ၊ ရှင်ပင်မြတ်
ဘုရားအား။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ နမော၊ ညွတ်ခကိုင်းရှိုင်းခြင်းသည်။ ဝါ၊
ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ တံ၊ ရှင်ပင်
မြတ်ဘုရားသည်။ သဗ္ဗမိ၊ ခန္ဓာ အာယတနအစရှိသော အလုံးစုံ ကျဉ်း
မြောင်းရာ ဌာနမှ။ ဝိပုမုတ္တော၊ အရှင်းကျွတ်ကာ ကင်းလွတ်ကွာတော်
မူသည်။ အသံ၊ မုချစင်စစ် ဖြစ်တော်မူ၏။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။
သမ္မာဓပ္ပုပ္ပါပန္နော၊ ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်းရာအရပ်သို့ ရောက်နေသူသည်။
အသ္မိ၊ ဖြစ်ပါ၏။ တံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ တပည့်တော်
၏။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဝါ၊ ဒုက္ခကိုပျောက် သုခရောက်အောင်

စောင့်ရှောက် ကယ်မတတ်သူသည်။ ဘဝ၊ ဖြစ်တော်မူပါလော့။ ဝါ၊
ဖြစ်တော်မူပါဘုရား။

ဤ ‘နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထု’ စသော ဂါထာနှင့် “တထာဂတံ အရဟန္တံ” အစရှိသော ဂါထာသည် သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ (သံ၊ ၁၊ ၄၈) စနိမသုတ်လာ ဂါထာတည်း။ အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းနှင့် ကြုံလျှင် ဤဂါထာကို ယုံယုံကြည်ကြည်နှင့် ရွတ်လျှင် အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းမှ လွတ်မြောက်နိုင်သည်။ ဥပမာ သူခိုး ဒြပ်စသော ရန်သူလက်ထဲ ရောက်နေလျှင် ဤဂါထာကို နှလုံးသွင်းပါ။ လွတ်မြောက်နိုင်သည်။ လေယာဉ်ဖြင့် ခရီးသွားရာ၌ လေယာဉ်စက်ချိုယွင်းလျှင် ဤဂါထာကို ရွတ်ရာ၏။ တခါက ဗုဒ္ဓသာသနာ ယုံကြည်သူ ဝန်ကြီးချုပ်တဦး ဂျပန်ပြည်မှ အပြန် လေယာဉ် လေမုန်တိုင်းမိ၍ ပျက်ကျမည့်အလုပ်တွင် ဤဂါထာကို ရွတ်လိုက်ရာ လေငြိမ်သွားပြီး ကိုယ့်တိုင်း ကိုယ်ပြည် ကိုယ်ဌာနီသို့ ချမ်းသာစွာ မျောက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဝန်ကြီးချုပ်သည် “သုကမုတ္တာ န မတော၊ လောဟာနံ ဇနကော = ကံကောင်းလို့မသေ၊ သံချောင်းတို့အဖေ” ဟူ၍ အားရဝမ်းသာ ဥဒါန်းကျူးရင့်ကြောင်း သိရသည်။

ဤ “နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထု” စသော ဂါထာ၏ သမိုင်းကား ဤသို့တည်း။ ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည်မှန် ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း၌ ကိန်းအောင်းမွေ့လျော် စံနေတော်မူ၍ လနတ်သားသည် ရာဟုအသူရိန်၏ ဖမ်းယူခြင်းကို ခံရသည်။ ထိုအခါ လနတ်သားသည် ဘုရားရှင်ကို အောက်မေ့အမှတ်ရသဖြင့် ရုတ်တရက် ဤ “နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထု” အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ဘုရားမြတ်စွာသည် “တထာဂတံ အရဟန္တံ” အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။ ယင်းသို့ ဘုရားရှင် ရွတ်ဆိုတော်မူလိုက်ရာ ရာဟုအသူရိန်သည် လနတ်သားကို လွတ်လိုက်ပြီး ဝေပစိတ္တိအသူရိန်ထံ ချဉ်းကပ်သည်။ ဝေပစိတ္တိအသူရိန်က အကျိုးအကြောင်းမေးသဖြင့် “ဝေပစိတ္တိအသူရိန်၊ ကျွန်ုပ်သည် ဘုရားရှင်၏ ဂါထာမှ ကြောက်လှပါ၏။

အကျွန်ုပ်သည် လနတ်သားကို မလွှတ်ခဲ့လျှင် အကျွန်ုပ်ဦးထိပ် အကျွန်ုပ် ဦးခေါင်း ခုနစ်စိပ် ခုနစ်မွှာ ကဲ့ရာပါ၏။ ခေါင်းမကွဲပဲ အသက်ရှင်နေ လျှင်လဲ ချမ်းသာသုခမရနိုင်ရာ” ဟု ဆိုလေ၏။ “တထာဂတံ အရဟန္တံ” အစရှိသော ဂါထာ၏ အနက်ကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း မှတ်သားရာ၏။

အရဟန္တံ၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ သုံးဘုံသတို့၏ ကြည်ဖြူကော်ရော် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ တထာဂတံ၊ ရှေးနောင်တော် သယမ္ဘူတို့အတူ ကြွလာခြင်းကောင်းတော်မူငြား ငါတုရားကို။ စန္ဒိမာ၊ လနတ်သားသည်။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍။ ဂတော၊ မှီဝဲဆည်းကပ် သိမှတ်လေပြီ။ ရာဟု၊ ယုတ်မာညစ်ကျ ဟယ် ရာဟုအသရိန်။ တံ၊ သင် သည်။ ဇန္တံ၊ လနတ်သားကို။ ပမုဉ္ဇဿ၊ ယခုမြန်စွာ လွတ်လိုက်ပါလော့။ ဗုဒ္ဓါ၊ သစ္စာလေးပါး ဘုရားသံမြင် ဘုရားရှင်တို့သည်။ လောကနုကမ္မကာ၊ သတ္တလောကကို မပြတ်ထာဝစဉ်စောင့်ရှောက် ကယ်တင်တော်မူတတ် ကုန်၏။ ဤ ၂-ဂါထာကို ကရားရေလွှတ် တတုတ်တုတ်ရအောင် ဆောင်၍ ခရီးသွားစဉ် အရေးကိစ္စကြုံလျှင် သက်ငင်ယုံကြည်စွာ ရွတ်ဆို နှလုံး သွင်းရာ၏။

(၃၁) နာညတြ ဗောဇ္ဈာ တပသာ၊ နာညတြိန္ဒြိယသံဝရာ။
နာညတြ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ၊ သောတ္ထိံ ပဿာမိ ပါဏိနံ။

ဗောဇ္ဈာ၊ ဗောဇ္ဈင်တရားပွားများခြင်းကိုလည်းကောင်း။ တပသာ၊ ဓူတင် အကျင့် ကျင့်သုံးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အညတြ၊ ကြဉ်ဖယ်ရှောင် ရှား အလွတ်ထား၍။ ပါဏိနံ၊ လောကခိုအောင်း သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏။ သောတ္ထိံ၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ အဟံ၊ သုံးလောကဆရာ ဘုရားငါသည်။ န ပဿာမိ၊ မြင်တော် မမူပါချေ။ ဣန္ဒြိယသံဝရာ၊ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မနော မချောမပြေခြောက်ထွေသော ဣန္ဒြေတို့ကိုစောင့်စည်း ခြင်းကို။ အညတြ၊ ကြဉ်ဖယ်ရှောင်ရှား အလွတ်ထား၍။ ပါဏိနံ၊ လောက မှီအောင်း သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏။ သောတ္ထိံ၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ အဟံ၊ သုံးလောကဆရာ ဘုရားငါသည်။ န ပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူပါချေ။

သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ၊ ဥဿုံခပင်း ငြိတုယ်ခြင်းကင်းရာကေန မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို။
အညတြ၊ ကြဉ်ဖယ်ရှောင်ရှား အလွတ်ထား၍။ ပါဏိနံ၊ လောကမှီအောင်း
သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏။ သောတ္ထိံ၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ အဟံ၊ သုံးလောက
ဆရာ ဘုရားငါသည်။ န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူပါချေ။

ဤဂါထာသည် စိတ်ညစ်ပြီး ကြောက်သွေးတုန်နေသော သုဗြဟ္မာ
နတ်သားအား ဘုရားရှင်ဟောတော်မူသည့် ဂါထာဖြစ်၏။ သုဗြဟ္မာ
နတ်သားသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် နတ်သမီး တထေ င်ဖြင့်
ကျယ်ပြောလှပြီး ရှုမငြီးတင့်တယ်သော ရတနာရောင် ပြုံးပြုံးပြောင်
နေသည့် ဗိမာန်ဘုံဆောင်၌ အကြီးအကျယ် ကာမဂုဏ် ခံစားပျော်ပါး
နေသည်။ တနေ့တာမှာ သုဗြဟ္မာနတ်သားသည် နတ်သမီး ဇနီးကညာ
ပေါင်း တစောင် ခြံရံလျက် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌ ပျော်ရွှင်မြူးထူးကာ
ကာမဂုဏ် ချမ်းသာခံစားပြီး ပင်လယ် ကသစ်ပင်ရင်း ခင်းထား အပ်သော
နေရာတွင် ခေတ္တထိုင်နေ၏။ ထိုအခိုက် နတ်သမီး ၅-ရာတို့သည် ပျော်ပါး
ကစားလို့ကြသဖြင့် ပင်လယ်ကသစ်ပင်ပေါ် တက်ကြပြီး ပျော့ပျောင်း
သာချို သီချင်းဆိုကြကာ ပင်လယ်ကသစ်ပင်ပွင့်တွေ ခူးဆွတ်ကြ၍ ပင်လယ်
ကသစ်အောက်မှာရှိသော နတ်သမီး ၅-ရာတို့အပေါ် ချွေချကြကုန်၏။
တချို့က သုဗြဟ္မာနတ်သားအပေါ် ချွေချကြကုန်၏။

ပင်လယ်ကသစ်ပင်အောက်က နတ်သမီး ၅-ရာတို့သည် ကြွေကျလာ
သော ပင်လယ်ကသစ်ပင်တို့ကို တဖက်ခိုင် နှစ်ဖက်ခိုင်စသောအားဖြင့်
အခိုင်အခိုင် သီကုံးကြကုန်၏။ ယင်းသို့ နတ်သမီးများ ပင်လယ်ကသစ်ပင်
ပေါ် ပျော်မြူးနေစဉ် ရုတ်တရက် ဥပစ္ဆေဒကံကြောင့် ကွယ်လွန်ကြပြီး
နတ်သမီး ၅-ရာစလုံး အဝီစိငရဲသို့ ကျရောက်ကျက်ခံကြကုန်၏။

သုဗြဟ္မာနတ်သားသည် မိမိဇနီးမယား နတ်သမီးများ၏ သီချင်းသံ
မကြားရသဖြင့် ဆင်ခြင်လေရာ ကွယ်လွန်ကြ၍ အဝီစိငရဲ၌ ကျခံရကြောင်း
ကို သိရလေသည်။ ၎င်းပြင် မိမိကိုယ်ကို ဘဝံ အချိန် ဘယ်ကာလ သေရ
မည်နည်းဟု ဆင်ခြင်ပြန်လေရာ ၇-ရက် လွန်မြောက်လျှင် ဤနတ်သမီး

၅-ရာတို့နှင့်အတူ ကွယ်လွန်၍ အဝီစိငရဲ၌ ကျရဦးမည်ကိုသိရ၍ သောက
မ္မနိပြီး ဘုရားထံမှောက် ရုတ်တရက် ထောက်လှားကာ—

သုံးလောက ထိပ်ခေါင်တင် ဘုရားရှင်၊ တပည့်တော် ဖြစ်
ကြောင်း ကုန်စင် လျှောက်ထားပါရလျှင် တပည့်တော်မှာ မဖြစ်
ပေါ်သေးတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခတို့ကြောင့်
တပည့်တော်ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ အမြဲထာဝရ ကြောက်ထိတ်နေပါတယ်
ဘုရား။ မကြောက်မထိတ်ကြောင်း တရားကောင်း နည်းကောင်း
များ ရှိလျှင် တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် ချီးမြှင့် ပေးသနား
တော်မူပါဘုရား—

ဟု လျှောက်ထားလေရာ ဘုရားရှင်က “နာညတြ ဗောဇ္ဈာ တပဿ”
အစရှိသော ဂါထာကို ဟောမိန့်တော်မူ၍ သစ္စာ ၄-ပါး စွမ်းပကားဖြင့်
ဒေသနာနိဂုံး ချုပ်တော်မူလေရာ ဒေသနာအဆုံး သုဗြဟ္မာနတ်သား
သောတာပန်ဖြစ်လေသည်။ သောတာပန်ဖြစ်လျှင် အပါယ် ၄-ပါး မလား
ရတော့ပဲ လူ့ရုပ်နတ်ထံ အစုံအဆန် ကျင်လည်ပြီး မီး တဆယ့်တတန်
ငြိမ်းရာမှန်သည့် နိဗ္ဗာန်သို့ ကျော်ဝင်ရ၏။

(ဆောင်) စတုဒီပါ၊ ဘုန်းရောင်ဖြာသား၊ စကြာမန္တာတ်၊ သိကြား
နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီး၊ ဖြစ်တပြီးလည်း၊ ငရဲမီးစာ၊ ဖြစ်
နိုင်ရာရှင့်၊ လေးဖြာပယ်တိုင်း၊ သက်လျှောဆင်းဖို့၊ ပင်းလင်း
တံခါး၊ ဖွင့်၍ထားခဲ့၊ ရွှေဖျားပထမ၊ မဂ်ဖိုလ်ရသော်၊ လေးဝ
အပါယ်၊ ဝေးပကွယ်၍၊ မပြေးအဋ္ဌမ၊ ခုနစ်ဘဝသာ၊ ထက်
နတ်ရွာဝယ်၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏ၊ စိတ်တိုင်းကျဖြင့်၊ သုခခံစား၊
နိဗ္ဗာန်လားသည်။ ။ထွက်သွားတေးဘုံ ဝဋ်တွင်းတည်း။
(ငယ်ငယ်က ရဖူးသည့် လင်္ကာ)

ဤ “နာညတြ ဗောဇ္ဈာ တပဿ” အစရှိသော ဂါထာကို လောကီ
ဆရာတို့ နတ် စုံ အပူးအကပ်ကိုခွါသည့် ဘုတ်နှင့်ဂါထာဟု ဆိုကြသည်။
၎င်းဂါထာကို ထာဝစဉ် ရွတ်ဖတ်သူအား နတ်မိစ္ဆာနှင့် စုံ စသည်တို့

မဖမ်းစားနိုင်ဟု သိရ၏။ ပယောဂ ပူးဝင်သူကိုလည်း ဤဂါထာဖြင့် ကုစားနိုင်သည်။

ပယောဂ ကုလိုသူသည် မိမိလုံခြုံမှုအတွက် ၎င်းဂါထာကို နေ့စဉ် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်နေသူ ဖြစ်ရမည်။ ကုစားသည့်အခါ ပူးဝင်နေသည့် အပပယောဂကြားနိုင်လောက်အောင် မေတ္တာစကားဖြင့်ဖဲခွါထွက်သွားရန် တောင်းပန်ရမည်။ တောင်းပန်၍မရလျှင် ၎င်းကိုဆက်လက်၍ မေတ္တာပို့ရမည်။ ၎င်းနောက် ပူးဝင်နေသူကို မိမိလက်ဖြင့် ပိုက်၍၊ သို့မဟုတ် အာတ်တခုခုဖြင့် ပတ်ပြီးလျှင် ၎င်းအဝတ်ကို ဆုပ်ကိုင်၍ ယင်း “နာညတြ ဗောဇ္ဈာ တပဿာ” စသော ဂါထာကို ၉-ခေါက် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ရမည်။ ၉-ခေါက်မစေ့မီ အပ ပယောဂ ထွက်သွားတတ်၏။ အဝေးရပ်ဒေသ ခရီး သွားသည့်အခါ နယ်မကျွမ်းကျင်သည့် အရပ်ဒေသရောက်လျှင် ဤဂါထာကို ရွတ်၍ သွားလာနေထိုင်ရာ၏။

(၃၂) ဣမံ ပုညဘာဂံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဒေမ။
ဣမံ ပုညဘာဂံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဒေမ။
ဣမံ ပုညဘာဂံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဒေမ။

ဣမံ ပုညဘာဂံ၊ ဤအကျွန်ုပ် ပွားများအပ်သော ဘာဝနာကောင်းမှုအဖို့ကို။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား။ ဝါ၊ ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်ကြသော အမိအဖဆရာသမားတို့ကိုအစထား၍ ကိုယ်စောင့်နတ်၊ ကျောင်းစောင့်နတ်၊ (အိမ်စောင့်နတ်) မဂ်ကွက်စောင့်နတ်၊ ရွာစောင့်နတ်၊ မြို့စောင့်နတ်၊ တောစောင့်နတ်၊ တောင်စောင့်နတ်၊ ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်း၊ ရဲသနင်း ယမမင်းကို အစထား၍ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ ကျင်လည်ကုန်သော သူခံတ ဒုက္ခိတ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့အား။ ဒေမ၊ အမျှအမျှ ပေးဝေငှပါကုန်၏။

ကျန် ၂-ပုဒ် အနက်တူ ဖြစ်၏။ ဤ “ဣမံ ပုညဘာဂံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဒေမ” ဟူသော ပါဠိဝါကျ ၃-ဝါကုဖြင့် မိမိပြုသော ဘာဝနာ ကောင်းမှုကို ၃၁-ဘုံရှိ သတ္တဝါတို့အား အမျှပေးဝေသည်။ ယင်းကို ပတ္တိဒါနရောက်အပ်

ရအပ်သော ကုသိုလ်ကို အမျှပေးဝေခြင်းဟု ခေါ်သည်။ ပတ္တာနုပ္ပဒါန-
ဟုလည်း ခေါ်သည်။ အတ္တနော သန္တာနေ ပတ္တံ ပုညံ အနုပ္ပဒိယတိ ဧတေ-
နာတိ ပတ္တာနုပ္ပဒါနံ။ ယင်းသည် ပုညကြိယာဝတ္ထု ၁၀-ပါးတွင် အပါ
အဝင် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မိမိပြုခဲ့သည့် ဘာဝနာကုသိုလ်ကို သူတပါးအား
အမျှပေးဝေသဖြင့် ကောင်းမှုပုညတွေ လျော့မသွား ပို၍တိုးလာသည်။
မလောင်းတိုင် တတိုင် ထွန်းညှိအားရာ အခြားတတိုင်က ကူးယူသော်လည်း
မလျော့ပဲ ပို၍ မီးရှိန်လာသကဲ့သို့တည်း။

- (၃၃) သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ ဣဒ္ဓိ။
အရဟန္တာနဉ္စ ဧတေနေ၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- (၃၄) သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ခေမပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ခေမံ။
အရဟန္တာနဉ္စ ဧတေနေ၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- (၃၅) သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဇယပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော ဇယော။
အရဟန္တာနဉ္စ ဧတေနေ၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- (၃၆) သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ လာဘပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော လာဘော။
အရဟန္တာနဉ္စ ဧတေနေ၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- (၃၇) သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ တေဇပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော တေဇော။
အရဟန္တာနဉ္စ ဧတေနေ၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- (၃၈) သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဗလံ။
အရဟန္တာနဉ္စ ဧတေနေ၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- (၃၉) သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ယသပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော ယသော။
အရဟန္တာနဉ္စ ဧတေနေ၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။
- (၄၀) သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သီရိပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ သီရိ။
အရဟန္တာနဉ္စ ဧတေနေ၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

(၄၁) သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ ဣဒ္ဓိ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

ဤ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိပတ္တာ စသော ဂါထာများကို စက္ကမဏ္ဍလပရိတ်ဟု ခေါ်ကြသည်။ စည်းချ ဂါထာများဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ ယင်း ၉-ဂါထာကို အရှေ့မြောက်အရပ်၊ အရှေ့အရပ်၊ အရှေ့တောင်အရပ်၊ တောင်အရပ်၊ အနောက်တောင်အရပ်၊ အနောက်အရပ်၊ အနောက်မြောက်အရပ်၊ မြောက်အရပ်၊ တဖန် အရှေ့မြောက်အရပ်ကို အာရုံပြု၍ ရွတ်ရာ၏။ အန္တရာယ် ကာကွယ်ပါလိမ့်မည်။ အနက်ကို အောက်ပါအတိုင်း မှတ်သား ရာ၏။

(၄၂) ဣဒ္ဓိပတ္တာ-ဣဒ္ဓိပတ္တာနံ၊ တန်ခိုးမျိုးမျိုးသို့ ရောက်တော်မူကြ ကုန်ပြီသော။ သဗ္ဗေ-သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ-ဗုဒ္ဓါနံ စ၊ ဘုရားရှင်တို့၏လည်းကောင်း။ ပစ္စေကာနဉ္စ၊ ပစ္စေကာဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်တို့၏ လည်းကောင်း။ ယာ ဣဒ္ဓိ၊ အကြင်တန်ခိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာယ ဣဒ္ဓိယာ၊ ထိုတန်ခိုးဖြင့်လည်းကောင်း။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာသခင် အရှင် မြတ်တို့၏။ တေဇေန၊ ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘောဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့် အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ တံတိုင်းပမာ ကာဖွဲ့ပါ၏။

(၄၃) ခေမပတ္တာ-ခေမပတ္တာနံ၊ ဘေးရန်မသန်း အေးချမ်းခြင်းသို့ ရောက်တော်မူကြကုန်ပြီသော။ သဗ္ဗေ-သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ၊ ဘုရားရှင်တို့၏လည်းကောင်း။ ပစ္စေကာနဉ္စ၊ ပစ္စေကာဗုဒ္ဓါ အရှင် မြတ်တို့၏ လည်းကောင်း။ ယံ ခေမံ၊ အကြင် ဘေးရန်မသန်း အေးချမ်း ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန ခေမေန စ၊ ထို ဘေးရန်မသန်း အေးချမ်း ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်တို့၏။ တေဇေန၊ ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘောဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ တံတိုင်းပမာ ကာဖွဲ့ပါ၏။

(၄၄) ဇယပတ္တာ-ဇယပတ္တာနံ၊ မာရ်ငါးပါးကို ထွားထွားညက်ညက် ချိုးဖျက်ခုတ်ဖျင်အောင်မြင်ခြင်းသို့ရောက်တော်မူကြကုန်ပြီးသော။ သဗ္ဗေ-သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ-ဗုဒ္ဓါနံ စ၊ ဘုရားရှင်တို့၏လည်းကောင်း။ ပစ္စေကာနဉ္စ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့၏ လည်းကောင်း။ ယော ဇယော၊ အကြင် အောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန ဇယေန စ၊ ထိုအောင်ခြင်း ဖြင့် လည်းကောင်း။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်တို့၏။ တေဇေန၊ ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘော်ဖြင့် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ တံတိုင်းပမာ ကာယွဲပါ၏။

(၄၅) လာဘပတ္တာ-လာဘပတ္တာနံ၊ လာဘ်သပ်ပကာ ပေါများ ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူကြကုန်ပြီးသော။ သဗ္ဗေ-သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ-ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏လည်းကောင်း။ ပစ္စေကာနဉ္စ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့၏ လည်းကောင်း။ ယော လာဘော၊ အကြင် လာဘ်သပ်ပကာ ပေါများခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန လာဘေန၊ ထို လာဘ်သပ်ပကာ ပေါများခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်တို့၏။ တေဇေန၊ ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘော် ဖြင့် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ တံတိုင်း ပမာ ကာယွဲပါ၏။

(၄၆) တေဇပတ္တာ-တေဇပတ္တာနံ၊ ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘော်သို့ ရောက်တော်မူကြကုန်ပြီးသော။ သဗ္ဗေ-သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ-ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏လည်းကောင်း။ ပစ္စေကာနဉ္စ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့၏လည်းကောင်း။ ယော တေဇော၊ အကြင် ထက်မြက် တေဇော် အာနုဘော်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန တေဇေန စ၊ ထို ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘော်ဖြင့် လည်းကောင်း။ အရဟန္တာနံ၊

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တေန တေဇေန စ၊ ထိုထက်မြက်တေဇော် အာနုစောော်
မြင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ တံတိုင်း
ပမာ ကာဖွဲ့ပါ၏။

(၄၇) ဗလပတ္တာ-ဗလပတ္တာနံ၊ ကာယဉာဏ အားဆယ်ဝသို့ ရောက်
တော်မူကြကုန်သော။ ဝါ၊ ကာယဉာဏ အားဆယ်ဝနှင့် လောက်ကုံလုံ
ပြည့်စုံတော်မူကြကုန်သော။ သဗ္ဗေ-သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ-
ဗုဒ္ဓါနံ စ၊ ဘုရားရှင်တို့၏လည်းကောင်း။ ပစ္စေကာနဉ္စ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်
မြတ်တို့၏လည်းကောင်း။ ယံ ဗလံ၊ အကြင်အားစွမ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
တေန ဗလေန စ၊ ထိုအစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အရဟန္တာနံ၊
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တေဇေန စ ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘော်ဖြင့်လည်း
ကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊
အကျွန်ုပ်သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ တံတိုင်းပမာ ကာဖွဲ့
ပါ၏။

(၄၈) ယသပတ္တာ-ယသပတ္တာနံ၊ အခြံအရံ အကျော်အစောသို့
ရောက်တော်မူကြကုန်သော။ သဗ္ဗေ-သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ-
ဗုဒ္ဓါနံ စ၊ ဘုရားရှင်တို့၏လည်းကောင်း။ ပစ္စေကာနဉ္စ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်
မြတ်တို့၏လည်းကောင်း။ ယော ယသော၊ အကြင်အရှိန်အစော် အကျော်
အစောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန ယသေန စ၊ ထိုအရှိန်အစော် အကျော်
အစောဖြင့်လည်းကောင်း။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်တို့၏။
တေဇေန စ၊ ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘော်ဖြင့်လည်းကောင်း။
သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်
သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ တံတိုင်းပမာ ကာဖွဲ့ပါ၏။

ဤဂါထာ၌ ရသပတ္တာဟုလည်း ရှိတတ်သည်။ ရသပတ္တာ-ရသပတ္တာနံ၊
အတ္ထရသ ဓမ္မရသ ဝိမုတ္တိရသသို့ ရောက်တော်မူကြကုန်သောဟုပေးရာ၏။

(၄၉) သိရီပတ္တာ-သိရီပတ္တာနံ၊ လက္ခဏာကြီးငယ် ရောင်ခြည်တော်
ခြောက်သွယ်တည်းဟူသောအသရေဟော်သို့ရောက်တော်မူကြကုန်သော။
သဗ္ဗေ-သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ-ဗုဒ္ဓါနံ စ၊ ဘုရားရှင်တို့၏လည်း
ကောင်း။ ပစ္စေကာနဉ္စ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့၏လည်းကောင်း။
ယာ သိရီ၊ အကြင်အသရေတော်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာယ သိရီယာ
စ၊ ထိုအသရေဖြင့်လည်းကောင်း။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာသခင် အရှင်
မြတ်တို့၏။ တေဇေန စ၊ ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘော်ဖြင့်လည်း
ကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊
အကျွန်ုပ်သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ တံတိုင်းပမာ ကာဖွဲ့
ပါ၏။

(၅၀) ဤ“သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ ဣဒ္ဓိ” ဂါထာ
အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ ဤဂါထာများကို ရွတ်ဆို၍ မိမိနေရာ ဝင်းခြံအရံတို့၌
အန္တရာယ် မဝင်နိုင်အောင် ရွတ်ဆိုစည်းချက်ရ၏။

ဤဂါထာများလာ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ စသည်တို့သည် သမ္ဗန်အနက်၌ ပထမာ
ဝိဘတ် သက်ထားသော ပုဒ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါတို့ကို သဗ္ဗေသံ
ဗုဒ္ဓါနံ စသည်မပြင်ပဲ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့၏
စသည်လည်း ပေးနိုင်သည်။ ဝိဘတ္တုတ္ထကျမ်း၌—

လိင်္ဂံ ဟေတု ကတ္တုကမ္မ- ကာရဏေ သမ္ပဒါနတ္ထေ။
သာမ္ပာဝဓိဘုဗ္ဗေ ဒိသာ-လပနေ ပထမာ ဘဝေ—

ဟူသော ဂါထာဖြင့် ပထမာဝိဘတ် သက်ရာ ဝိသယ ၁၁-နက်လာ၏။

ကမ္မဝါစာများ

ကမ္မဝါစာများ ညစဉ် အလှည့်ကျ ရွတ်ဆိုရန်လည်း ကျေးဇူးရှင် ဆရာ
တော်ဘုရားကြီးများ စီစဉ်တော် မူခဲ့ကြသည်။ တနင်္ဂနွေနေ့ ဥပသမ္ပဒ
ကမ္မဝါစာ၊ တနင်းလာနေ့ အဝိပ္ပဝါသသမုဟနန ကမ္မဝါစာနှင့် သမာန-

သံဝါသသီမာသမုဟနန ကမ္မဝါစာ၊ အင်္ဂါနေ သမာနသီမာသမ္ပတိ
ကမ္မဝါစာ၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ အဝိပ္ပဝါသသီမာ သမ္ပတိကမ္မဝါစာ၊ ကြာသ
ပတေးနေ အန္တရာယသမုတ္တိကမ္မဝါစာ၊ သောကြာနေ အနန္တရာယိက
သမ္ပတိ ကမ္မဝါစာ။ စနေနေ အနန္တရာယိက ကရုဏာကမ္မဝါစာတို့ ဖြစ်
ကုန်၏။

အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာများ ရွတ်ဖတ်ပုံအစီအစဉ်

မြေသန့်၊ အိမ်သစ်တက် စသည်ပြုလုပ်ရာ၌ ဤ ပခုက္ကူ အန္တရာယ်
ကင်း ကမ္မဝါစာများကို ပခုက္ကူဂိုဏ်းကြီးနှင့် စပ်သည့် သံဃာတော်တို့
ပြုတော်မူကြသည်။

သံဃာတော်များရှေ့မှောက်၌ ပရိတ်ပန်း၊ ပရိတ်သဲ၊ ပရိတ်ချည်၊
ပရိတ်ရေများကို ထားရာ၏။ အထူးသဖြင့် သဲဖြူများကို အိုးသစ်ငယ်
(ဟင်း-ဖို့အိုး) ၄-လုံး၌ ဖြစ်စေ၊ ၈-လုံး၌ဖြစ်စေ ထည့်၍ထားရာ၏။
သံဃာတော်များက အရပ်ဒေသကို အာရုံပြုတော်မူကြကာ မင်္ဂလာသုတ်၊
ရတနသုတ်၊ မေတ္တာသုတ်အစရှိသော သင့်လျော်သော ပရိတ်ဒေသနာ
များကို ရွတ်ဖတ်တော်မူပြီးလျှင် အန္တရာယသမုတ္တိကမ္မဝါစာကို
ရွတ်ဖတ်ရမည်။

၎င်းနောက် အဆင်သင့်ထည့်ထားသော အိုးငယ်များကို အရပ်
၄-မျက်နှာ (၈-မျက်နှာ)တို့၌ မြှုပ်စေပြီးလျှင်—

သံဃာတော်များထဲတွင် ၁-ပါးက ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ တိ ၊
နိမိတ္တံ၊ အဇ္ဈေအရပ်က အဘယ်နိမိတ်နည်း။ ၁-ပါးက ဝါလုကာ
ပရိတ္တံ ဘန္တေ၊ ပရိတ်သဲပါဘုရား—

ဟု ဖြေရာ၏။ ၎င်းနောက် အမေးရဟန်းကပင် ဧတံ ဝါလုကာပရိတ္တံ၊ ထို
ပရိတ်သဲသည် အရံ၏ အမှတ်အသားပ ညည်းဟု ရွတ်ဆိုရာ၏။ ဤသို့ဖြစ်
အဇ္ဈေအရပ်ကစ၍ လက်ယာရစ် အရပ် ၄-မျက်နှာ (အရပ်ရှစ်မျက်နှာ)

ပတ်မီအောင် နိမိတ်ကြားရ၏။ ၎င်းနောက် အနန္တရာယိက သမ္မုတိ ကမ္မဝါစာ၊ အနန္တရာယိကကရဏကမ္မဝါစာများကို ရွတ်ဖတ်ရ၏။

ကမ္မဝါစာများ ရွတ်ဖတ်ပြီးနောက် စည်းချ စက္ကမဏ္ဍလပရိတ်ကို ရွတ်ဆိုရ၏။ နှုတ်တက် မရလျှင် စာအုပ်ကြည့် ဖတ်ရ၏။ ရွတ်ဖတ်ရာ၌ အိမ်ဖြစ်လျှင် ဂေဟသဒ္ဓါ အရှိများသော နပုလ္လင်နှင့် ပြင်၍ဖတ်ရ၏။ ကျမ်းဂန်များ၌ ဂေဟသဒ္ဓါ ပုလ္လင် ရံခါရှိတတ်သည်။

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယဝတ်ရွတ်စဉ်အဖွင့် အပြီးသတ်ခြင်း

မဟာဝိသုတာရာမနိကာယဝတ် ကျောင်းတိုက်များ၌ သီတင်းသုံးစံ ပျော် နေထိုင်တော်မူကြ၍ ပရိယတ်ကန်ဘောင်ကန်သင်းကို ဖွဲ့တော်မူကြ သောသံဃာတော်များနှင့် ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမနိကာယတက္ကသိုလ် ဗဟိုမိခင်တိုက်မကြီး၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၍ ဘုရားသဗ္ဗညူ၏ သုံးဆူသော ပိဋကတ်မပြတ်သင်ယူလေ့လာတော်မူကြသော အရှင်မြတ်များ၊ အခြား သာသနာ့ဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာတို့ ချမ်းသာ လွယ်ကူစွာ မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယဝတ်ရွတ် စဉ်ကို လေ့လာကြည့်ရှု ကြည်ညိုနိုင်ရန်သက်ဆိုင်ရာ ကျမ်းဂန်များကို ချဉ်းနင်းကြည့်ရှု၍ တ-ဝက် တိပိဋက ပါဠိမြန်မာအဘိဓာန်ကျမ်းကြီးများနှင့် တ-ဝက် ပါဠိပဒပိဋက ကျမ်းညွှန်းတို့ကို တည်းဖြတ် ရေးသားခြင်းလုပ်ငန်း၊ နေတ္တိပါဠိတော် ၎င်းအဋ္ဌကထာကို ချပို့ခြင်းကိစ္စစသည် စာပေကိစ္စများအကြား အနည်းငယ် အချိန်ယူ၍ မဟာဝိသုတာရာမ ဂေါတမအဖွဲ့ စာအုပ် ဆပ်ကော်မတီ၏ လျှောက်ထားချက်အရ ရေးသားရာ ၁၃၄၀-ခုနှစ် ဥတုဝဿာန ဝါခေါင် လ၏ ကာဠပက္ခ (လဆုတ်) ၁၂-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် အောင်လံစိုက် ဆောက် ပြီးမြောက်လေရာ အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ကျမ်းနိဂုံး ကမ္မတ်ဖုံး လိုက်ပါပြီ။

ဝိသုတေ ဇောတိပါလမိ၊ ဝိသုတမိ နိကေတနေ။
ဝသတာ-နေကဂန္ဓာနံ၊ လေခကေန ကတော အယံ။

ဝိသုတေ၊ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမနိကာယတက္ကသိုလ် ဗဟိုစာချ
 ကျောင်းတိုက်ကြီး၌။ ဇောတိပါလမှီနိကေတနေ၊ ၁၃-ခန်း၊ ၆-ခန်း ဆန်းကြယ်
 ဘိတောင်း သာသနဇောတိပါလကျောင်းကြီး၌။ ဝသတာ၊ နိကာယ်ငါးထွေ
 စာပေကျမ်းဂန်မှန်မှန်ချပို့ရှင်ပျော်မြို့သော။ အနေကဂန္ဓာနံ။ သာသနာဝင်
 အတ္ထုပ္ပတ် သိမှတ်စရာ စာချနည်းကြီးငယ် အနုပ္ပကမ်း ကျမ်းဂန်တို့ကို။
 လေခကေန၊ ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဝီမံ ခြံရံရှေးရှု ရေးသားပြုစုသော။ မယာ၊
 အရှင်ကေလာသ ခေါ်ဝေါ်ကြသား နှစ်ပါးနာမ်ရုပ် အကျွန်ုပ်သည်။ အယံ၊
 မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယဝတ်ရွတ်စဉ်အဖွင့် ထူးတင်ကြိုင်လျှမ်း ဤစာ
 ကျမ်းကို။ ကတော၊ ကြိုးပမ်းတီထွင် စီရင်အပ်လေပြီ။

အရှင်ကေလာသ ပြုစုသော

ကျမ်းစာများ

- ၁။ အဘိဓမ္မာဂုဏ်ရည်ကျမ်း။
- ၂။ တိပိဋကအတ္ထုဒ္ဓါရသုစိကျမ်း။
- ၃။ တိပိဋကသုတ္တသုစိ ကျမ်း။
- ၄။ အင်္ဂလိပ်-ပါဠိအဘိဓာန်။
- ၅။ ပါဠိ-အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်။
- ၆။ သက္ကတ-မြန်မာအဘိဓာန်။
- ၇။ ပခုက္ကူ သာသနာဝင်။
- ၈။ မဟာဝိသုတာရာမ သာသနာဝင်။
- ၉။ မန္တလေးသာသနာဝင် ပထမတွဲ။
- ၁၀။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဒုတိယတွဲ။
- ၁၁။ မန္တလေးသာသနာဝင် တတိယတွဲ။
- ၁၂။ မန္တလေးသာသနာဝင် စတုတ္ထတွဲ။
- ၁၃။ မန္တလေးသာသနာဝင် ပဉ္စမတွဲ။
- ၁၄။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဆဋ္ဌမတွဲ။
- ၁၅။ မန္တလေးသာသနာဝင် သတ္တမတွဲ။
- ၁၆။ မန္တလေးသာသနာဝင် အဋ္ဌမတွဲ။
- ၁၇။ မန္တလေးသာသနာဝင် နဝမတွဲ။

- ၁၈။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဒသမတွဲ။
- ၁၉။ မန္တလေးသာသနာဝင် ကောဒသမတွဲ။
- ၂၀။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဒွါဒသမတွဲ။
- ၂၁။ မန္တလေးသာသနာဝင် တေရသမတွဲ။
- ၂၂။ မန္တလေးသာသနာဝင် စုဒ္ဒသမတွဲ။
- ၂၃။ မန္တလေးသာသနာဝင် ပန္နရသမတွဲ။
- ၂၄။ မန္တလေး သာသနာဝင် သောဠသမတွဲ။
- ၂၅။ မန္တလေး သာသနာဝင် သတ္တရသမတွဲ။
- ၂၆။ မန္တလေး သာသနာဝင် အဋ္ဌာရသမတွဲ။
- ၂၇။ မန္တလေး သာသနာဝင် ကျေနုဝိသတိမတွဲ။
- ၂၈။ မန္တလေး သာသနာဝင် ဝိသတိမတွဲ။
- ၂၉။ ပုဂံသာသနာဝင်။
- ၃၀။ ပင်းယ သာသနာဝင်။
- ၃၁။ အင်းဝ သာသနာဝင်။
- ၃၂။ စစ်ကိုင်း သာသနာဝင်။
- ၃၃။ အမရပူရ သာသနာဝင်။
- ၃၄။ စွန်းလွန်း ပဋိပတ္တိသာသနာဝင်။
- ၃၅။ သီဟိုဠ် ရဟန္တာများ။
- ၃၆။ သီဟိုဠ်ဘုရားစုံ သမိုင်း။
- ၃၇။ စေတီယုပ္ပတ္တိ ဒီပနီ။

- ၃၈။ ပခုက္ကူ ဘုရားစုံသမိုင်း။
- ၃၉။ ပခုက္ကူ ရှင်ကျင့်ဝတ်။
- ၄၀။ ပခုက္ကူ စာချနည်း။
- ၄၁။ ပခုက္ကူ ဓရစက်ချနည်းကျမ်း။
- ၄၂။ ပခုက္ကူ သဒ္ဒါသုတ်နက်။
- ၄၃။ ပခုက္ကူ ဂုဏ်တော်ဖွင့်။
- ၄၄။ ပခုက္ကူ ဘုရားရှိခိုးကျမ်း။
- ၄၅။ ပခုက္ကူ စာစပ်ကျမ်း။
- ၄၆။ ပခုက္ကူ နိပါတ်နက်များကျမ်း။
- ၄၇။ ပခုက္ကူ ပရိတ် နိဿယကျမ်း။
- ၄၈။ ပါဠိ ပါဌ မဉ္ဇရီ ပါဠိဖတ်စာ။
- ၄၉။ ဥပုသ်သည်များ လက်စွဲ။
- ၅၀။ တိပိဋကပါဠိမြန်မာအဘိဓာန်အတွဲ ၉ (ပါဝင်ပြုစု)။
- ၅၁။ တိပိဋကပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်အတွဲ ၁၀ (ပါဝင်ဦးစီးပြုစု)။
- ၅၂။ တိပိဋကပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်အတွဲ ၁၁ (ပါဝင်ဦးစီးပြုစု)။
- ၅၃။ တိုက်အုပ်ဆရာတော် အရှင်နန္ဒိယ၏ ထေရုပ္ပတ္တိဒီပနီ နှင့်
အဖိုးတန် စာပေများ။
- ၅၄။ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု အရှင်သုန္ဒရ၏ မဟာဇေရ
စရိတ။
- ၅၅။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်နန္ဒဝံသ၏ ထေရုပ္ပတ္တိဒီပနီ။

- ၅၆။ ကျောက်ပွားဆရာတော် အရှင်ကလျာဏ၏ ကလျာဏထေရဂုဏ်ရည်။
- ၅၇။ ဝါးကန် ဆရာတော် အရှင်သုန္ဒရ၏ ဝါးကန်ထေရဂုဏ်ရည်။
- ၅၈။ သံပုရာပင်ကုန်း ဆရာတော် အရှင်အရိယ၏ အရိယထေရဂုဏ်ရည်။
- ၅၉။ ကျွန်းဦးရွာ မဟာဝိဇိတာရာမတိုက် ဆရာတော် အရှင်ဉာဏုတ္တရ၏ မဟာဝိဇိတာရာမ ထေရာပဒါန်။
- ၆၀။ ရေစကြို ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဂန္ထသမာရ၏ မဟာထေရဝုတ္တန္တပ္ပဒီပိကာ။
- ၆၁။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ပညာဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မဟာထေရလလိတ။
- ၆၂။ သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဦးဥယျထေရပုပ္ဖတ္ထိ။
- ၆၃။ အရှင်သုန္ဒရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ဂါထာခြောက်ဆယ် ပါဠိ နိဿယ။
- ၆၄။ အရှင်နန္ဒဝံသ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ဂါထာရှစ်ဆယ် ပါဠိ နိဿယ။
- ၆၅။ အရှင်ပညာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ဂါထာကိုးဆယ် ပါဠိ နိဿယ။
- ၆၆။ ရေစကြို ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ဂါထာ ၁၀၀-ပါဠိ နိဿယ။
- ၆၇။ ကျွန်းဦး ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ဂါထာသုံးဆယ် ပါဠိ နိဿယ။

- ၆၈။ လက္ခဏာတော်ငယ် ရှစ်ဆယ် ဘုရားရှိခိုးဂါထာပါ၌ နိဿယ။
- ၆၉။ လက္ခဏာတော်ကြီး သုံးဆယ့်နှစ်ပါး ဘုရားရှိခိုးဂါထာပါ၌ နိဿယ။
- ၇၀။ တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ ဘုရားရှိခိုးဂါထာပါ၌ နိဿယ။
- ၇၁။ နမက္ကာရပါ၌ နိဿယ။
- ၇၂။ ရှင်ဥပဂုတ် ဘုရားရှိခိုး ဆယ့်နှစ်ဂါထာ ပါ၌ နိဿယ။
- ၇၃။ ပဉ္စသီခ သီချင်းဂါထာပါ၌ နိဿယ။
- ၇၄။ မြစ်ခြေမြို့အဘယာရာမတိုက် သောဘနာလင်္ကာရသိမ် မော်ကွန်း ပါ၌ နိဿယ။
- ၇၅။ မရဏသတိဘာဝနာ။
- ၇၆။ မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍိ။
- ၇၇။ ပိဋကတ်သုံးပုံ ဘုရားရှိခိုး (၁၁၅- ဂါထာ ပါ၌ နိဿယ)။
- ၇၈။ မဟာဝံသ ပါ၌ (သီဟိုဠ် ပါဠိမှ မြန်မာ ပါဠိ ပြန်ရေး)။
- ၇၉။ ဒီပဝံသပါ၌ (သီဟိုဠ်ပါဠိမှ မြန်မာပါဠိပြန်ရေး)။
- ၈၀။ အစ္ဆရိယပဒါန်နှင့် အဖိုးတန်စာပေများ။
- ၈၁။ ပခုက္ကူအဘိဓာန် နိဿယသစ်။
- ၈၂။ တိပိဋကဝုတ္တန္တသန္တိပနိကျမ်း။
- ၈၃။ ကဝိဒပ္ပဏနီတိပါ၌ နိဿယ။

၁၀၈   အရှင်ကေလာသ ပြုစုသော ကျမ်းစာများ

- ၈၄။   တိပိဋကဓရဝုတ္တန္တဝိကာသိနီ။
- ၈၅။   ဆယ့်နှစ်ရာသီဖွဲ့ဂါထာ ပါဌ် နိဿယ။
- ၈၆။   ရေနံချောင်းမြို့ ရွှေတောင်တိုက် တိုက်အုပ် ဆရာတော်
အရှင်ဝဏ္ဏာစာရ၏ ထေရဝုတ္တန္တဝိလာသိနီ။
- ၈၇။   သမန္တကုဋဝဏ္ဏနာပါဌ် (သီဟိုဠ်ပါဠိမှ မြန်မာပါဠိ
ပြန်ရေး)။
- ၈၈။   မဟာဝိသုတာရာမနိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ်အဖွင့်။
- ၈၉။   မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ သာသနာဝင်သစ်။
- ၉၀။   မဟာဝိသုတာရာမိက ဂဏဝါစက နိကာယ သမိုင်း
မှတ်တမ်း။
- ၉၁။   မဟာစည်ထေရဝုတ္တန္တဝိလာသိနီ။
- ၉၂။   သာသနာဝင် ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များသမိုင်း။
- ၉၃။   ၁၃၄၀-ပြည့် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော်ကြီး
၃-ပါးနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်ကြီး ၁၀-ပါး
တို့၏ အဖြစ်တော်စဉ် ထေရုပ္ပတ္တိသန္နိပနီ။
- ၉၄။   အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတအရှင်ဂန္ဓမာ၏ မဟာထေရဝိက္ခိဋ္ဌိတ။
- ၉၅။   ပခုက္ကူ အဖိုးတန်စာပေများ။
- ၉၆။   မိဘမြတ်ကျေးဇူး။
- ၉၇။   ထနောင်းခလ ထေရဂုဏ်ရည်။

၉၈။ ၁၃၄၁-ခုနှစ် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ဆရာတော်ကြီး ၂-ပါးနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်
တော်ရ ဆရာတော်ကြီး ၆-ပါးတို့၏ အဖြစ်တော်စဉ်
မဟာထေရုပ္ပတ္တိပကာသိနီ။

၉၉။ ပခုက္ကူ ရွှေတန့်တစ် ဘုရားသမိုင်း။

၁၀၀။ ပထမအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေး
သမိုင်းကျမ်း။

၁၀၁။ ရွှေကူဘုရားသမိုင်း။

၁၀၂။ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဗုဒ္ဓဝင်။

၁၀၃။ ကလျာဏီသာသနာဝင် (ပဲခူးကလျာဏီသာသနာဝင်
ကျမ်း)။

၁၀၄။ ပခုက္ကူ နမော တဿ အနက်များကျမ်း။

၁၀၅။ ဆရာမြတ်ကျေးဇူး။

၁၀၆။ တပည့်လိမ္မာ။

၁၀၇။ ယဂိရလ ပညာနန္ဒ၏ မဟာဝံသ ပါဠိ(သီဟိုဠ်ပါဠိမှ
မြန်မာပါဠိပြန်ရေး)။

၁၀၈။ ပခုက္ကူ သဒ္ဒါသုတ်နက်သစ်။

၁၀၉။ ပခုက္ကူ မောဂ္ဂလာန်သုတ်နက်။

၁၁၀။ ယမမင်းထံ အစစ်ခံ သံပေါက်ကျမ်းအဖွင့်။

၁၁၁။ ထွတ်ခေါင်ကမ္မဋ္ဌာန်း သံပေါက်အဖွင့်ကျမ်း။

၁၁၀   အရှင်ကေလာသပြုစုသော ကျမ်းစာများ

၁၁၂။ တိပိဋကပါဠိ   အဋ္ဌကထာ   ဋီကာ   ဂါထာသုစိကျမ်း။
(ဦးစီးရေး)

၁၁၃။   ပခုက္ကူ   ပဒမာလာကျမ်း။

၁၁၄။   ပခုက္ကူ   လက်ပန်ကျန်းရွာ   ပြည်လုံးချမ်းသာဘုရား
သမိုင်း။

၁၁၅။   ပခုက္ကူ   အနေကဇာတင် ပါဠိ   နိဿယ။

၁၁၆။   ဥပါသကာလက်စွဲ   ဘုရားရှိခိုး။

၁၁၇။   ဧအားမြမြ   ဓမ္မအမြုတေ။

ပ.မ.သ.စံ—၂၅၆—ဂ.၁၀.ဂ.၂...၅၀၀၀-အုပ် (၂)။

ဆရာတော် အရှင်ကေလာသ၏

အောက်ပါ ကျမ်းစာများကို ဖတ်ပါ

- ၁။ မန္တလေး သာသနာဝင်ကျမ်း ပထမတွဲ၊
- ၂။ မန္တလေး သာသနာဝင်ကျမ်း ဒုတိယတွဲ၊
- ၃။ ပခုက္ကူ သာသနာဝင်ကျမ်း၊
- ၄။ စစ်ကိုင်း သာသနာဝင်ကျမ်း၊
- ၅။ ကလျာဏီ သာသနာဝင်ကျမ်း၊
- ၆။ ပခုက္ကူ အဘိဓာန် နိဿယသစ်၊
- ၇။ ပခုက္ကူ စာချနည်း၊
- ၈။ ကဝိဒပ္ပဏနီတိကျမ်း၊
- ၉။ တိပိဋကဓရ ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ၏
ထေရ်ပုတ္တိ
- ၁၀။ ဆရာ့မြတ်ကျေးဇူး၊
- ၁၁။ ပခုက္ကူ သဒ္ဒါသုတ်နက်သစ်၊
- ၁၂။ တပည့်လိမ္မာ။